

**ОСТЕН БИЕНАЛЕ
НА ЦРТЕЖ** Скопје 2014
42. Светска галерија на цртеж

осџент
уметност на хартија • art on paper

**OSTEN BIENNIAL
OF DRAWING** Skopje 2014
42nd World Gallery of Drawing

ОСТЕН БИЕНАЛЕ
НА ЦРТЕЖ Скопје 2014
42. Светска галерија на цртеж

OSTEN BIENNIAL
OF DRAWING Skopje 2014
42nd World Gallery of Drawing

Скулптура **GRAND PRIX** **Sculpture**
Автор: Петар ХАЏИ БОШКОВ Author: Petar HADZI BOSKOV

Николас ТО, САД
Nicholas THAW, USA

Анита ХАЛДЕМАН, Швајцарија
Anita HALDEMANN, Switzerland

Равле ПЕЈОВИЌ, Црна Гора
Pavle PEJOVIC, Montenegro

МЕЃУНАРОДНО ЖИРИ • INTERNATIONAL JURY

ВОВЕД

Сè што досега се случило – водело до овој момент!

Сите генерации на креативни луѓе, уште од појавувањето на ОСТЕН во 1945 година, придонеле за градењето на репутацијата на ОСТЕН, како и за развојот на уметноста воопшто. Светската галерија на цртеж е креативна надградба, природно продолжение на трајните вредности создавани скоро 70 години, а делува самостојно како една од главните активности на ОСТЕН – уметност на хартија. Потпирајќи се на традицијата, ние продолжуваме да го надградуваме, развиваме и да го водиме ОСТЕН во новите времиња, со нови предизвици.

Светската галерија на цртежи е концепт-манifestација која се состои од две меѓусебно поврзани меѓународни биенални манифестации:

ОСТЕН БИЕНАЛЕ НА ЦРТЕЖ (се одржува во парните години и претставува отворен повик за учество на конкурс за цртеж), и

ОСТЕН БИЕНАЛЕ НА НАГРАДЕНИ АВТОРИ (се одржува во непарните години и се состои од програма за престој на уметници на која учествуваат само наградените уметници од Биеналето на цртеж).

За успешноста на концептот на Светската галерија на цртеж, а особено за успешноста на годинешното Биенале на цртеж – Скопје 2014, говорат пристигнатите 1416 дела, испратени од 475 уметници, од 53 земји во светот!

Во прилог ќе ги видите делата на авторите кои од страна на интернационалното жири беа избрани да бидат претставени во каталогот од годинешново Биенале на цртеж. Делата на тие автори стануваат дел од „Музејот на цртеж“, додека делата на сите уметници кои учествуваа на овогодишното, како и на сите други изданија на ОСТЕН Биеналето на цртеж, стануваат дел од колекцијата на ОСТЕН. Колекцијата на ОСТЕН е основата од каде уметничкиот совет на ОСТЕН, во рамките на неговите редовни активности, препорачува автори и дела за Музејот на цртеж.

Целта на Биеналето на цртеж е да ги предизвика уметниците да го ослободат својот уметнички потенцијал и рамноправно да се фатат во креативен костец со најголемите уметници на светот, како и со најветувачките

FOREWORD

Everything what happened thus far - led to this moment!

All generations of creative people, from the very inception of OSTEN in 1945, contributed to building the reputation of OSTEN, and to the development of art in general. World Gallery of Drawing is a creative upgrade, a natural extension of the permanent values created almost 70 years and operates independently as a major activity of OSTEN - art on paper. Relying on tradition, we continue to upgrade, develop, and lead OSTEN in new times, with new challenges.

World Gallery of Drawing is a concept-event consisting of two interconnected international biennial events:

OSTEN BIENNALE OF DRAWING (held in the even years and is an open invitation to contest drawing), and

OSTEN BIENNALE OF AWARDED AUTHORS (held in odd years and includes a residency program only for artists awarded at the Biennale of Drawing).

The received 1416 works, sent by 475 artists from 53 countries around the world, show the success of the concept of the World Gallery of Drawing, and particularly the success of this year's Biennale of Drawing-Skopje 2014!

Herewith enclosed, you will see the works of the authors that the jury chose to be featured in the catalog of this year's Biennale of Drawing. The works of these authors become part of the "Museum of Drawing", while the works of all the artists who participated in this year's issue, as well as in all other issues of OSTEN Biennale of Drawing, become part of the OSTEN collection. The OSTEN collection is the basis where from the art council of OSTEN, in the frame of its regular activities, recommends artists and artworks for the Museum of Drawing.

The purpose of the Biennale of Drawing is to motivate the artists to release their artistic potential and to creatively compete on equal footage with the greatest artists of the world, as well as with the most promising talents of today. The magic is that, rather than having a heterogeneous makeup, this manner creates a common base, a platform of artists who - regardless of whether they create art by days, months, years or decades, and no matter where they were born or where they live, or what medium they create in - are

таленти на денешницата. Магијата е во тоа што наместо хетероген состав, на овој начин се создава заедничка база, платформа на уметници, кои, без разлика на тоа дали уметноста ја создаваат со денови, месеци, години или децении, без разлика каде се родени или каде живеат, ниту пак во кој медиум создаваат – се обединуваат околу еден заеднички именител: цртежот – како уметнички израз сам по себе, но и како основа за експериментирање, истражување и постојано откривање на нови уметнички форми.

Историјата на цртежот е стара колку и историјата на човештвото. Од почетокот, низ времето, дефиницијата на цртежот постојано се проширувала. Таа еволуција на цртежот е во директна паралела со развојот на уметничките средства и техники, како и со развојот на општеството воопшто. Денес, цртеж може да биде речиси сè што уметникот сака да биде... и ние го почитуваме тоа!

Дигиталните трендови во современото време овозможуваат нови можности во процесот на создавање на уметничките дела, но истовремено и го менуваат начинот на восприемање на уметноста од страна на публиката. Во интерес на следењето на современите текови, веќе од оваа година сите активности околу пријавувањето на ОСТЕН Биеналето на цртеж ќе се одвиваат преку „osten4art.net“ – професионална онлајн мрежа за промовирање на уметноста и интерактивно поврзување на уметници, куратори и институции, што воедно претставува обединување на сите активности на ОСТЕН уметност на хартија. Наша мисија е секогаш да обезбедуваме современи услови за комуникација со нашите најважни соработници – уметниците, а заедно со нив да создаваме трајни уметнички вредности.

Мице ЈАНКУЛОВСКИ

united around a common denominator: drawing, as an artistic expression itself, but also as a basis for experimentation, research and for constantly discovering new art forms.

The history of drawing is as old as human history. From the very beginning, over time, the definition of drawing has been constantly expanded. The evolution of drawing is in direct parallel with the development of the art tools and techniques, and the development of society in general. Today, drawing can be almost anything that the artist wants to be... and we respect that!

Digital trends in contemporary time provide new opportunities in the process of creating art, but also change the way of perceiving art by the audience. For the sake of following the modern trends, as of this year all activities on applying for OSTEN Biennale of Drawing will take place through “osten4art.net” - a professional online network to promote art and connect artists, curators and institutions, which also represents merging of all activities done by OSTEN - art on paper. Our mission is to always provide contemporary conditions for communication with our most important collaborators - the artists themselves, and together with them to create lasting artistic values.

Mice JANKULOVSKI

GRAND PRIX ЗА ЖИВОТНО ОСТВАРУВАЊЕ

МАРИНА АБРАМОВИЌ

Од почетокот на нејзината кариера во Белград за време на раните '70-ти, Марина Абрамовиќ беше пионер во уметноста на перформансот, создавајќи некои од формите на нејзините најважни рани дела. Телото секогаш беше истовремено нејзина тема и медиум. Истражувајќи ги своите физички и ментални граници, таа, во потрага по емоционална и спиритуална трансформација, издржуваше болка, се исцрпуваше и се доведуваше во опасност.

GRAND PRIX FOR LIFE ACHIEVEMENT

MARINA ABRAMOVIĆ

Since the beginning of her career in Belgrade during the early 1970s, Marina Abramovic has pioneered performance art, creating some of the most important early works. The body has always been both her subject and medium. Exploring her physical and mental limits, she has withstood pain, exhaustion, and danger in her quest for emotional and spiritual transformation.

Кујна VIII

Од серијата Кујна, омаж за Св. Тереза, 2009
уметнички пигментен печат, 9 + 2АП
136 x 126 cm.

The Kitchen VIII

from the series Homage to Saint Therese, 2009
Fine art pigment print, 9 + 2AP
136 x 126 cm.

НАГРАДА СВЕТСКО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО

ХУАН МИРО

Хуан Миро и Фера (1893 – 1983) е светски познат шпанско-каталонски сликар, скулптор и керамичар. Предлагајќи еквивалент на јазикот на потсвеста, Миро инстинктивно создава слики каде што доминираат симболи и кодови. Станувајќи меѓународно признат, неговиот уметнички опус се толкува како надреализам, како полигон на потсвеста, повторна креација на детското и како манифестација на каталонската гордост.

WORLD CULTURAL HERITAGE AWARD

JOAN MIRÓ

Joan Miró i Ferrà (1893 –1983) was a world-renowned Spanish-Catalan painter, sculptor, and ceramist. By proposing the equivalent of a language of the subconscious, Miró instinctively creates paintings where symbols and codes dominate. Earning international acclaim, his work has been interpreted as Surrealism, a sandbox for the subconscious mind, a re-creation of the childlike, and a manifestation of Catalan pride.

Ноќта, мечката (од циклусот "Кралот Иби"), 1966
Литографија, рачно потпишана, Н.С.
42 x 65 cm.

The Night, the Bear (from the cycle 'Ubu Roi'), 1966
Color lithograph, hand signed, H.C.
42 x 65 cm.

**ОСТЕН БИЕНАЛЕ НА ЦРТЕЖ Скопје 2012 · 40.Светска галерија на цртеж
OSTEN BIENNIAL OF DRAWING Skopje 2012 · 40.World Gallery of Drawing**

КРИСТО – ГРАН ПРИ за животно остварување
CHRISTO – GRAND PRIX for life achievement

Обвиткано дрво, 1970
графика, ситопечат во боја
рачно потпишана и нумерирана 93/150
62 x 83 cm.

Wrapped Tree, 1970
graphics, colored silkscreen
hand signed and numbered 93/150
62 x 83 cm.

**ОСТЕН БИЕНАЛЕ НА ЦРТЕЖ Скопје 2012 · 40.Светска галерија на цртеж
OSTEN BIENNIAL OF DRAWING Skopje 2012 · 40.World Gallery of Drawing**

Димитар ПАНДИЛОВ (1898 – 1963) Награда светско културно наследство
Dimitar PANDILOV (1898 – 1963) World Cultural Heritage Award

Св. Пантелејмон, 1945
цртеж со молив,
42 x 53 cm.

St. Pantelejmon, 1945
drawing in pencil
42 x 53 cm.

УМЕТНИК НА СВЕТОТ (Награда на САВУ - Светска асоцијација на визуелни уметности)
ARTIST OF THE WORLD (WAVA Award - World Association of Visual Arts)

Пјер ПИНОНЧЕЛИ (1929) Франција • Pierre PINONCCELI (1929) France

Pierre Pinoncelli

1/100
1994

Без наслов, 1994
монотипија, 1/100
23 x16 см.

Untitled, 1994
monotype, 1/100
23 x16cm.

УМЕТНИК НА СВЕТОТ (Награда на САВУ - Светска асоцијација на визуелни уметности)
ARTIST OF THE WORLD (WAVA Award - World Association of Visual Arts)

Сафет ЗЕЦ (1943) Босна и Херцеговина • Safet ZEC (1943) Bosnia & Herzegovina

Без наслов, 2013
графика, сува игла, молив во боја
106 x 75 cm.

Untitled, 2013
cooper etching, dry point, colored pencil
106 x 75 cm.

О НАГРАДА НА ИФМУ (Интернационална фондација за музика и уметност)
IMAF AWARD (International Music and Art Foundation)

Анка БУРИЌ (1956) Црна Гора • Anka BURIC (1956) Montenegro

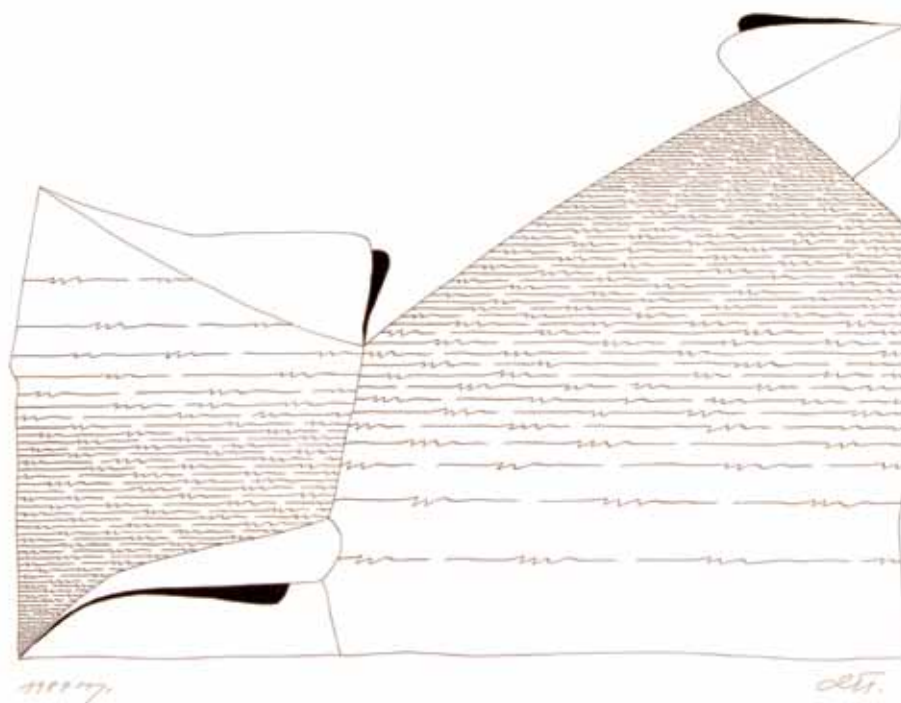

Трагови 2, 2011
симнување на рѓа на хартија
70 x 50 cm.

Traces 2, 2011
taking off the rust on paper
70 x 50 cm.

О ПОСЕБНО ПРИЗНАНИЕ НА ЖИРИ за високи уметнички достигнувања
SPECIAL RECOGNITION BY THE JURY for the Extraordinary Artistic Achievements

Душан ПЕРЧИНКОВ (1939) Македонија • Dusan PERCINKOV (1939) Macedonia

Предел x 5, 1989
цртеж, туш на хартија
70 x 50 cm.

Landscape x 5, 1989
drawing, ink on paper
70 x 50 cm.

ПРВА НАГРАДА за цртеж • **FIRST AWARD** for Drawing

Ана ПЛАВИНСКАЈА (1960) САД • Anna PLAVINSKAYA (1960) USA

Долга одалечена конекција, 2012
цртеж, пенкало и мастило на хартија
56 x 68,7 cm.

Long Distance Connection, 2012
drawing pen and ink on paper
56 x 67,5 cm.

О ПРВА НАГРАДА за сликарство на хартија • **FIRST AWARD** for Painting on Paper

Јармила ВЕШОВИЌ РУС (1954) Франција / Црна Гора
Yarmila VESOVIC ROUS (1954) France / Montenegro

Без наслов
комбинирана техника на пергамент
51 x 70 cm.

Untitled
mixed media on parchment
51 x 70 cm.

ПРВА НАГРАДА за графика • **FIRST AWARD** for Print

Бранислав БРКИЌ (1960) Србија • Branislav BRKIC (1960) Serbia

HP 1/20

Shepherd Life 619, 2010.

Branislav Brkić

Животот на овчарот 619, 2010
Дигиграфија на „Epson“ хартија, 1/20
76 x 61 cm.

Shepherd Life 619, 2010
Digigraphy print on “Epson” art paper, 1/20
76 x 61 cm.

ПРВА НАГРАДА за млад уметник • **FIRST AWARD** for Young Artist

Александра КОСОН (1992) Полска • Aleksandra KOSON (1992) Poland

Народна приказна, 2013
јаглен на хартија
50 x 70cm.

Folk story, 2013
charcoal on paper
50 x 70 cm.

ПРВА НАГРАДА за оригинално дело на хартија
FIRST AWARD for Original Art on Paper

Игор ЈОСИФОВ (1986) САД • Igor JOSIFOV (1986) USA

Igor Josifov 2014

Река на сеќавања, 2014
Рефлексија од оган на хартија
140 x 215 cm.

River of memories, 2014
Fire reflection on paper
140 x 215 cm.

ПОСЕБНО ПРИЗНАНИЕ ОД ЖИРИ за уметнички достигнувања
SPECIAL RECOGNITION BY THE JURY for Artistic Achievements

Александар РАФАЈЛОВИЌ (1957) Црна Гора • Aleksandar RAFAJLOVIC (1957) Montenegro

Мрежи 1, 2011
фотографија дигитал принт
50 x 75 cm.

Nets 1, 2011
photography digital print
50 x 75 cm.

НАГРАДА ЗЛАТЕН ОСТЕН • GOLDEN OSTEN AWARDS

Лукаш ГЕРЛАК (1985) Полска • Lukasz GIERLAK (1985) Poland

Одраз I, 2014
јаглен на хартија
100 x 70 cm.

Reflection I, 2014
charcoal on paper
100 x 70 cm.

НАГРАДА ЗЛАТЕН ОСТЕН • GOLDEN OSTEN AWARDS

Соња Б. МЕШЕР (1947) Обединето кралство • Sonja B. MESHER (1947) UK

Фустан, 2013
јаглен на хартија
64 x 90 cm.

The Dress, 2013
charcoal on paper
64 x 90 cm.

НАГРАДА ЗЛАТЕН ОСТЕН • GOLDEN OSTEN AWARDS

Клаудија ЗАВАДА (1990) Полска • Klaudia ZAWADA (1990) Poland

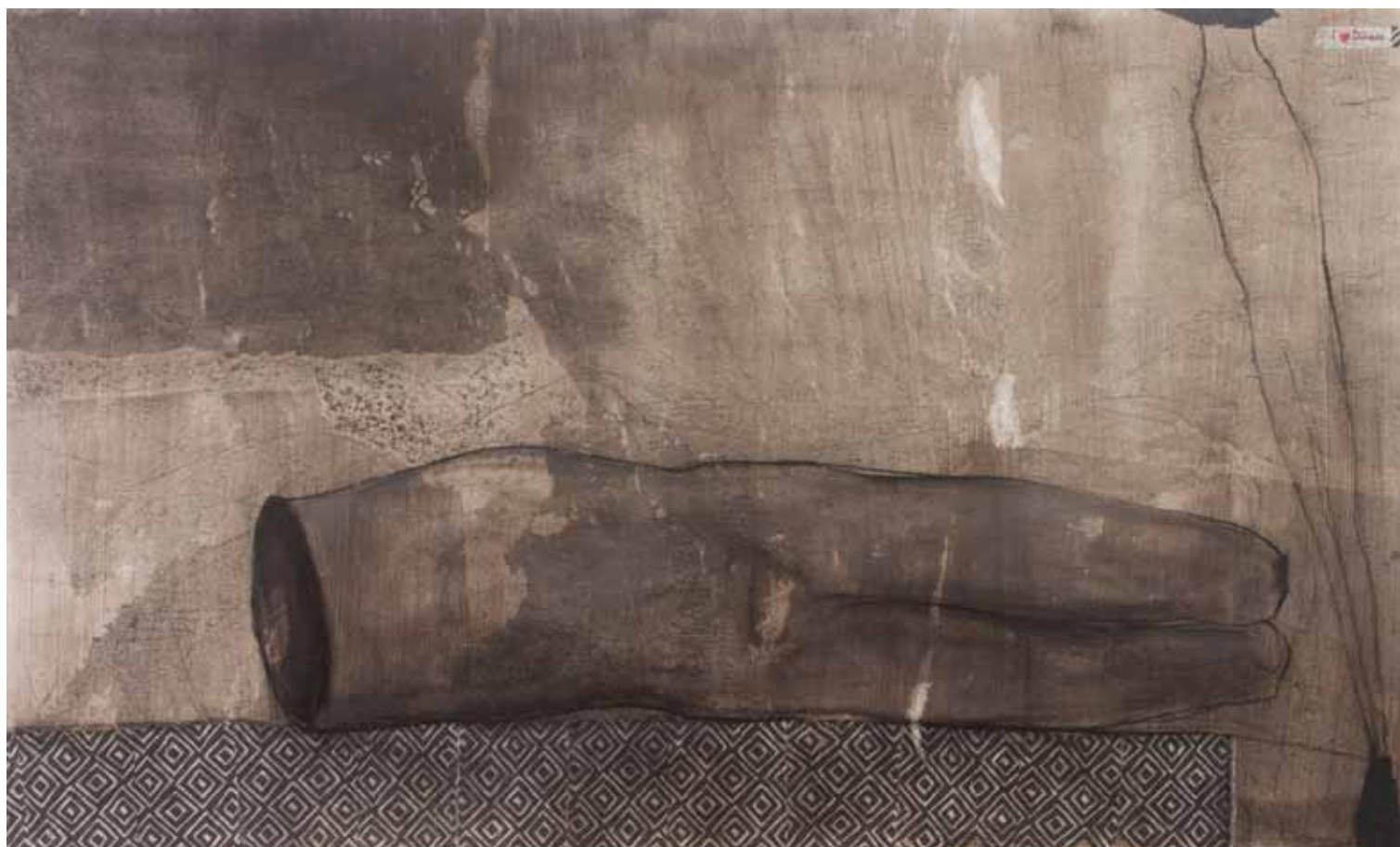
Рибарење I, 2014
комбинирана техника
100 x 70 cm.

Fishing I, 2014
mixed media
100 x 70 cm.

НАГРАДА ЗЛАТЕН ОСТЕН • GOLDEN OSTEN AWARDS

Трајана ПАНАЈОТОВА (1984) Бугарија • Trayana PANAYOTOVA (1984) Bulgaria

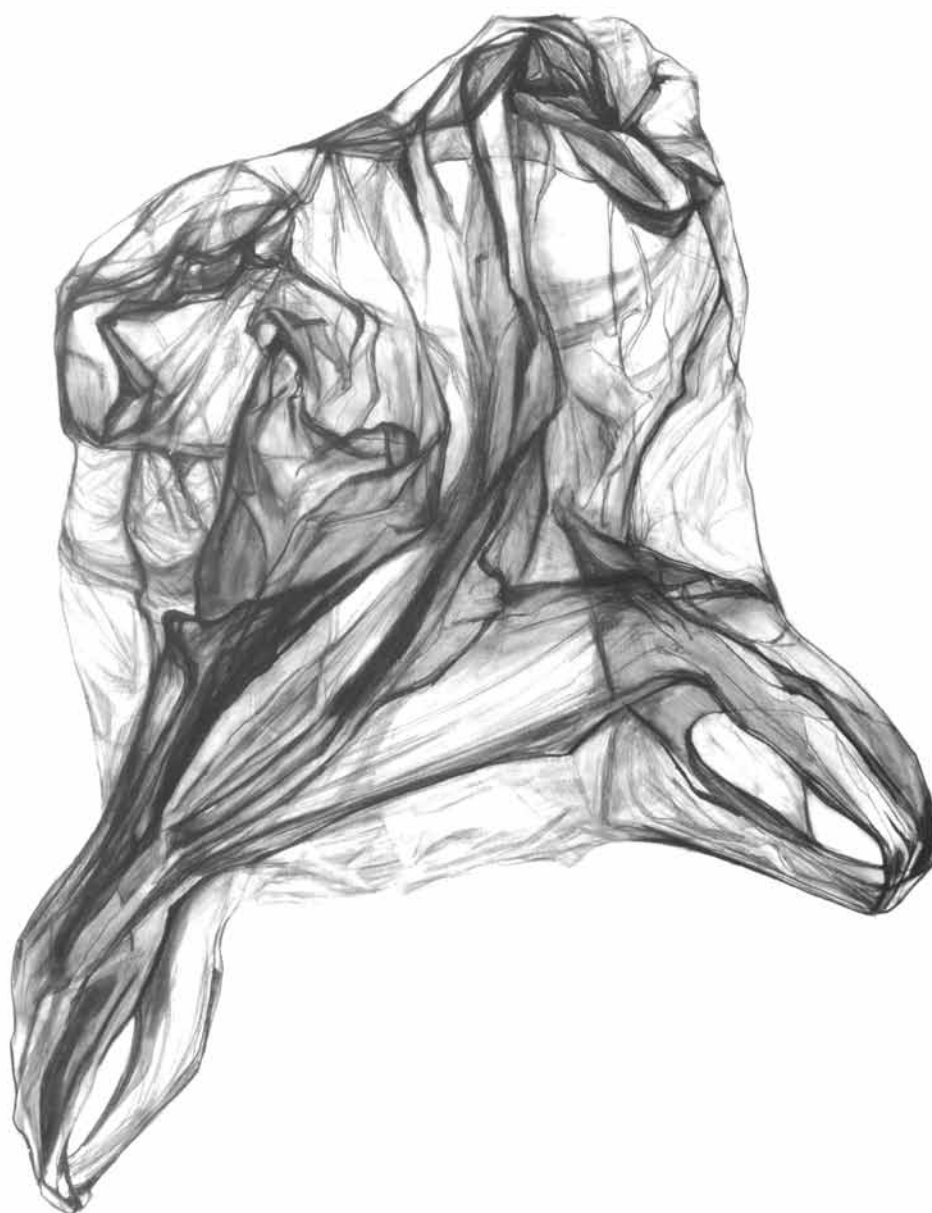
Празна нок II, 2014
комбинирана техника
60 x 100 cm.

Empty night II, 2014
mixed techniques
60 x 100 cm.

НАГРАДА ЗЛАТЕН ОСТЕН • GOLDEN OSTEN AWARDS

Ирена ПАУНОВИЌ (1982) Србија • Irena PAUNOVIC (1982) Serbia

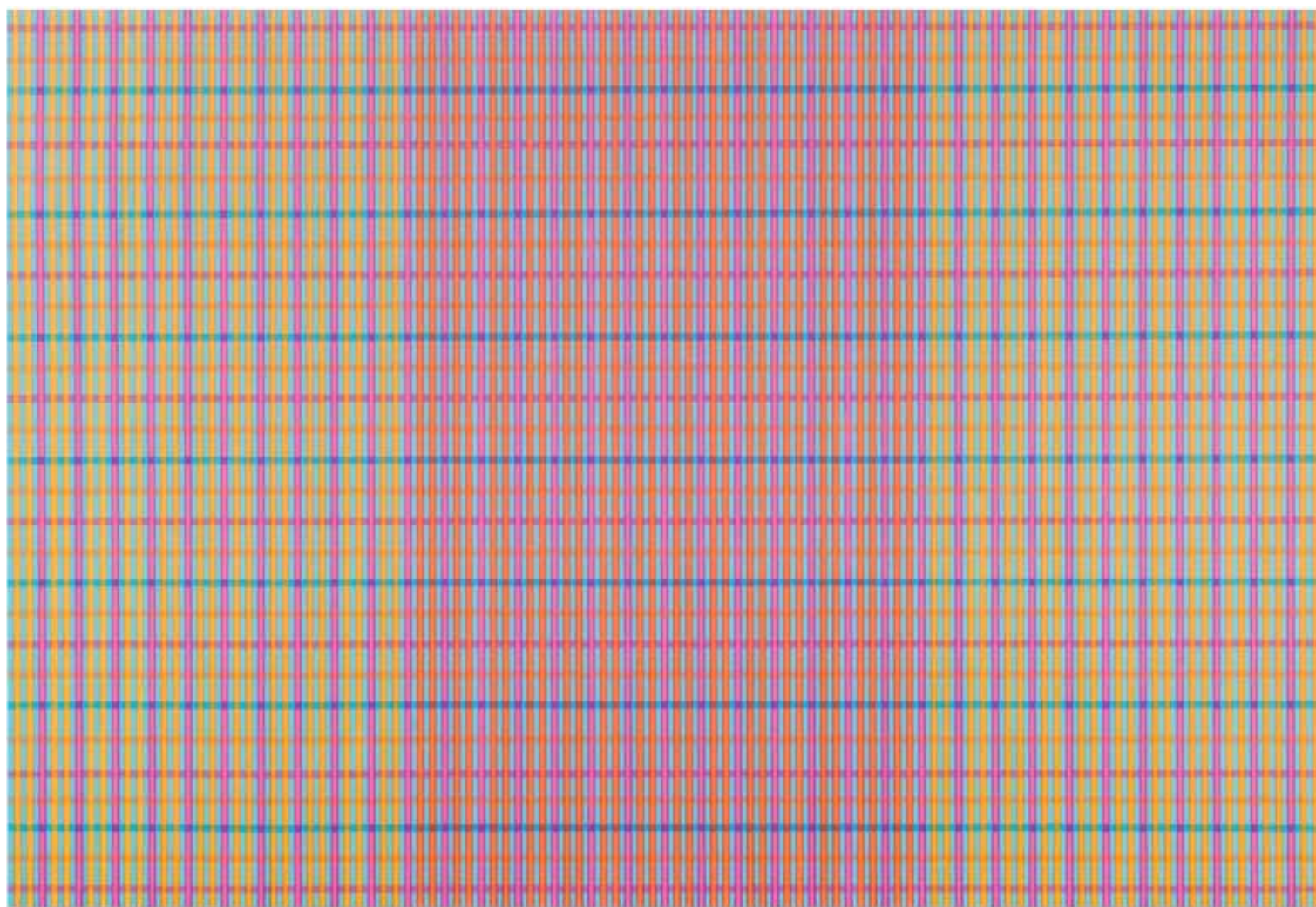
Пластична кеса, 2012
молив на хартија
100 x 70 cm.

A plastic bag, 2012
pencil on paper
100 x 70 cm.

НАГРАДА ЗЛАТЕН ОСТЕН • GOLDEN OSTEN AWARDS

Игор ЛЕКШИЌ (1967) Хрватска • Igor LEKSIC (1967) Croatia

Без наслов 3, 2014
фломастер на хартија
100 x 70 cm.

Untitled 3, 2014
felt pen on paper
100 x 70 cm.

ПОСЕБНА НАГРАДА НА ЖИРИ • SPECIAL AWARD BY THE JURY

Горан МЕНКОВ (1987) Македонија • Goran MENKOV (1987) Macedonia

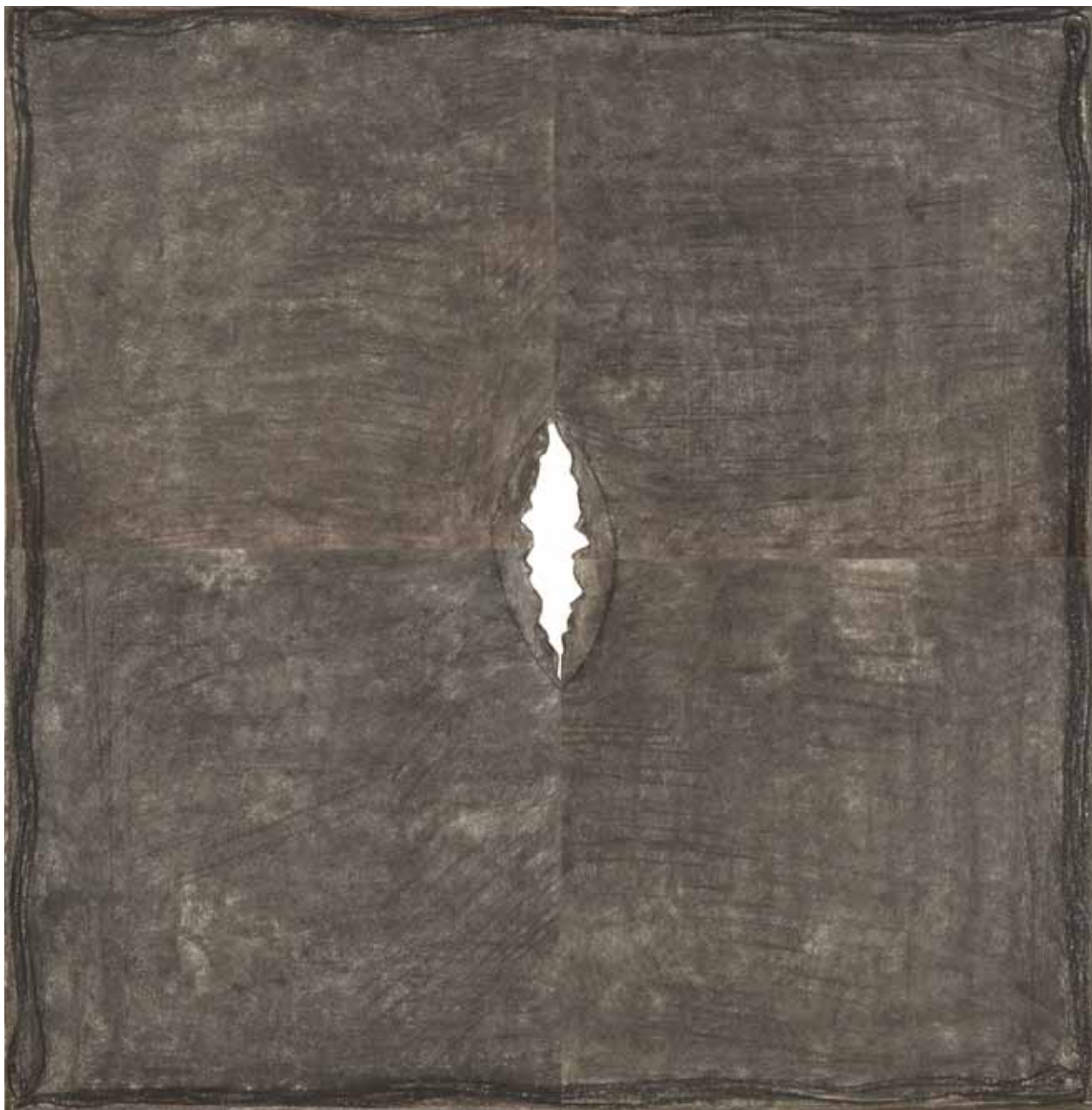
Графитос 8, 2014
јаглен на дрво
50 x 60 cm.

Grafitos 8, 2014
charcoal on wood
50 x 60 cm.

ПОСЕБНА НАГРАДА НА ЖИРИ • SPECIAL AWARD BY THE JURY

Рајко ПОПИВОДА (1953) Србија / Црна Гора • Rajko POPIVODA (1953) Serbia / Montenegro

Без наслов
полиптих од четири дела, јаглен на хартија
60 x 80 cm.

Untitled
polyptych of four pieces, charcoal on paper
60 x 80 cm.

ПОСЕБНА НАГРАДА НА ЖИРИ • SPECIAL AWARD BY THE JURY

Алирио Хозе Инфанте ЛОПЕЗ (1950) Венецуела
Alirio Jose Infante LOPEZ (1950) Venezuela

Дескриптивна меморија

Од почетокот на оваа година, правам цртежи кои се однесуваат на нерегуларната ситуација што се случува во мојата земја, во една демократија која изгледаше стабилна. Најпрвин, цели петнаесет години земјата се движеше кон еден латентен социјализам, за потоа, во последните две години, да се движи кон еден незауздан комунизам. Повреда на човековите права и на фундаменталните слободи, како слобода на приватноста, на изразувањето, правото на слободна трговија, свирепа репресија на сопственичките права, конфискација и задржување на ХАРТИЈАТА која е потребна за производство на книги, весници и списанија – веќе станува секојдневен терор вршен од страна на владата против народот, вообичаено изразен преку пукање од страна на армијата, опресија и преку исчезнувања на студенти и други луѓе. Постои и осквернување на домови и присилна индоктринација на деца и на млади луѓе во образовните институции. Една земја богата со нафта сега е препуштена на мизеријата и на гниењето, а со тоа и на поттикнување криминал, насилство и корупција.

„Крикот на детето“

Ова е еден пример на примарно и елементарно цртање, на брзи потези и безбедно претпоставување (според интернет) на приказ за ставот на децата помеѓу пет и девет години, кои ја материјализираат, само со молив и хартија, нивната визија за средината во која постојат и живеат. Делото претставува цртежи и белешки од изненадувачко прецизни слики, со нивната генијалност во контекст на линијата и формите кои произлегуваат од непосредноста, без исправки или испуштања, како што и навистина се случува во детското изразување или кај големите мајстори на длабокиот и непосреден универзален цртеж, но кои се исто така актуелни и современи како најновите тенденции во „Уметноста денес“, со искрен и чесен пристап и со вистината, пред сè – во контекст на линијата, на формата и на содржината.

Моето животно патешествие како уметник, во потрага по најинтимниот идентитет помеѓу умот и душата, ме доведе да се соочам со мојата реалност во подлабоки начини на изразот - со чиста и транспарентна уметност, и затоа, ние денес ја прифаќаме одговорноста и совеста за да можеме да цртаме и да сликаме како МАЛО ДЕТЕ.

Descriptive memory

Since the beginning of the year, I have been making drawings in relation to the irregular situation happening in my country, a democracy that seemed stable. 15 years now has been shifting towards socialism in disguise, first, and the last two years into a wild communism. Violation of human rights and most basic freedoms of privacy, expression, commerce and atrocious repression property rights, confiscation and retention of PAPER for production of books, newspaper and magazines – becomes everyday terror implemented by the government to the population, often expressed through military firing, oppression and students and other people disappearances. There are also violated homes and forced indoctrination of children and young people in educational institutions. An oil-rich country let to misery and decay, encouraging crime, violence and corruption.

“Screaming Child”

It is an example of the primary and elementary drawing, quick strokes and safe (online) assuming the attitude chart of children between 5 and 9 years of age, who are, live and embody with just a pencil and paper, their vision of the environment around them. The work represents drawings and notes of surprisingly accurate images, with their ingenuity on the line and forms emanating from the immediacy, without corrections or deletions, as indeed happen in the children's expression or the great masters of deep and immediate universal drawing, but in the same time as current and contemporary as the latest in the Art of Today, frank and honest with the truth above all – on the line, form and content.

The journey of my life as an artist, searching the most intimate identity between the intellect and the soul has led me to meet my reality in deeper ways of expression - a pure and transparent art, which is why we embrace today responsibility and conscience to draw and paint as INFANTE.

Крикот на детето, 2014
композиција од 119 цртежи, молив и јаглен
на употребена компјутерска хартија
196 x 376 cm.

Screaming Child, 2014
composition of 119 drawings, pencil and charcoal
on used computer paper
196 x 374 cm.

ПОСЕБНО ПРИЗНАНИЕ НА ОСТЕН ЗА НАЦИОНАЛНА КОЛЕКЦИЈА

Национална коленција на Црна Гора

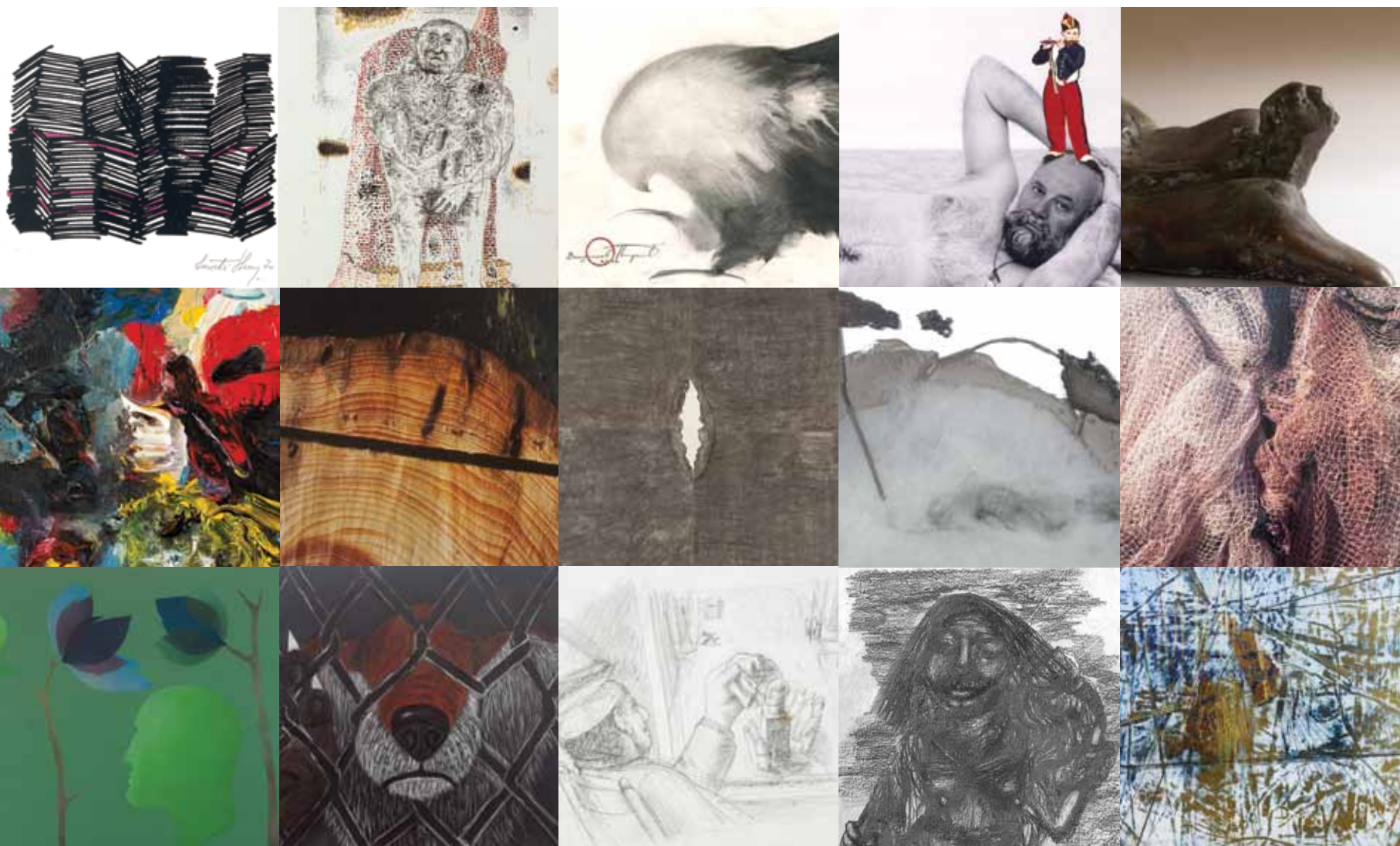

Марина АБРАМОВИЌ Крсто АНДРИЈАШЕВИЌ Саша БРНОВИЌ Анка БУРИЌ Горица ЦИЦМИЛ Миодраг ДАДО ЋУРИЌ Владимир ЋУРАНОВИЌ Наташа ЋУРОВИЌ Драшко ДРАГАШ Миланка ЋУРАНОВИЌ БАЈЧЕТИЌ Златко ГЛАМОЧАК Марија КАПА Драган КАРАЏИЌ Милица КАЖИЌ Нада КАЖИЌ Стеван ЛУКЕТИЌ Ратко ОДАЛОВИЌ Владислав ПАТРИЌ Милија ПАВИЧЕВИЌ Павле ПЕЈОВИЌ Иван ПЕЈОВИЌ Лазар ПЕЈОВИЌ Рајко ПОПИВОДА Иванка Вана ПРЕЛЕВИЌ Александар РАФАЈЛОВИЌ Игор РАКЧЕВИЌ Ѓорђе РАШОВИЌ Војо СТАНИЌ Урош ТОШКОВИЌ Јармила ВЕШОВИЌ РУС

SPECIAL RECOGNITION OF OSTEN FOR NATIONAL COLLECTION

National Collection of Montenegro

Marina ABRAMOVIC Krsto ANDRIJASEVIC Sasa BRNOVIC Anka BURIC Gorica CICMIL Miodrag DADO GJURIC Vladimir DJURANOVIC Natasa DJUROVIC Drasko DRAGAS Milanka DJURANOVIC BAJCETIC Zlatko GLAMOCAK Marija KAPA Dragan KARADZIC Milica KAZIC Nada KAZIC Stevan LUKETIC Ratko ODALOVIC Vladislav PATRIC Milija PAVICEVIC Pavle PEJOVIC Ivan PEJOVIC Lazar PEJOVIC Rajko POPIVODA Ivanka Vana PRELEVIC Aleksandar RAFAJLOVIC Igor RAKCEVIC Djordje RASOVIC Vojo STANIC Uros TOSKOVIC Jarmila VESOVIC ROUS

ПОСЕБНО ПРИЗНАНИЕ НА ОСТЕН за легат
SPECIAL RECOGNITION OF OSTEN for Legate

Венцеслав АНТОНОВ (1942) Бугарија • Venceslav ANTONOV (1942) Bulgaria

Миторе X
графика, акватинта
81,5 x 59 cm.

Mitore X
graphic, aquatint
81,5 x 59 cm.

ПОСЕБНО ПРИЗНАНИЕ НА ОСТЕН за извонредно уметничко достигнување
SPECIAL RECOGNITION OF OSTEN for Extraordinary Artistic Achivements

Драган КАРАЏИЌ (1950) Црна Гора • Dragan KARARADZIC (1950) Montenegro

Земја и траги, 2012
комбинирна техника
50 x 70 cm.

Ground and traces, 2012
mixed media
50 x 70 cm.

О НАГРАДА ОСТЕН • OSTEN AWARD

Евгенија ДЕМНИЕВСКА (Франција) • Evgenija DEMNIEVSKA (France)

Тој знае каде оди
акрил на дигитален принт
100 x 70 cm.

He knows where he walks
acryl on digital print
100 x 70 cm.

НАГРАДА ОСТЕН • OSTEN AWARD

Трајче БЛАЖЕВСКИ (1955) Македонија • Trajce BLAZEVSKI (1955) Macedonia

„Ф + Ј“
графика, длабок печат
48,5 x 34,5 см.

“F + J”
graphics, etching
48,5 x 34,5 cm.

НАГРАДА ОСТЕН • OSTEN AWARD

Ваватум ТЕНГАИ (1989) Тајланд • Wavathum TENG YAI (1989) Thailand

Кругот на природата, 2014
јаглен на хартија
54,5 x 79 cm.

Circle of nature, 2014
charcoal on paper
54,5 x 79 cm.

НАГРАДА ОСТЕН • OSTEN AWARD

Александар ЈАНКУЛОВСКИ (1936) Македонија • Aleksandar JANKULOVSKI (1936) Macedonia

Атаназија
комбинирана техника
70 x 50 cm.

Athanasius
mixed media
70 x 50 cm.

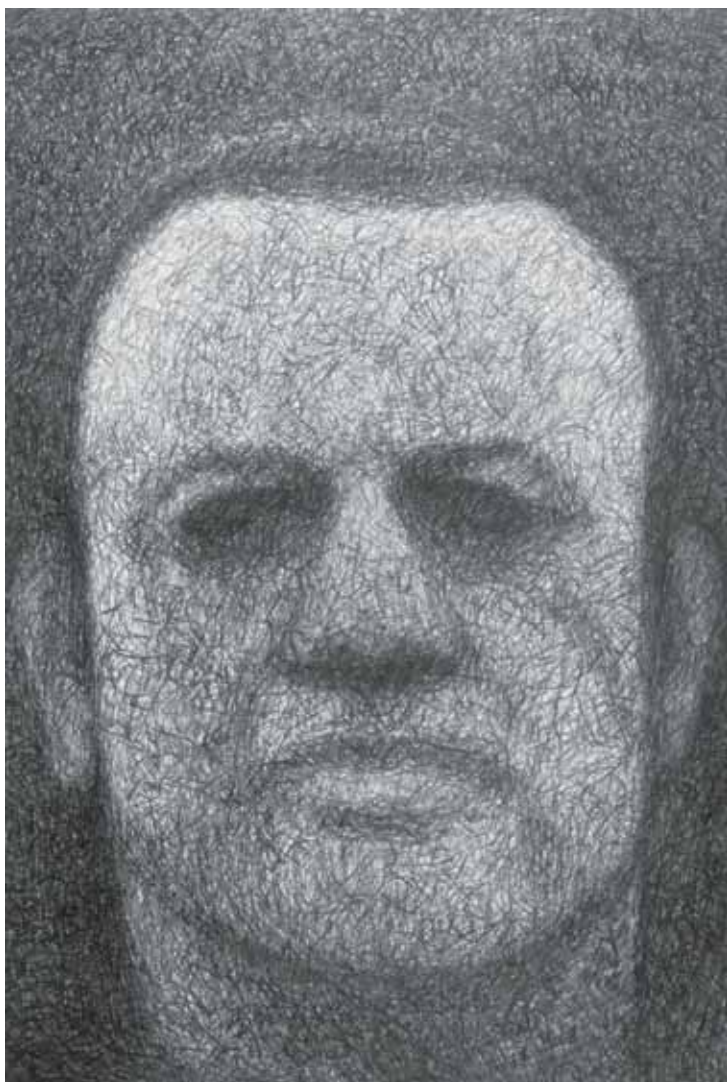
НАГРАДА ОСТЕН • OSTEN AWARD

Ирена ГАПКОВСКА (1970) САД / Македонија • Irena Њ (1970) USA / Macedonia

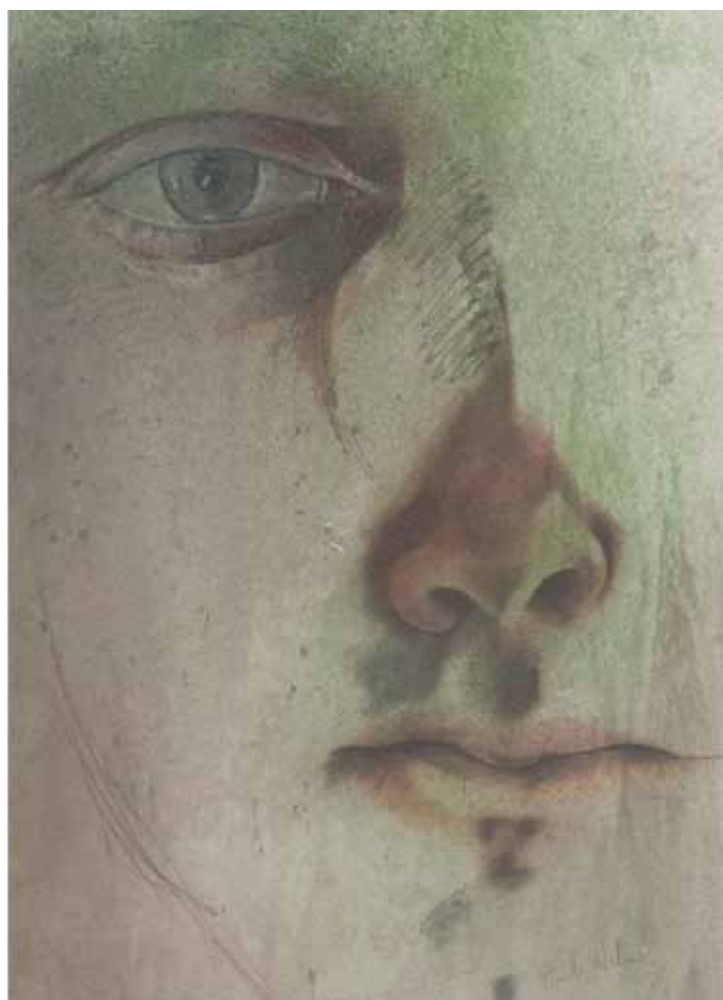
Надвор од умот, 2014
молив и туш на хартија
45 x 58,5 cm.

Out of mind, 2014
pencil and ink on paper
45 x 58,5 cm.

Рубин МАНДИЈА • Rubin MANDIJA

Без концепт број 1, 2011, молив на хартија, 100 x 70 cm.
No concept no. 1, 2011, pencil on paper, 100 x 70 cm.

Анди ХИЛА • Andi HILA

Врамен портрет, 2013, комбинирана техника на харија, 83 x 73 cm.
Framed portrait, 2013, mixed media on paper, 83 x 73 cm.

Ќамил ПРИЗРЕНИ • Qamil PRIZRENI

Есен во Дренова, молив на хартија, 14 x 13 см.
Autumn in Drenova, pencil on paper, 14 x 33 cm.

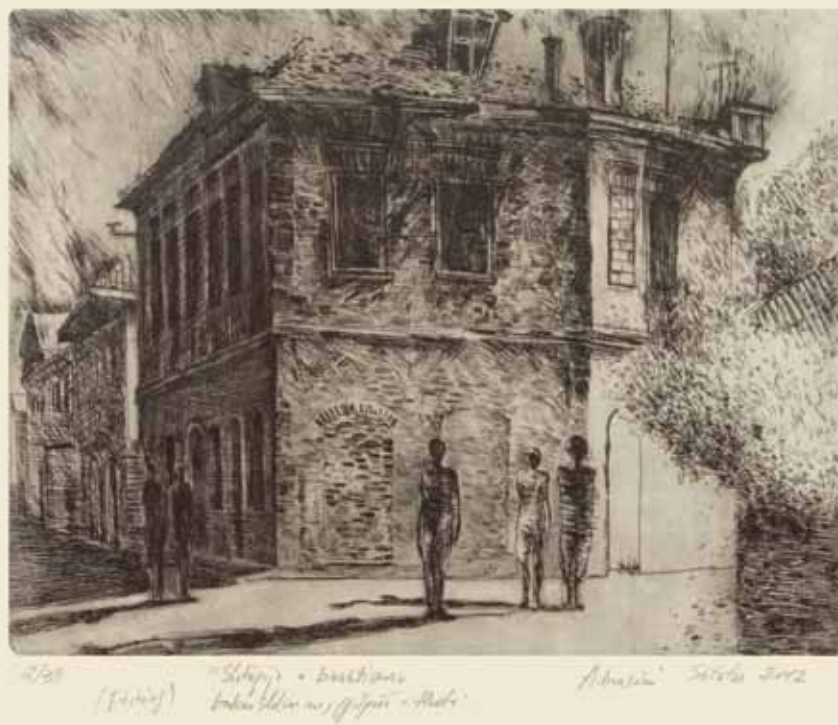

АЛБАНИЈА • ALBANIA

Марјана ГОЏАБЕЛИУ • Marjana GOXHABELLIU

Без наслов, туш на хартија, 24 x 14 см.
Untitled, ink on paper, 24 x 14 cm.

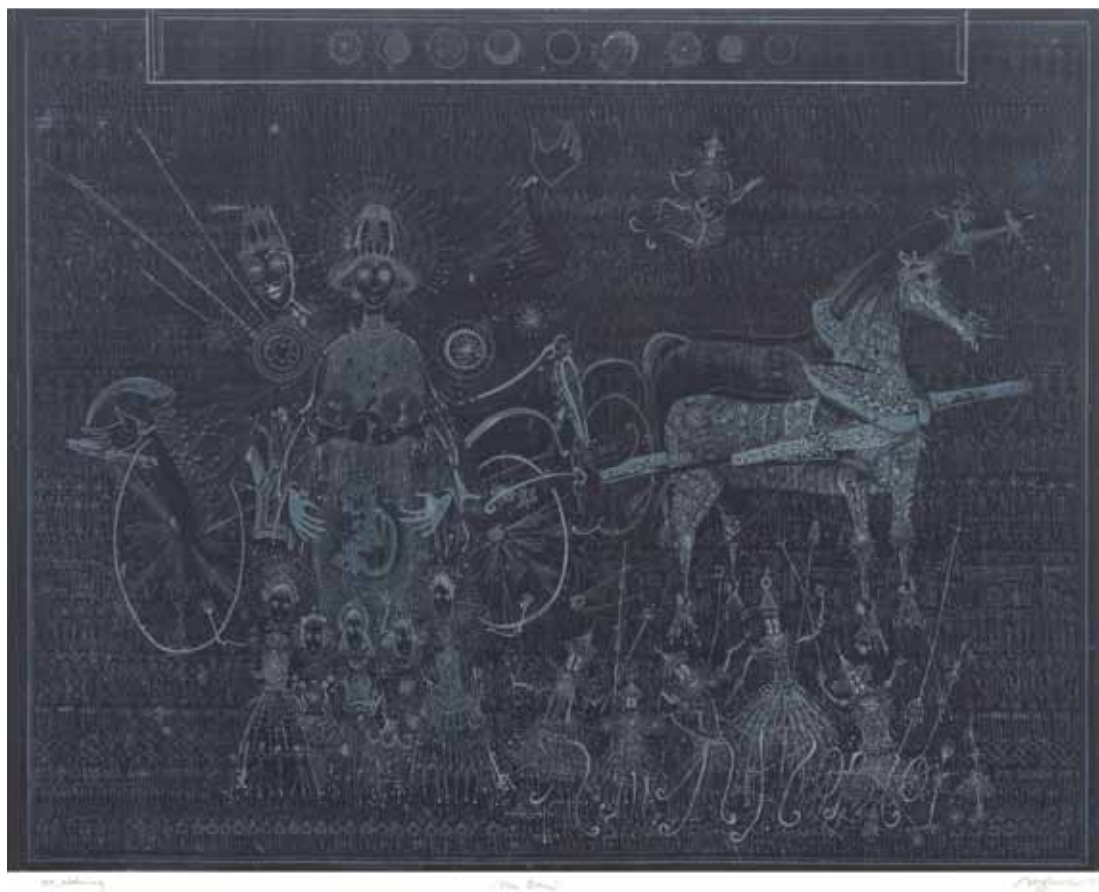
Артан ДРАЧИНИ • Artan DRACINI

Заборавена кука, 2012, графика 30 x 38,4 см.
Forsaken House, 2012, etching, 30 x 38,4 cm.

• Хуго Енрике ДИНЗЕЛБАХЕР • Hugo Enrique DINZELBACHER

Идната археологија, 2008, туш и пастел на хартија, 68 x 50 cm.
Future archaeology, 2008, Ink and pastel on paper, 68 x 50 cm.

● Адмир МУЈКИЋ • Admir MUJKIĆ

Синот, графика, 49 x 59 см.
The Son, graphic, 49 x 59 cm.

● Андреа КРНЕТИЋ • Andrea KRNETIĆ

Бик, ком. техника на хартија, 50 x 70 см.
Bull, mixed media on paper, 50 x 70 cm.

Лејла БАЈРАМОВИЋ
Lejla BAJRAMOVIC

Сеење, 2013
туш на хартија, 70 x 100 см.
Seeding, 2013
ink on paper, 70 x 100 cm.

Јелена БАРДАК • Jelena BARDAK

Школка 3, 2014, молив, 39,5 x 27 см.
The shell 3, 2014, pencil, 39,5 x 27 cm.

Деница ИВАНОВА-АЛЕКСАНДРОВА
Denitsa IVANOVA-ALEKSANDROVA

... И душата од мојата душа ја бара светлината на ноќта
2014, ком. техника на хартија, 70 x 69 cm.
...And Soul of my Soul seeking the light of the night
2014, mixed media on paper, 70 x 69 cm.

Викториа КРАСИМИРОВА ГЕОРГИЕВА
Viktoria KRASIMIROVA GEORGIEVA

Демон, пријател, дух, 2014
ком. техника на хартија, 100 x 140 cm.
A Demon, a Friend, a Spirit, 2014
mixed media on paper, 100 x 140 cm.

Иван СТОЈАНОВ
Ivan STOYANOV

Нокна градина 58, 2012
ком. техника на хартија
29,7 x 40,5 cm.
Night Garden 58, 2012
mixed media on paper
29,7 x 40,5 cm.

Николај БУЗОВ • Nikolay BUZOV

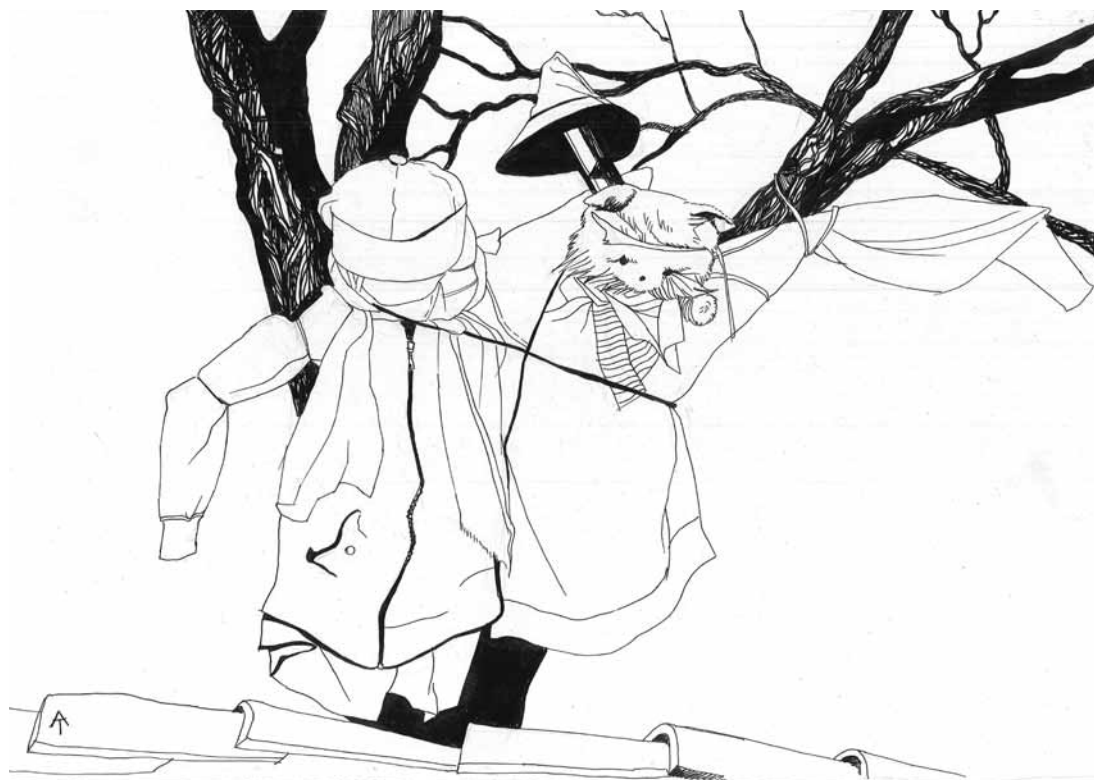
Атмосфера-2, 2014
ком. техника на хартија, 70 x 100 cm.
Atmosphere - 2, 2014,
mixed media on paper, 70 x 100 cm.

• Антоанета АБАЦИЕВА • Antoaneta ABADZIEVA

Падот на Икар, 2014, комбинирана техника на хартија, 100 x 70 см.
The Fall of Icarus, 2014, mixed media on paper, 100 x 70 cm.

Ангела ТЕРЗИЕВА • Angela TERZIEVA

Пијана мечка, 2013
пенкало на хартија, 25 x 35,5 см.
Drunken Bear, 2013
fine-tipped pen on paper, 25 x 35,5 cm.

Деница ВЕСЕЛИНОВА ЈАНЕВА • Denitsa VESELINOVA JANEVA

Минотаврија I, туш на хартија, 100 x70 см.
Mynotavrija I, ink on paper, 100 x 70 cm.

БУГАРИЈА • BULGARIA

Божидар ТОНЕВ • Bozhidar TONEV

Утро во сретнав осаменот јавач - I, 2014, цртеж, 99,5 x 69,5 см.
Morning I met lonely rider - I, 2014, drawing, 99,5 x 69,5 cm.

Стоимен СТОИЛОВ • Stoimen STOILOV

Човек и животни I – жртвување
пастел на хартија, 58,5 x 81 cm.
Man and animals I – sacrifice
pastel on paper, 58,5 x 81 cm.

Роберт БАРАМОВ • Robert BARAMOV

Ленин засекогаш, 2013
пастел, акварел, 30 x 42 cm.
Lenin forever, 2013
pastel, aquarelle, 30 x 42 cm.

Маниже Сабет САРВЕСТАНИ
Manizhe Sabet SARVESTANY

Без наслов, 2014, јаглен, 70 x 100 см.
Untitled, 2014, charcoal, 70 x 100 cm.

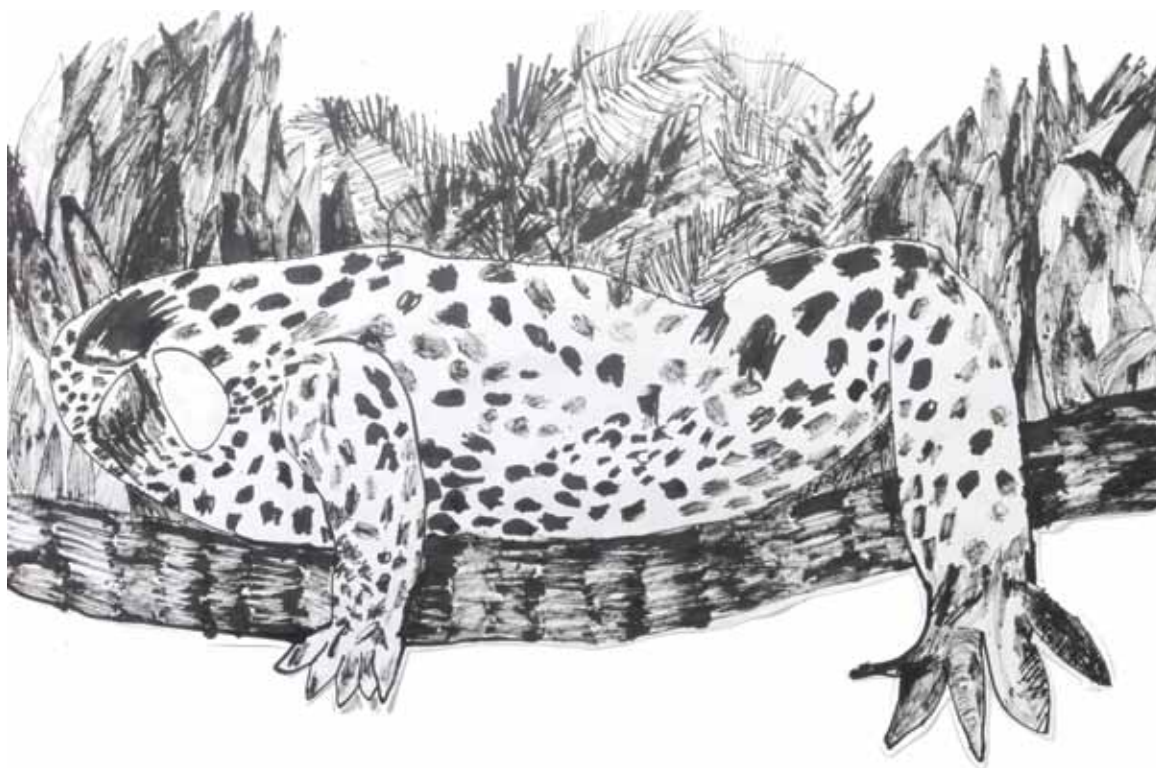
Камило Андрес МАНРИКЕ РУИЗ • Camilo Andres MANRIQUE RUIZ

Стаорецот сонува, 2013, пенкало и креон на хартија, 50 x 35 см.
The rat is dreaming, 2013, pen and crayon on paper, 50 x 35 cm.

Леа БУРАТОВИЌ • Lea BURATOVIC

Без наслов, 2012
јаглен на хартија, 46 x 65 см.
Untitled, 2012
charcoal on paper, 46 x 65 cm.

Марта ТУТА • Marta TUTA

Пекол, 2013
туш и молив, 70 x 100 см.
Hell, 2013
ink and pencil, 70 x 100 cm.

Вања ЈОВИЋ • Vanja JOVIC

Граници, 2014, сува игла, 70 x 70 cm.
Boundries, 2014, dry point, 70 x 70 cm.

Ивона ЈУРИЋ • Ivona JURIC

Гнездо, 2014
јаглен и графит, 57 x 77 cm.
A nest, 2014
charcoal and graphite, 57 x 77 cm.

Ана РАТКОВИЋ • Ana RATKOVIC

Луђе, места, случувања, 2013/14
маркер, 7,7 x 6,2 см.

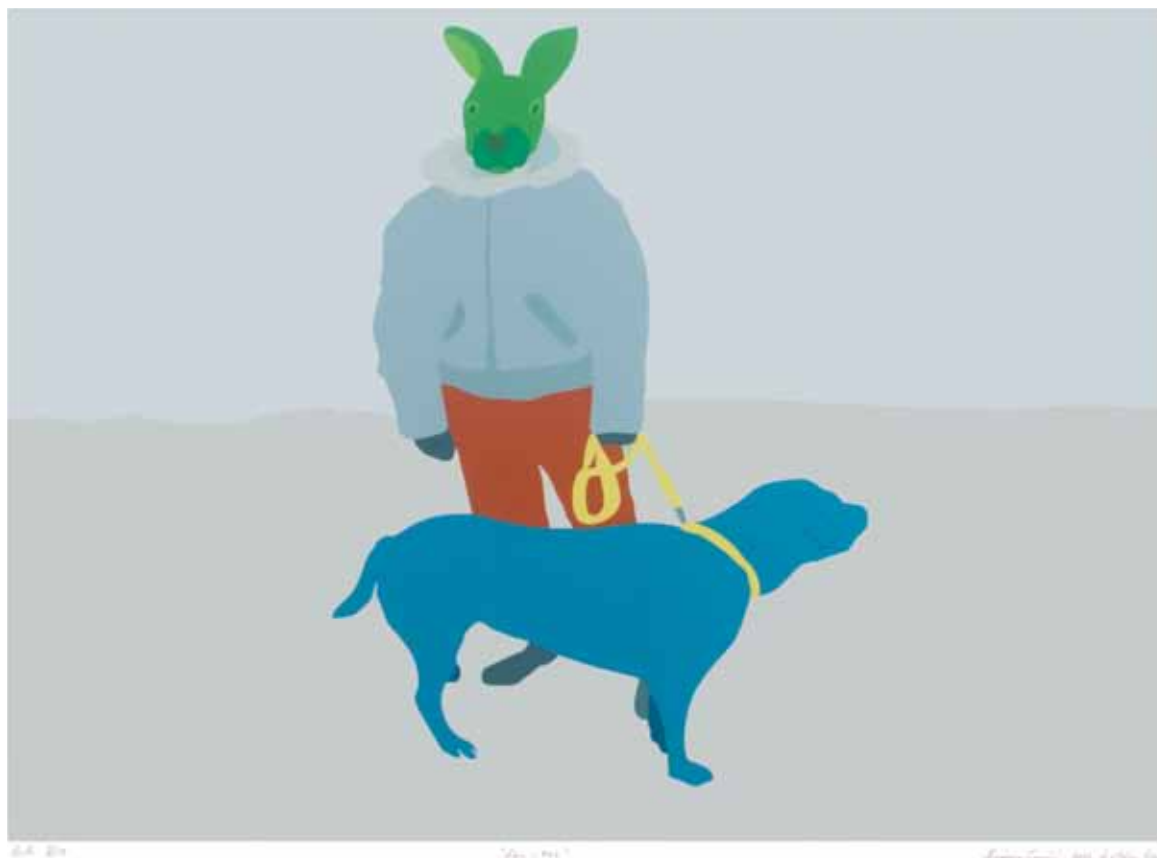
Луђе, места, случувања, 2013/14
маркер, 7,7 x 6,2 см.

Луђе, места, случувања, 2013/14
маркер, 7,7 x 6,2 см.

People, places, occurrences, 2013/14
marker pen, 7,7 x 6,2 cm.

People, places, occurrences, 2013/14
marker pen, 7,7 x 6,2 cm.

People, places, occurrences, 2013/14
marker pen, 7,7 x 6,2 cm.

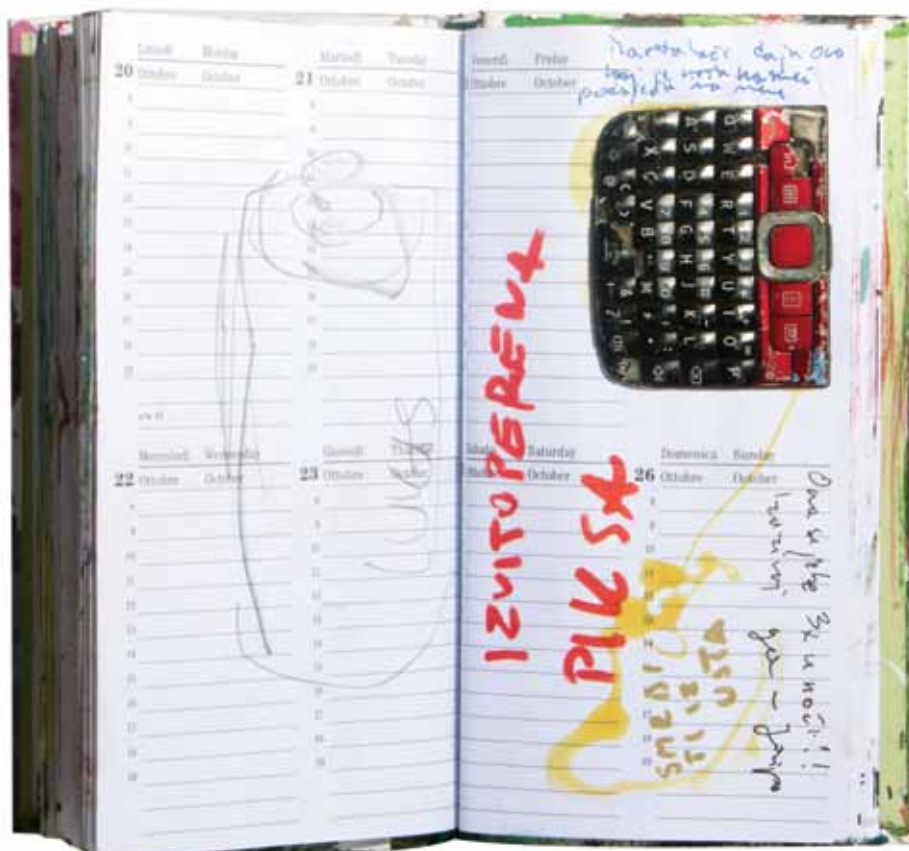

**Маријана ГАРАСИЋ
Marijana GARASIC**

Зајакот и куче, 2012
дигитален принт, 50 x 70 см.
The rabbit and a dog, 2012
digital print, 50 x 70 cm.

Миа МАРКОВИЌ • Mia MARKOVIC

Приватен блок за цртење, 2014
комбинирана техника, 16,5 x 9 cm.
Private sketch book, 2014
mixed media, 16,5 x 9 cm.

Сања ФЕРАТОВИЌ • Sanja FERATOVIC

Ручекот е сервиран, 2013
акварел, туш, молив, 31,5 x 46,5 cm.
Lunch is served, 2013
watercolors, ink, pencil, 31,5 x 46,5 cm.

Јиржи АНДЕРЛЕ • Jiří ANDERLE

Без наслов од COMÉDIE No. 9
графика, рачно потпишана и нумерирана 16/60, 42 x 30 cm.
Untitled from COMÉDIE No. 9
etching, hand signed and numbered 16/60, 42 x 30 cm.

Едита ПАТОВА • Edita PATTOVA

Автомисли I, 2011
цртеж на фотографија, 50 x 60 cm.
Autothoughts I, 2011
drawing on a photograph, 50 x 60 cm.

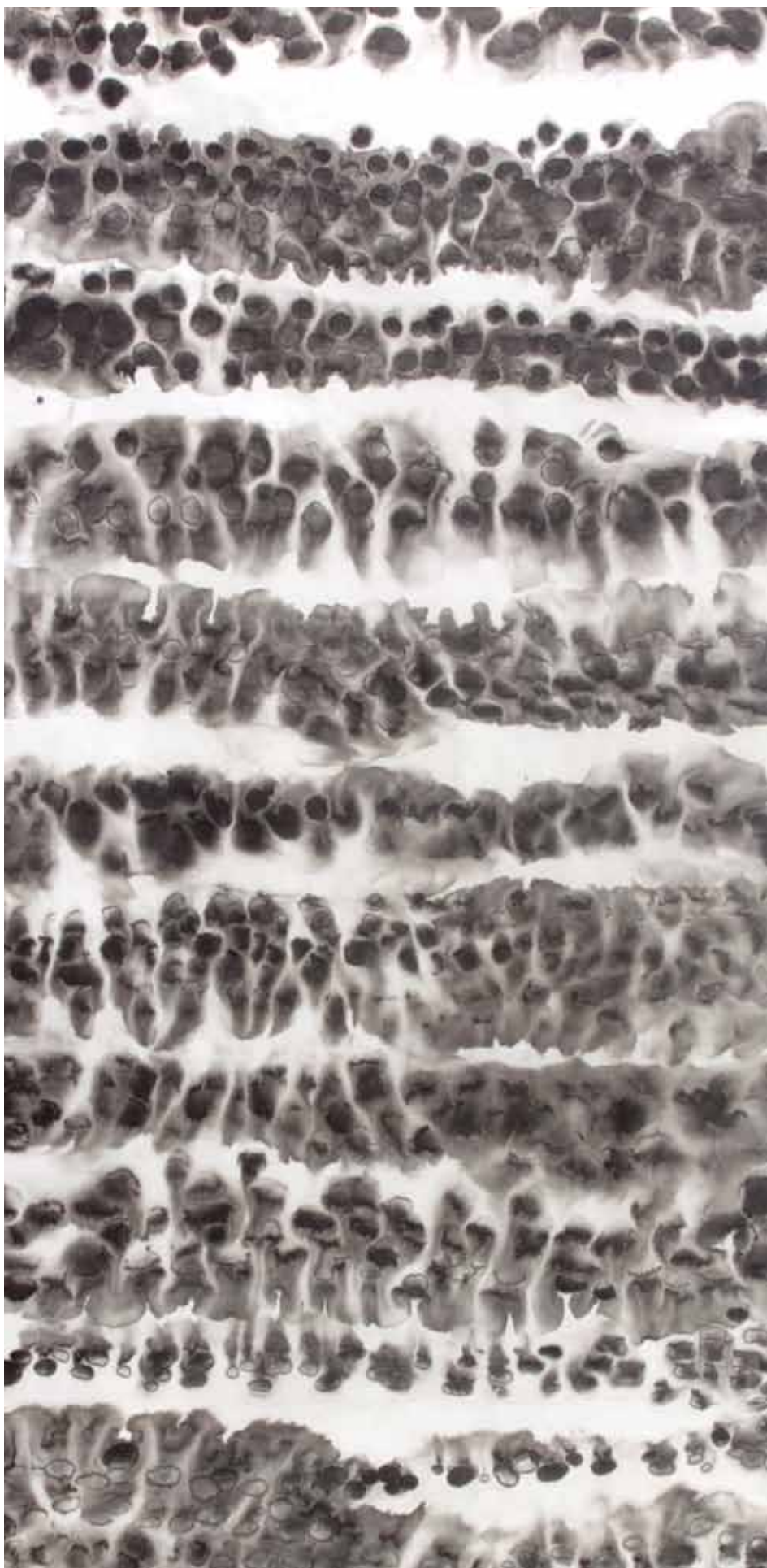
Адолф БОРН • Adolf BORN

Стража следи успешно камуфлирани шпиуни
 графика, насловена, рачно потпишана и
 нумерирана 6/65, 65 x 78 cm.
 Guard Tracked Successfully Camouflaged Spies
 print, entitled, hand signed and
 numerated 6/65, 65 x 78 cm.

Нада Сала Ахмед ВАХБ • Nada Salah Ahmed WAHB

Без наслов, 2014, гваш, 75 x 150 cm.
 Untitled 2014, gauch, 75 x 150 cm.

Мерја ИЛИТАЛО • Merja YLITALO

Јаглен од оган II, 2014, туш, 96 x 45 см.
Coals of Fire II, 2014 indina ink, 96 x 45 cm.

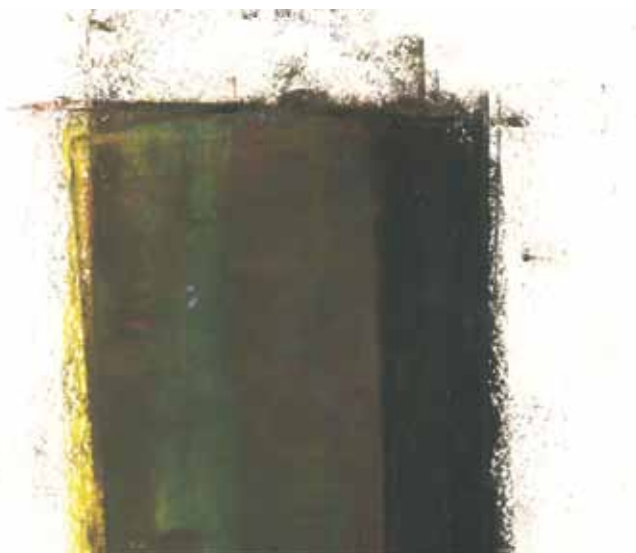
● Владимир ВЕЛИЧКОВИЋ • Vladimir VELICKOVIC

Без наслов, 2010, цртеж, ком. техника на хартија, 102 x 66 см.
 Untitled, 2010, drawing, mixed media on paper, 102 x 66 cm.

Кристоф Авела БАГУР • Christophe Avella BAGUR

Лик Фс 163 жена и бисери, 2013/14
 јаглен на хартија, 150 x 121 см.
 Face Fs 163 woman and the perals, 2013/14
 charcoal on paper, 150 x 121 cm.

Ангел ПАНЕВСКИ • Angel PANEVSKI

Приспособена црна, 2013, пастел на хартија, 20 x 20 см.

Игри во боја, 2013, пастел на хартија, 20 x 20 см.

Игри во боја, 2013, пастел на хартија, 20 x 20 см.

Игри во боја, 2013, пастел на хартија, 20 x 20 см.

A justed black, 2013, pastel on paper, 20 x 20 cm.

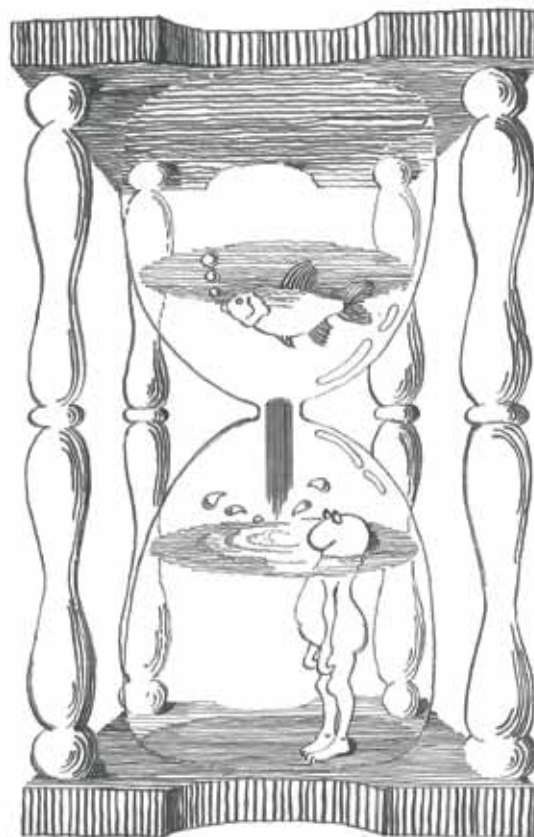
Color games, 2013, pastel on paper, 20 x 20 cm.

Color Games, 2013, pastel on paper, 20 x 20 cm.

Color Games, 2013, pastel on paper, 20 x 20 cm.

Кжиштоф ДЕНКИЈЕВИЧ • Krzysztof DENKIEWICZ

Време, дигитален принт, 61 x 43,5 см.
Time, digital print, 61 x 43,5 cm.

K

Kutten

ГЕРМАНИЈА • GERMANY

● Петер ХЕЈДЕК • Peter HEYDECK

Птици, 2011, цртеж, молив на хартија, 150 x 340 см.
Birds, 2011, drawing, pencil on paper, 150 x 340 cm.

● Јанис СТЕФАНАКИС • Yannis STEFANAKIS

Без наслов, 2014, комбинирана техника на хартија, 43,5 x 66 см.
 Untitled, 2014, mixed media on paper, 43,5 x 66 cm.

Петер МАМЕС • Peter MAMMES

Без наслов, цртеж на разгледница, комбинирана техника, 25,5 x 18 см.
 Untitled, drawing on postcard, mixed media, 25,5 x 18 cm.

Тиртанкар БИСВАС • Tirthankar BISWAS

Незадоволен, 2013, туш на хартија, 25 x 35 см.
Unsatisfied, 2013, ink on paper, 25 x 35 cm.

Анкур КУМАР • Ankur KUMAR

Киргин космологија, 2013, молив на хартија, 91 x 60 см.
Kirgin cosmology, 2013, pencil on paper, 91 x 60 cm.

Али ЕСМАИЛУ • Ali ESMAEILLOU

Без наслов, комбинирана техника на хартија, 25,8 x 64,6 см.
 Untitled, mixed media on paper, 25,8 x 64,6 cm.

●
 Паоло ЧАМПИНИ • Paolo CIAMPINI

Профил на девојка, цртеж, 2012, 47 x 33 см.
 Profile of a girl, 2012, drawing, 47 x 33 cm.

Лиридон ГАШИ • Liridon GASHI

Без наслов, ком. техника на хартија, 39,4 x 31 см.
Untitled, mixed media on paper, 39,4 x 31 cm.

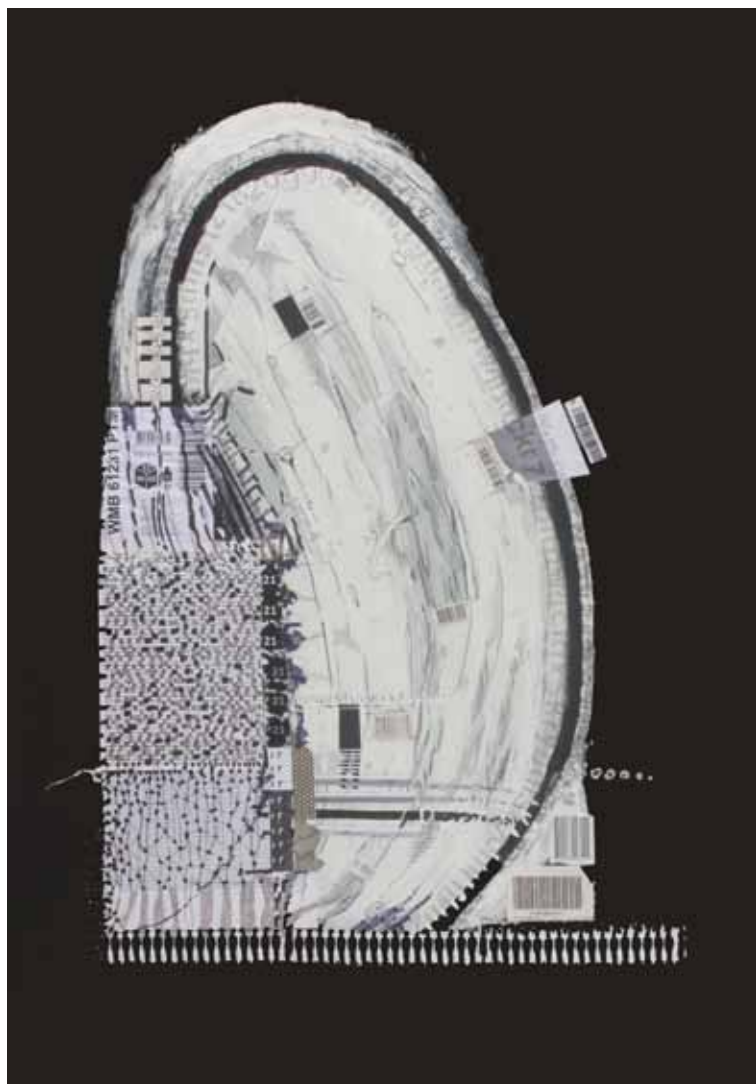
Леонид ПАЛУШАЈ • Leonid PALUSHAJ

Без наслов, принт, комбинирана техника, 42 x 29,6 см
Untitled, print, mixed media, 42 x 29,6 cm

Муса КАЛАВЕШИ • Musa KALAVESHI

Без наслов, 2014, графика, 32,5 x 42 см.
Untitled, 2014, graphics, 32,5 x 42 cm.

Ацо ТАНЕВСКИ • Aco TANEVSKI

Паратеногенеза, комбинирана техника на хартија, 100 x 70 см.
Paratnogenesis, mixed media on paper, 100 x 70 cm.

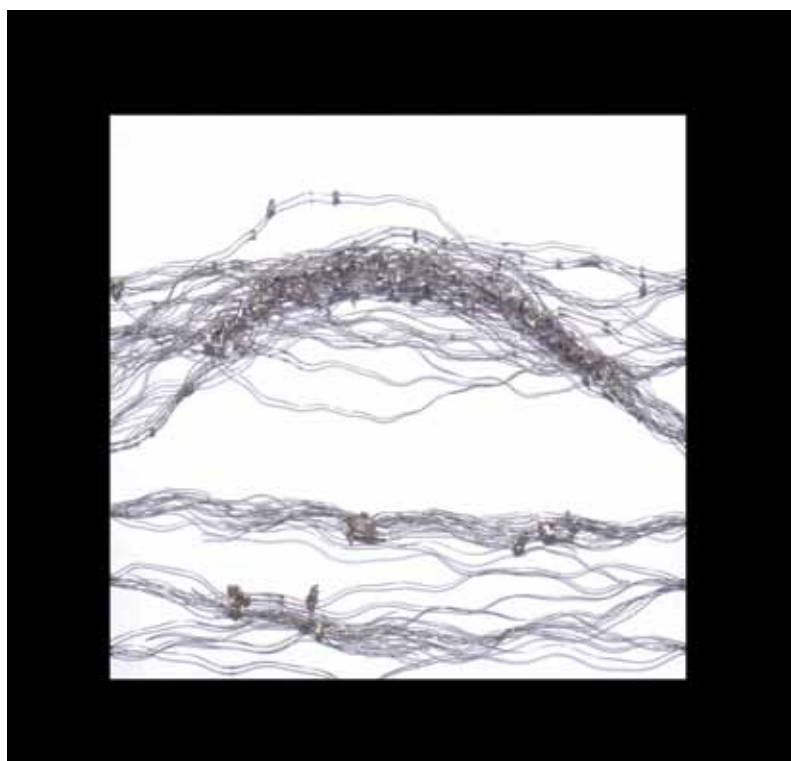

Драгана ЗАРЕВСКА • Dragana ZAREVSKA

Пишано, 2008, дигитален цртеж, 10 x 15 см.
Written, 2008, digital drawing, 10 x 15 cm.

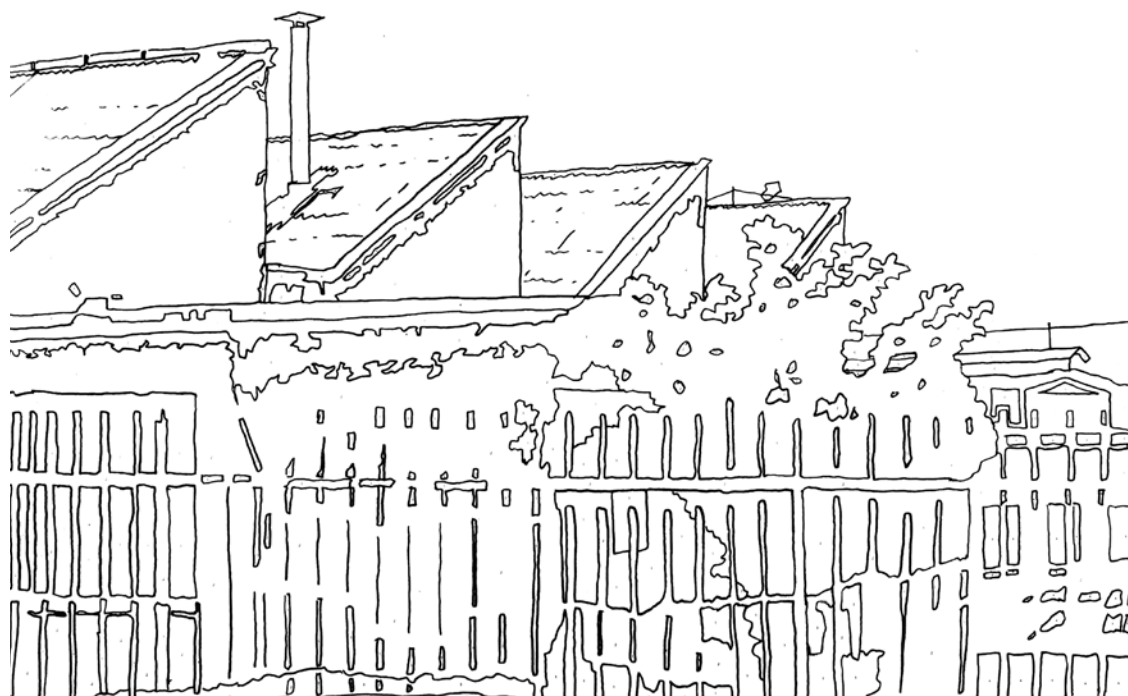
Јовица МИЈАЛКОВИЌ • Jovica MIJALKOVIC

Птици 2, 2014, сериграфија, 100 x 70 см.
Birds 2, 2014, serigraphy, 100 x 70 cm.

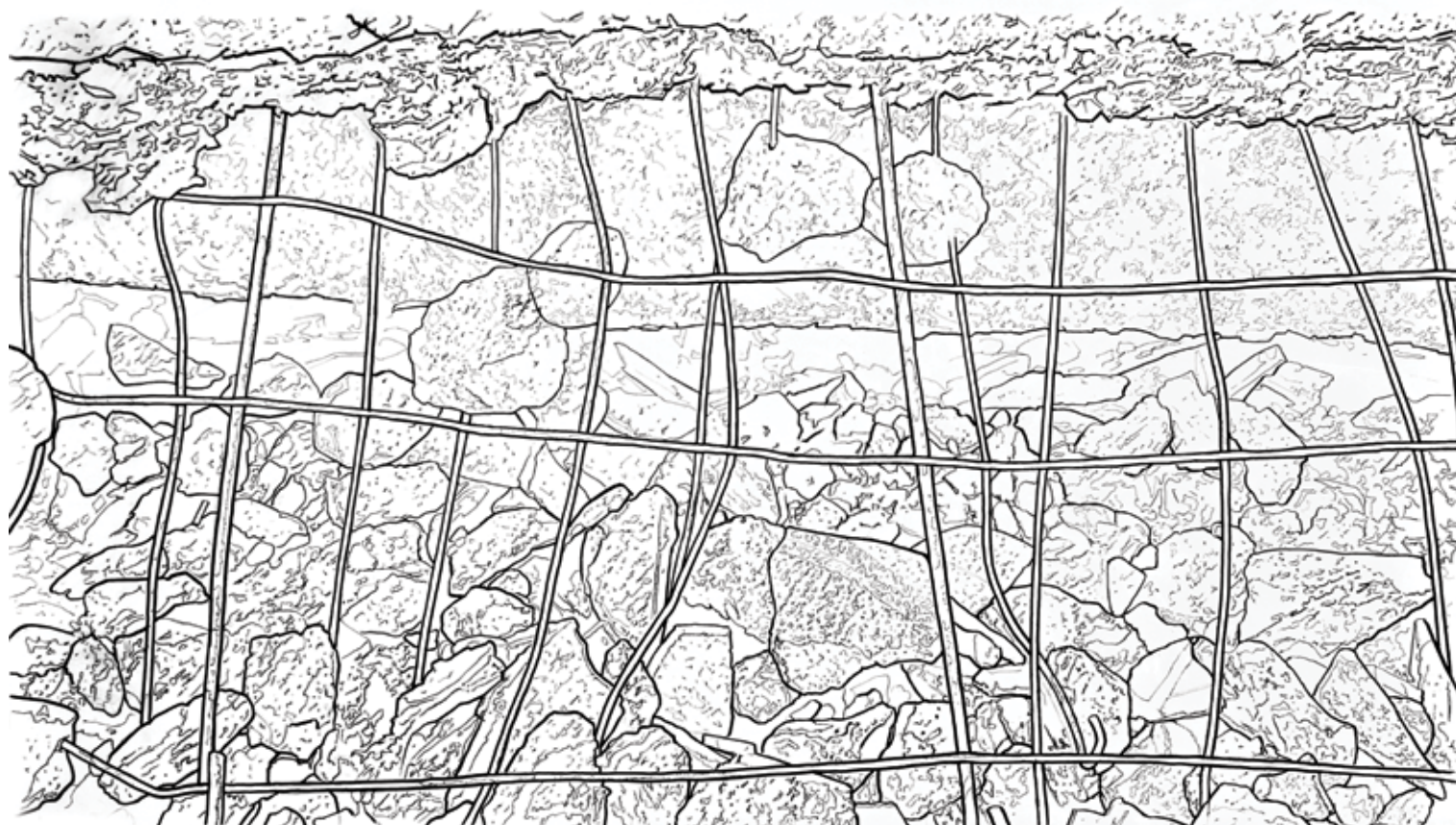
Маја ТАНЕВА • Maja TANEVA

384 од серијата жици од железо, 2013
цртеж-објект, комбинирана техника, 30 x 30 см.
384 from the series Strings of Iron, 2013
drawing-object, mixed media, 30 x 30 cm.

Дарко АЛЕКСОВСКИ
Darko ALEKSOVSKI

Фабрика 4, 2013
дигитален цртеж, 100 x 150 cm.
Factory 4, 2013
digital drawing, 100 x 150 cm.

● Атанас БОТЕВ • Atanas BOTEV

Наслов, 2014, цртеж, молив и фломастер на хартија, 110 x 190 cm.
Title, 2014, drawing, pencil and felt-pen on paper, 110 x 190 cm.

Тони ДИМИТРОВ • Toni DIMITROV

Без наслов, 2013, пастел, молив, 29,7 x 17,5 см.
Untitled, 2013, pastel, pencil 29,7 x 17,5 cm.

МАКЕДОНИЈА • MACEDONIA

Симон ШЕМОВ • Simon SEMOV

МКС02122011, 2011/12, линорез врз рачно изработена хартија, 70 x 51 см.
MKS02122011, 2011/12, linocut on handmade paper, 70 x 51 cm.

Милан АНДОВ • Milan ANDOV

Заборавен пејач, јаглен, пастел, гваш на хартија, 100 x 70 см.
Forgotten singer, charcoal, pastel, gouache on paper, 100 x 70 cm.

Доне МИЛЈАНОВСКИ
Done MILJANOVSKI

Исчекување, 2013
ком. техника, 63,5 x 100 см.
Awaiting, 2013
mixed media, 63,5 x 100 cm.

Благојче Бане НАУМОСКИ • Vladojce Vane NAUMOSKI

Телесна илуминација, 2014, комбинирана техника на платно, 100 x 100 cm.
Body illumination, 2014, mixed media on canvas, 100 x 100 cm.

Наташа ПЕТКОВСКА • Natasha PETKOVSKA

Космички хорор, 2013, пастел на хартија, 112 x 104 cm.
Cosmic horror, 2013, pastel on paper, 112 x 104 cm.

● Глигор ЧЕМЕРСКИ • Gligor CEMERSKI

Св. Ѓорѓија ја убива ламјата, 1992, цртеж, пастел на хартија, 100 x 70 см.
St.George Killing the Dragon, 1992, drawing, pastel on paper, 100 x 70 cm.

● Богољуб ИВКОВИЌ • Bogoljub IVKOVIC

Без наслов, цртеж, комбинирана техника на хартија, 50 x 32,5 см.
Untitled, drawing, mixed media on paper, 50 x 32,5 cm.

Ивана НАСТЕСКИ • Ivana NASTESKI

Црно сонце, 2014, комбинирана техника, 80 x 50 см.
Black Sun, 2014, mixed media, 80 x 50 cm.

МАКЕДОНИЈА • MACEDONIA

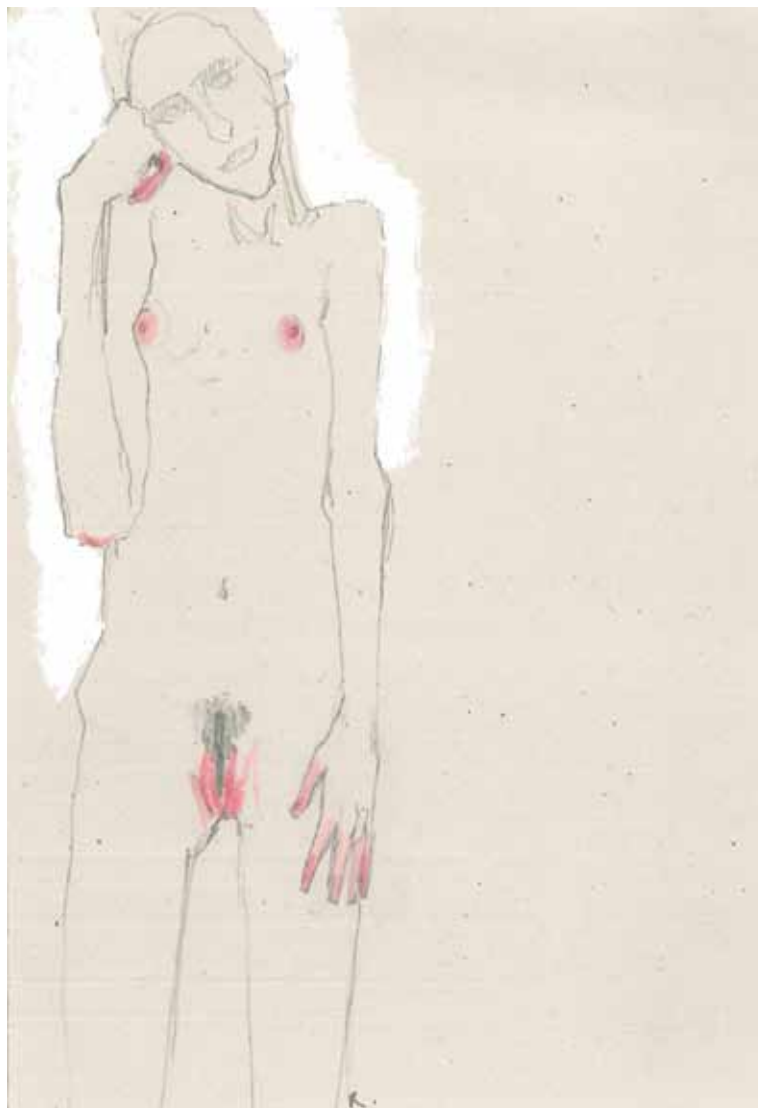
Валентина ИЛИЈЕВСКА • Valentina ILJEVSKA

Сите во едно, 2014, акрил на платно, 100 x 70 см.
All in one, 2014, acryl on canves, 100 x 70 cm.

● Ниче ВАСИЛЕВ • Nice VASILEV

После настапот, 2014, ком. техника на хартија, 59 x 42 см.
After the show, 2014, mixed media on paper, 59 x 42 cm.

Катерина СОКОЛОВА • Katerina SOKOLOVA

Акт, 2013, ком. техника на хартија, 20,6 x 14,4 см.
Act, 2013, mixed media on paper, 20,6 x 14,4 cm.

Александра ДИМИТРОВА • Aleksandra DIMITROVA

Создавање, 2013, јаглен на хартија, 70 x 50 см.
Creating, 2013, charcoal on paper, 70 x 50 cm.

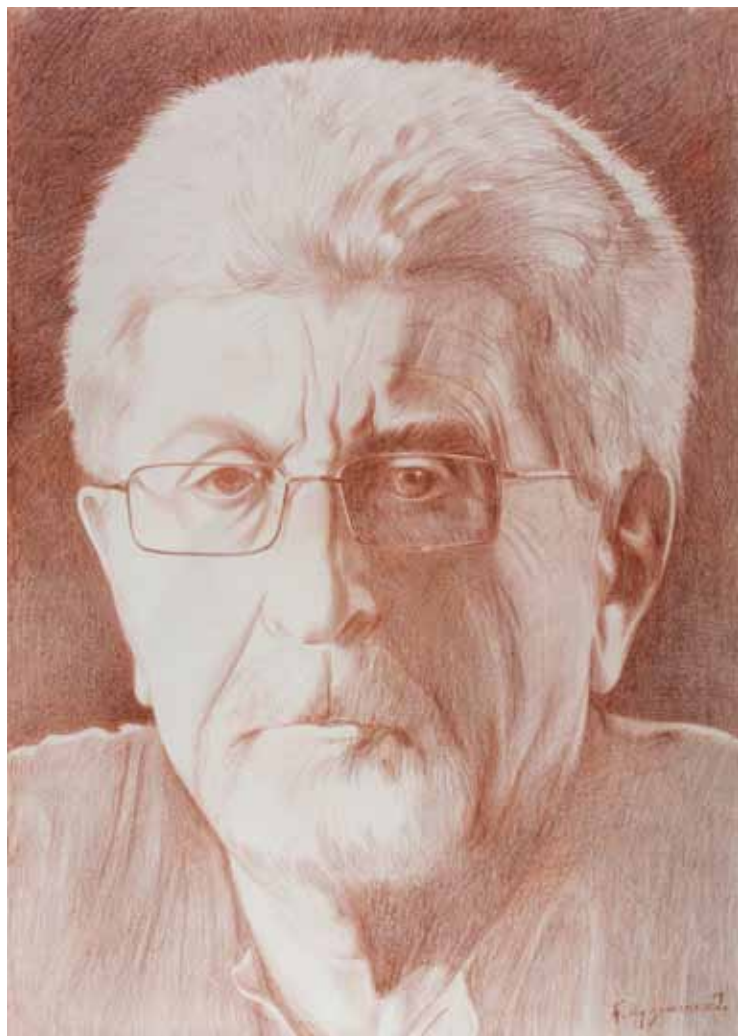

МАКЕДОНИЈА • MACEDONIA

Илија ПРОКОПИЈЕВ • Ilija PROKOPIEV

Студија за пејсаж по Димитар Пандилов, 2013, графитен молив на хартија, 100 x 70 см.
Study for landscape after Dimitar Pandilov, 2013, pencil on paper, 100 x 70 cm.

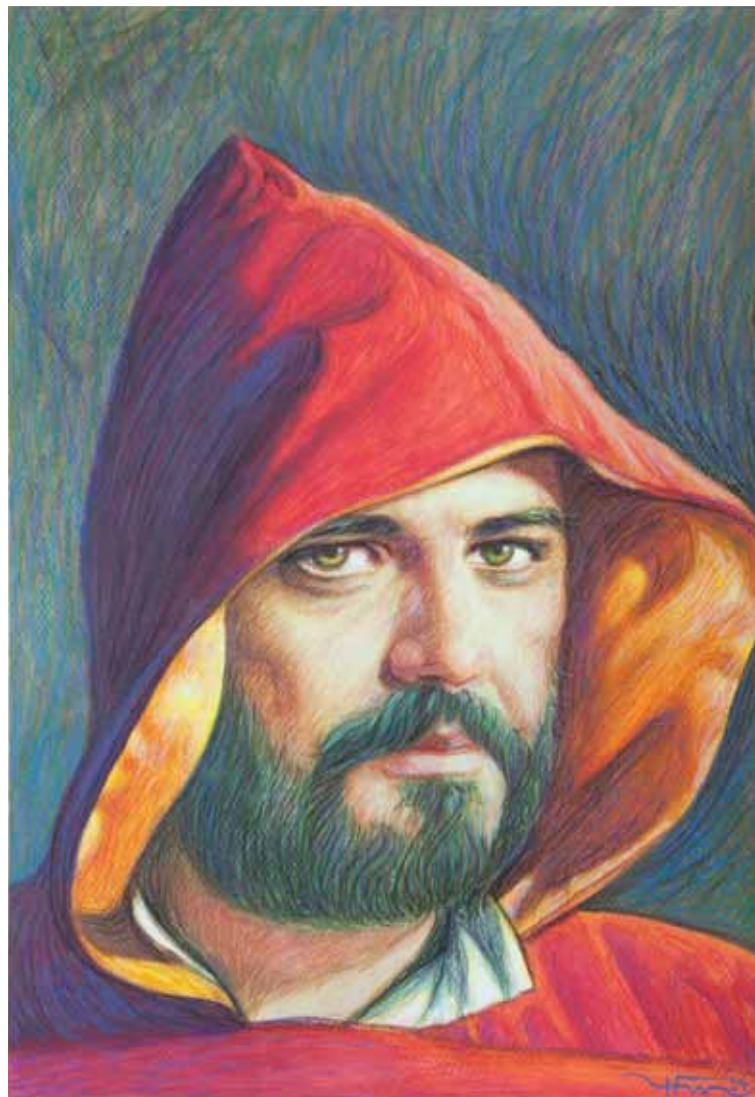
● Павле КУЗМАНОВСКИ • Pavle KUZMANOSKI

Автопортрет II, 2014, молив во боја на хартија, 100 x 70 см.
Self-portrait II, 2014, colored pencil on paper, 100 x 10 cm.

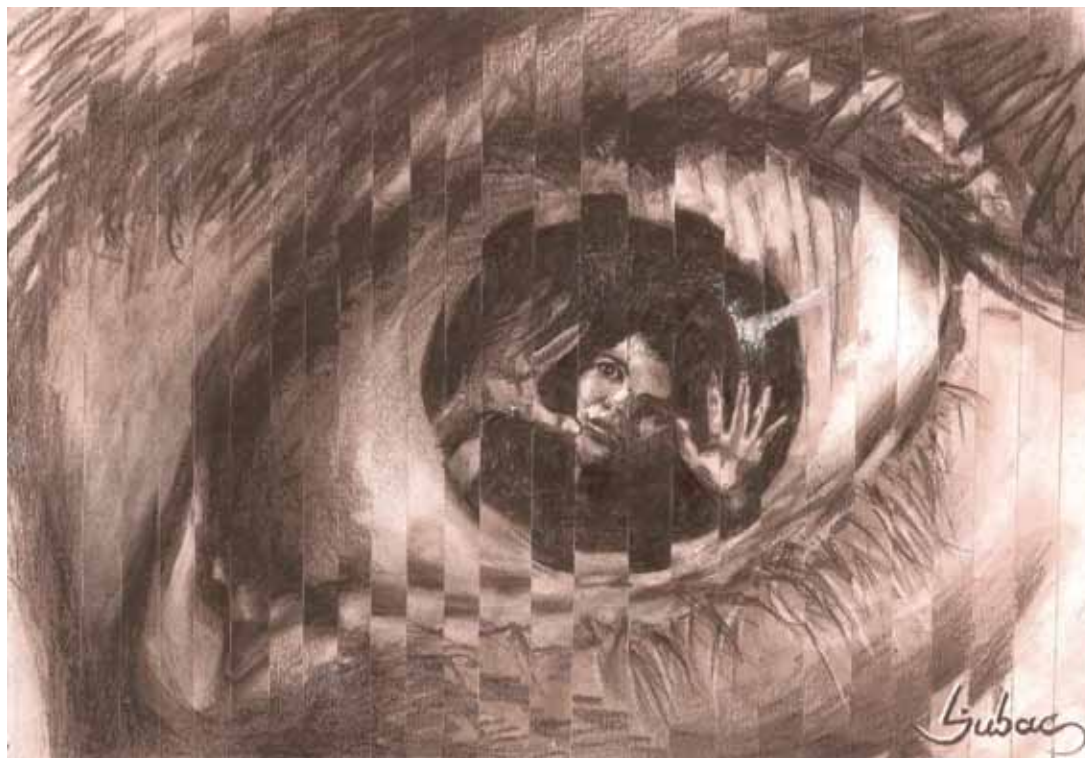
Елена ЃОРЃИЕВСКА • Elena GJORGJIEVSKA

Даниел, молив на хартија, 70 x 50 см.
Daniel, pencil on paper, 70 x 50 cm.

•
Новица ТРАЈКОВСКИ • Novica TRAJKOVSKI

Богомил, 2014, цртеж, молив во боја на хартија, 52,2 x 37,5 cm.
Bogomil, 2014, drawing, color pencil on paper, 52,2 x 37,5 cm.

Игор ЛЌБАЧЕВСКИ • Igor LJUBOVCEVSKI

Без наслов, колаж
графит сепи на хартија, 27 x 39 cm
Untitled, collage
sepia graphite on paper, 27 x 39 cm

Панде ПЕТРОВСКИ • Pande PETROVSKI

Метаморфоза-1, 2013, ком. техника на хартија, 63 x 44 см.
Metamorphosis-1, 2013 mixed media on paper, 63 x 44 cm.

Васко ТАШКОВСКИ
Vasko TASKOVSKI

Дијагонална енергија, 2014
цртеж, туш на хартија, 35 x 50 см.
Diagonal energy, 2014
drawing, ink on paper, 35 x 50 cm.

Бранко ЈАКШИЌ • Branko JAKSIC

Циклус Ураборус, 2008-2009, цртеж, туш, 29,7 x 21,1 см.
Ciklus Uraborus, 2008-2009, drawing, ink, 29,7 x 21,1 cm.

МАКЕДОНИЈА • MACEDONIA

Невзат Бејтули КИЦА • Nevzat Bejtuli KICA

Приказна за Дон Кихот, јаглен на хартија, 76 x 40 см.
The story for Don Quixote, charcoal on paper, 76 x 40 cm.

Дако ТАЛЕСКИ • Darko TALESKI

Сечење, 2014
цртеж, ком. техника и објекти, 45 x 45 cm.
Cut, 2014
drawing, mixed media and objects, 45 x 45 cm.

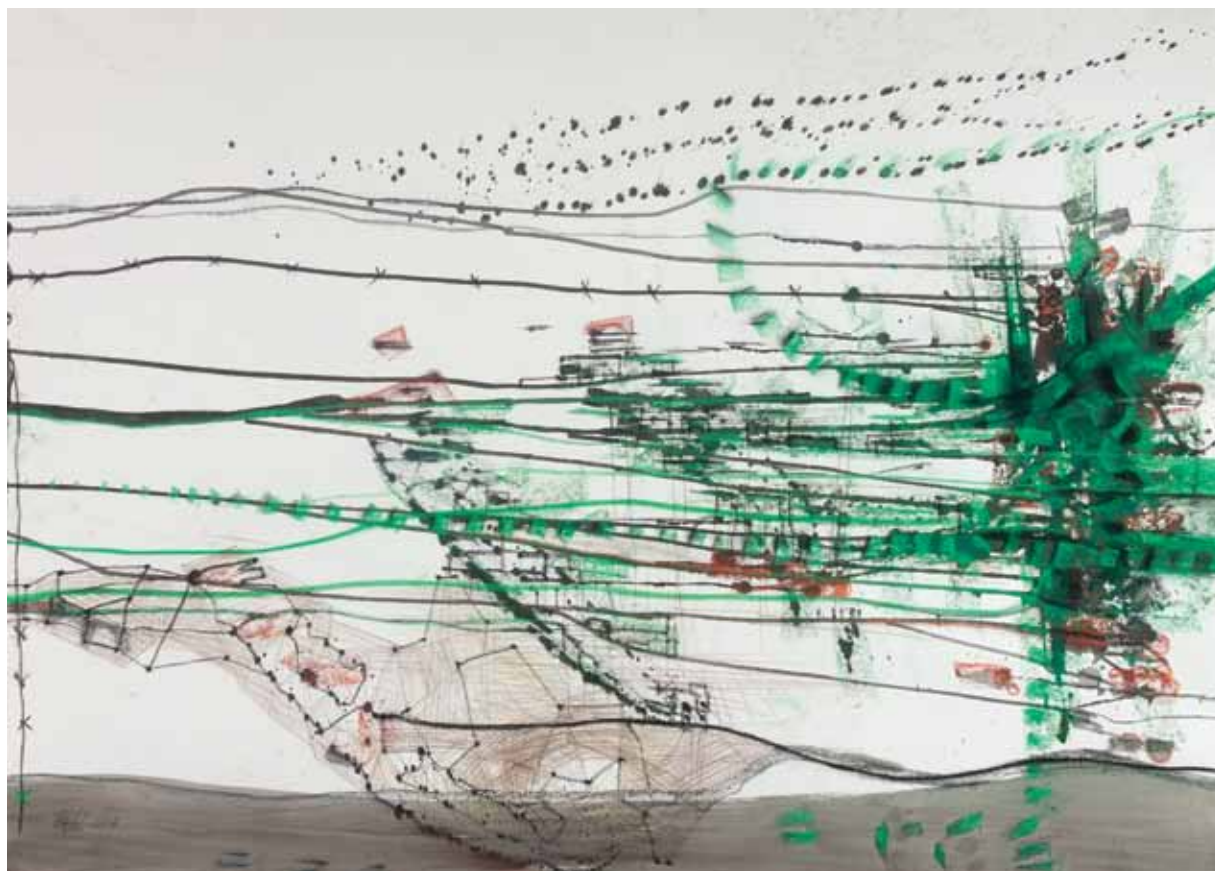

Марк ЈАНУРА • Mark JANURA

Дрога во пролет, 2013,
дигитален цртеж, 35 x 50 cm.
Drugs in spring, 2013
digital drawing, 35 x 50 cm.

Тања БАЛАК • Tanja BALAC

Безброј мали мисли, 2014
ком. техника, пастел на хартија
72 x 101 см.
Countless little thoughts, 2014
mixed media, pastel on paper
72 x 101 cm.

Росица ЛАЗЕСКА
Rosica LAZESKA

Композиција, 2014
јаглен на хартија, 77 x 110 см.
Composition, 2014
charcoal on paper, 77 x 110 cm.

Антони МАЗНЕВСКИ
Antoni MAZNEVSKI

Ангела, 2014
пенкало на паус, 23 x 30 см.
Angela, 2014
pen on vellum, 23 x 30 cm.

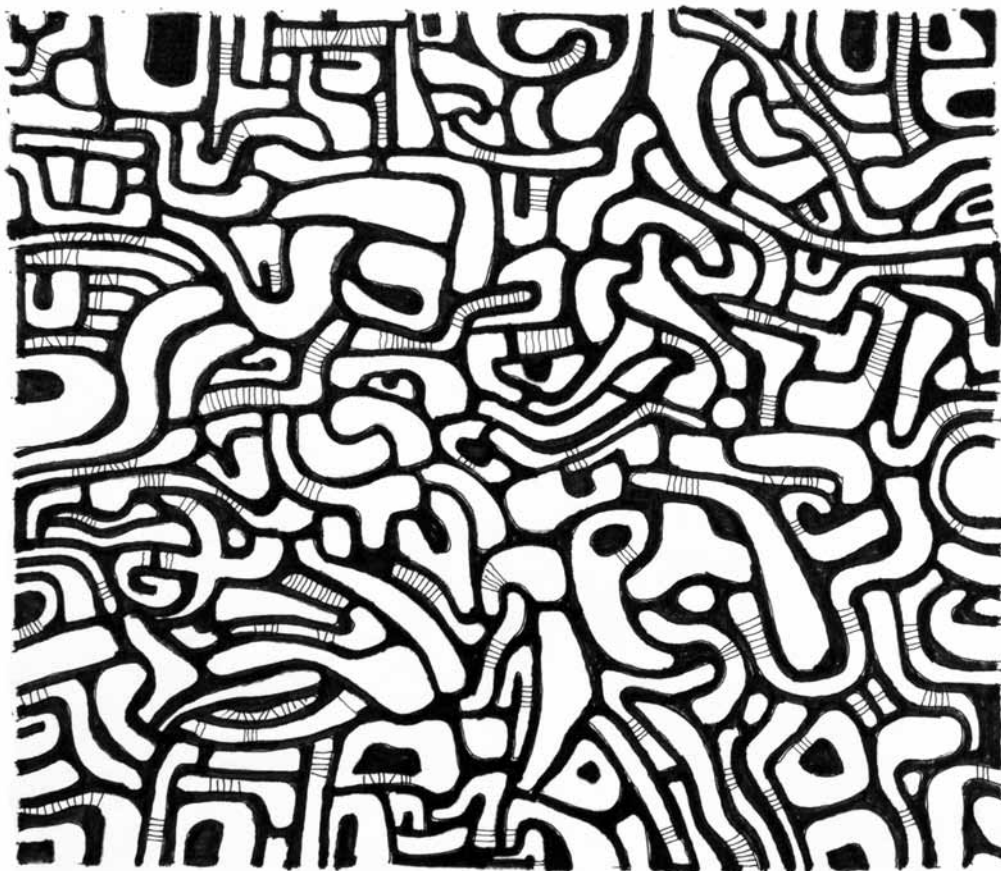

Наташа МИЛОВАНЧЕВ • Natasa MILOVANCEV

Кодирани предели, 2012
комбинирана техника, 49,3 x 70 см.
Coded areas 2012
mixed media, 49,3 x 70 cm.

Мице ЈАНКУЛОВСКИ • Mice JANKULOVSKI

Без наслов, 2002, туш на хартија, 40 x 29 см.
Untitled, 2002, ink on paper, 40 x 29 cm.

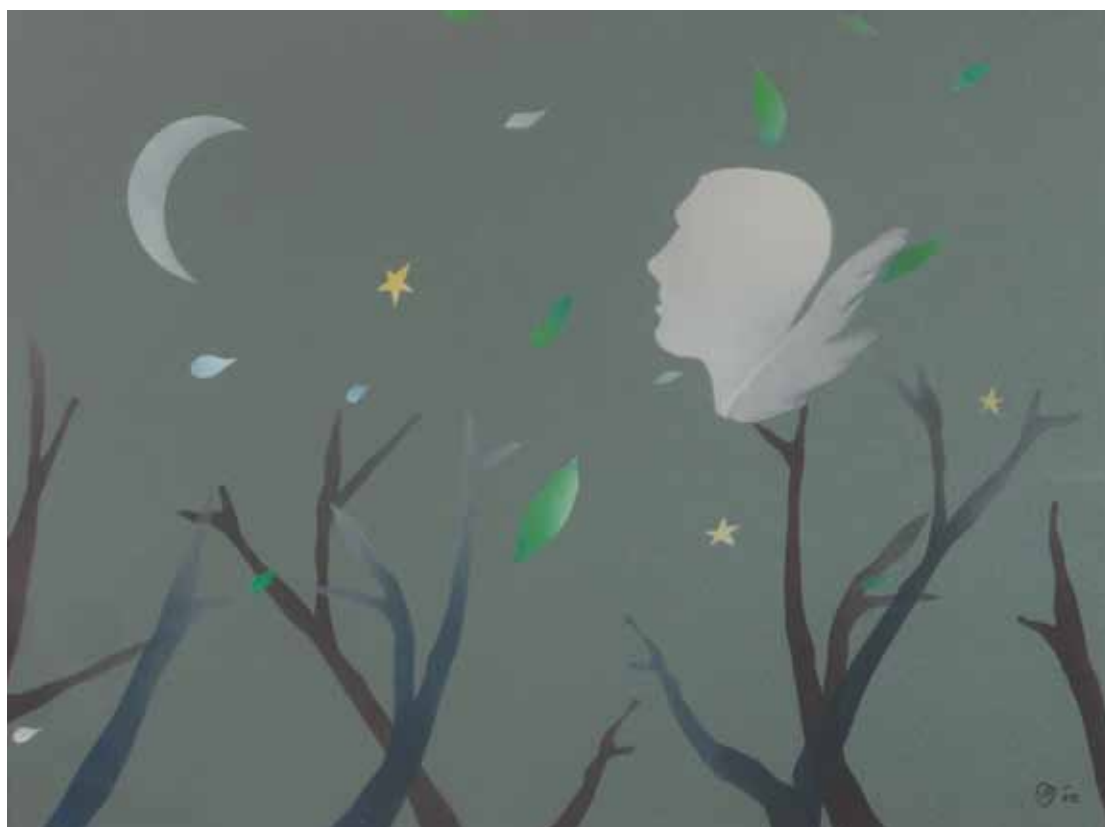
Ангеле ГАВРОВСКИ • Angele GAVROVSKI

Светлината на месечината, 2014, цртеж, јаглен на хартија, 85 x 60 см.
The Light of the Moom, 2014, drawing, charcoal on paper, 85 x 60 cm.

Наташа ЃУРОВИЋ • Natasa DJUROVIC

Времетраење - исчезнување, 2013
политиптих, ком. техника, 12 x 15 см.
Duration – disappearance 2013
poliptych, mixed media, 12 x 15 cm.

Игор РАКЧЕВИЋ • Igor RAKCEVIC

Магија, 2012, стенсил, 50 x 70 см.
Magic, 2012, stencil, 50 x 70 cm.

Лазар ПЕЈОВИЋ • Lazar PEJOVIC

Сечење #33, дигитален принт, 60 x 70 см.
Cut #33, digital print, 60 x 70 cm.

Иванка-Вана ПРЕЛЕВИЋ
Ivanka-Vana PRELEVIC

Пејсаж, 2013, ком. техника, 29 x 39 см.
Landscape, 2013, mixed media, 29 x 39 cm.

Урош ТОШКОВИЋ • Uros TOSKOVIC

Без наслов, цртеж, молив на хартија, 100 x 70 см.
 Untitled, drawing, pencil on paper, 100 x 70 cm.

Златко ГЛАМОЧАК • Zlatko GLAMOSNAK

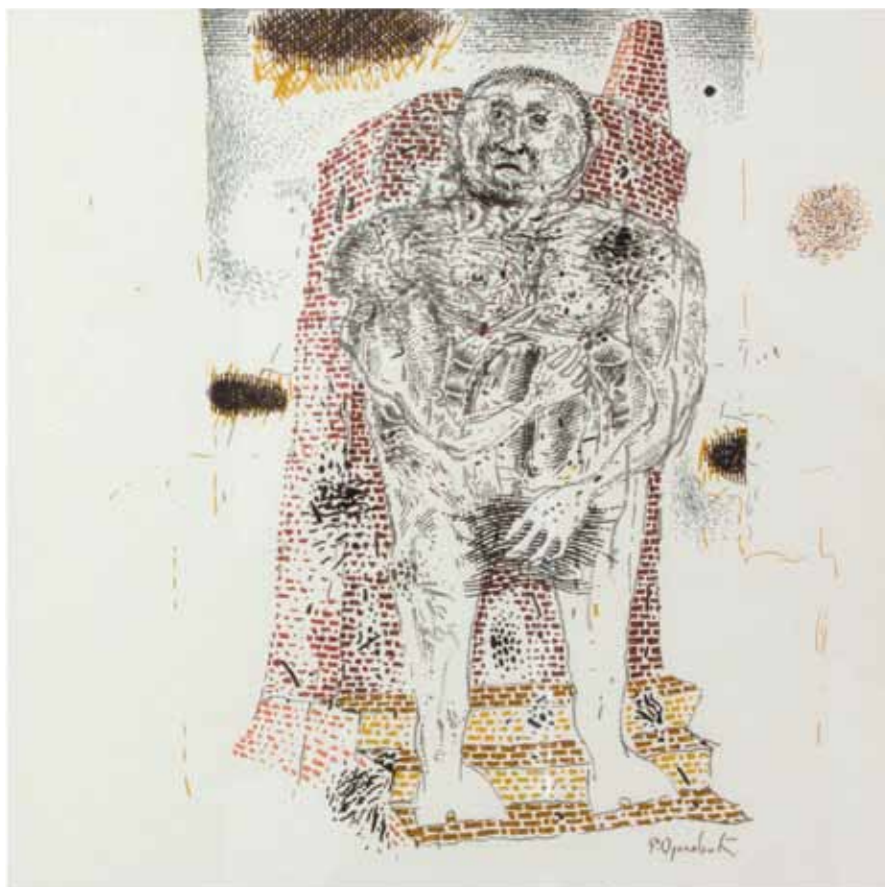
Без наслов, 2012
 ком. техника на хартија, 20 x 30 см.
 Untitled, 2012
 mixed media on paper, 20 x 30 cm.

Драшко ДРАГАШ • Drasko DRAGAS

Без наслов, комбинирана техника, 47 x 30 см.
 Untitled, mixed media, 47 x 30 cm.

ЦРНА ГОРА • MONTENEGRO

Ратко ОДАЛОВИЋ • Ratko ODALOVIC

Untitled, mixed media, 32 x 32 cm.
 Без наслов, комбинирана техника, 32 x 32 см.

Милија ПАВИЧЕВИЋ • Milija PAVICEVIC

М. Р. А. С., 2005, фотографија во боја, 30 x 45 см.

М. Р. А. С., 2005, color photograph, 30 x 45 cm.

АА портрет 1, 2005, дигитална фотографија, 30 x 45 см.

АА portrait 1, 2005, digital photograph, 30 x 45 cm.

АА портрет 2, 2005, дигитална фотографија, 30 x 45 см.

АА portrait 2, 2005, digital photograph, 30 x 45 cm.

Нада КАЖИЌ • Nada KAZIC

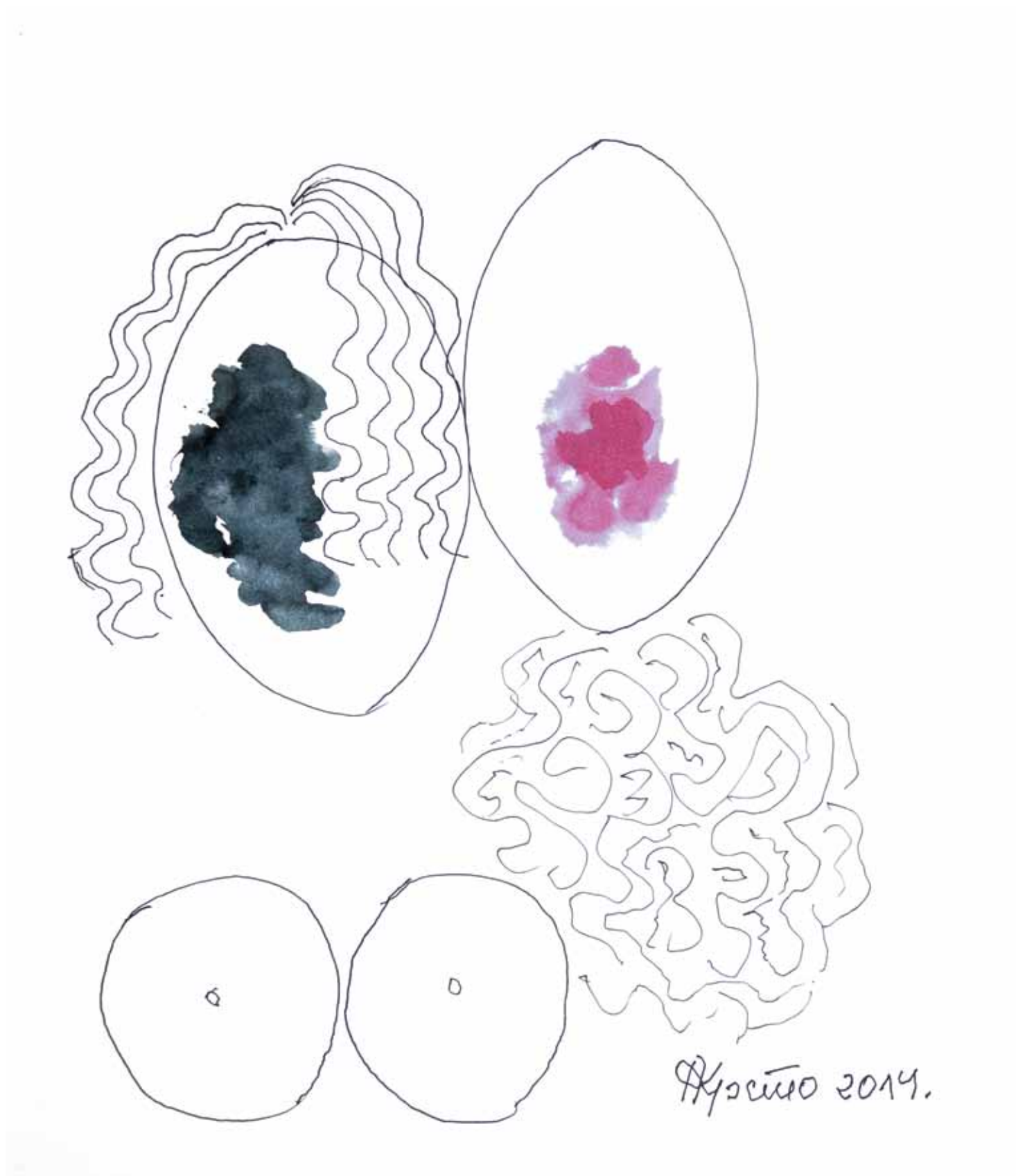
Тргувајќи на поле, 2013
комбинирана техника, 38 x 36 см.
Trading over the field, 2013
mixed media, 38 x 36 cm

Владимир ЃУРАНОВИЌ
Vladimir DJURANOVIC

Од циклусот "Светлина", 2011
пенкало и туш на хартија, 35 x 50 см.
From the cycle "Light", 2011
pen and ink on paper, 35 x 50 cm.

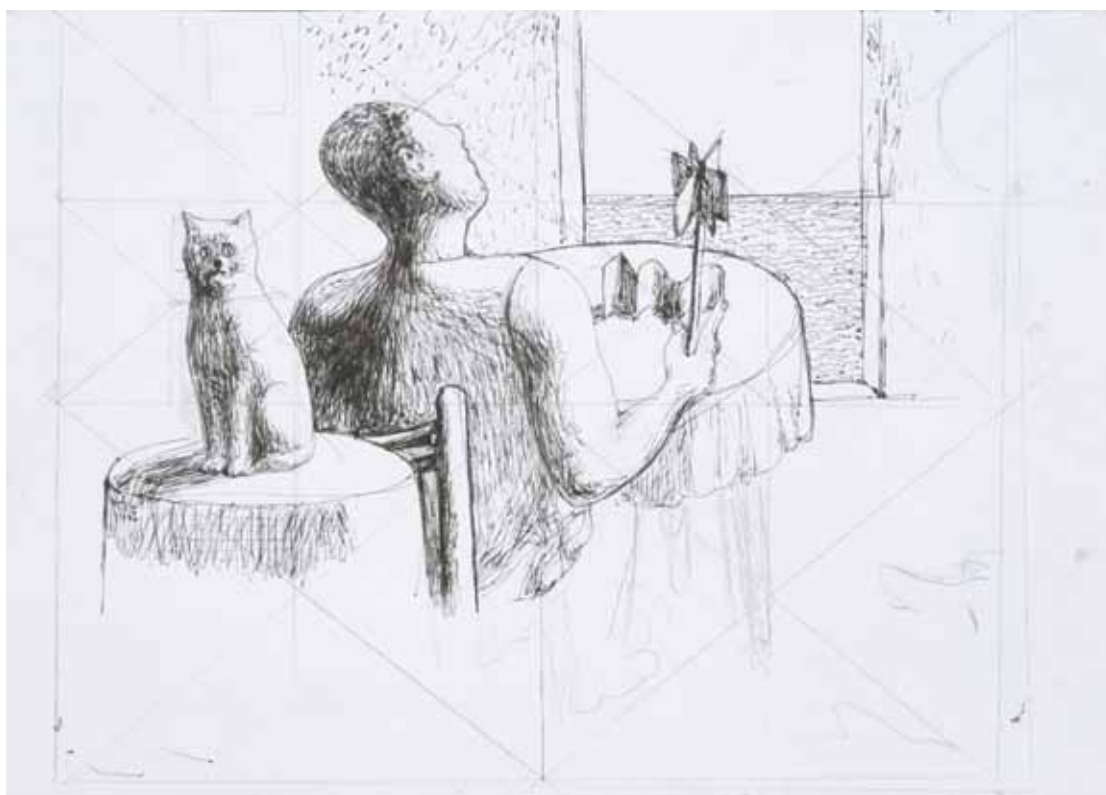
Крсто АНДРИЈАШЕВИЋ • Krsto ANDRIJASEVIC

Без наслов, 2011, комбинирана техника, 56,5 x 49 см.
Untitled 2011, mixed media, 56,5 x 49 cm.

Павле ПЕЈОВИЋ • Pavle PEJOVIC

Без наслов, цртеж, туш на хартија, 24 x 27,5 cm.
Untitled, drawing, ink on paper, 24 x 27,5 cm.

Војо СТАНИЋ • Vojo STANIC

Човек и мачка
цртеж, молив на хартија, 15 x 21 cm.
Man and Cat
drawing, pencil on paper, 15 x 21 cm.

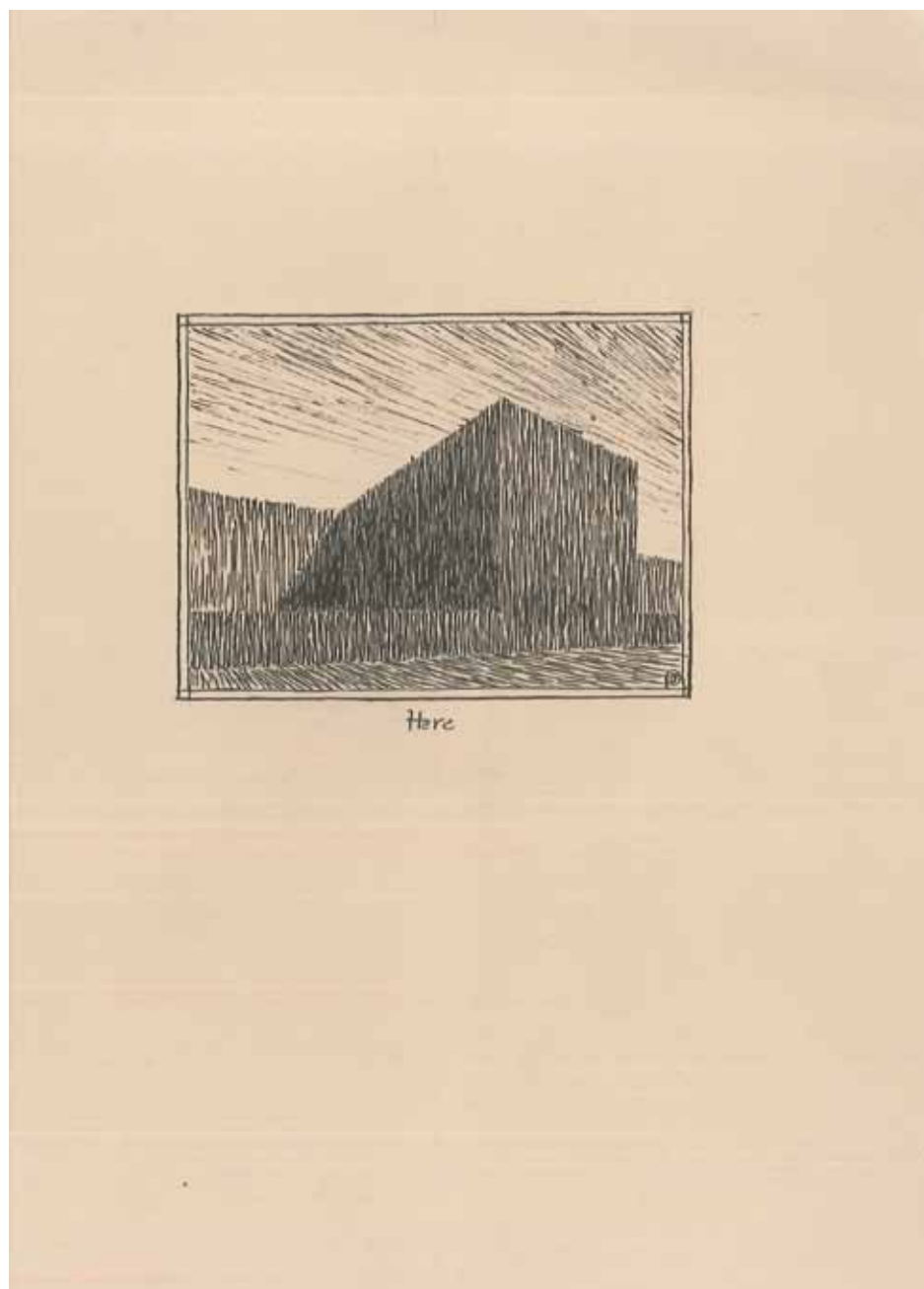
Марија АНГЕЛОВСКА • Marija ANGELOVSKA

Без наслов 1, 2014, графит и пастел на хартија, 38,7 x 30,1 см.
Untitled 2, 2014, graphite, pastel and ink on paper, 38,7 x 30,1 cm.

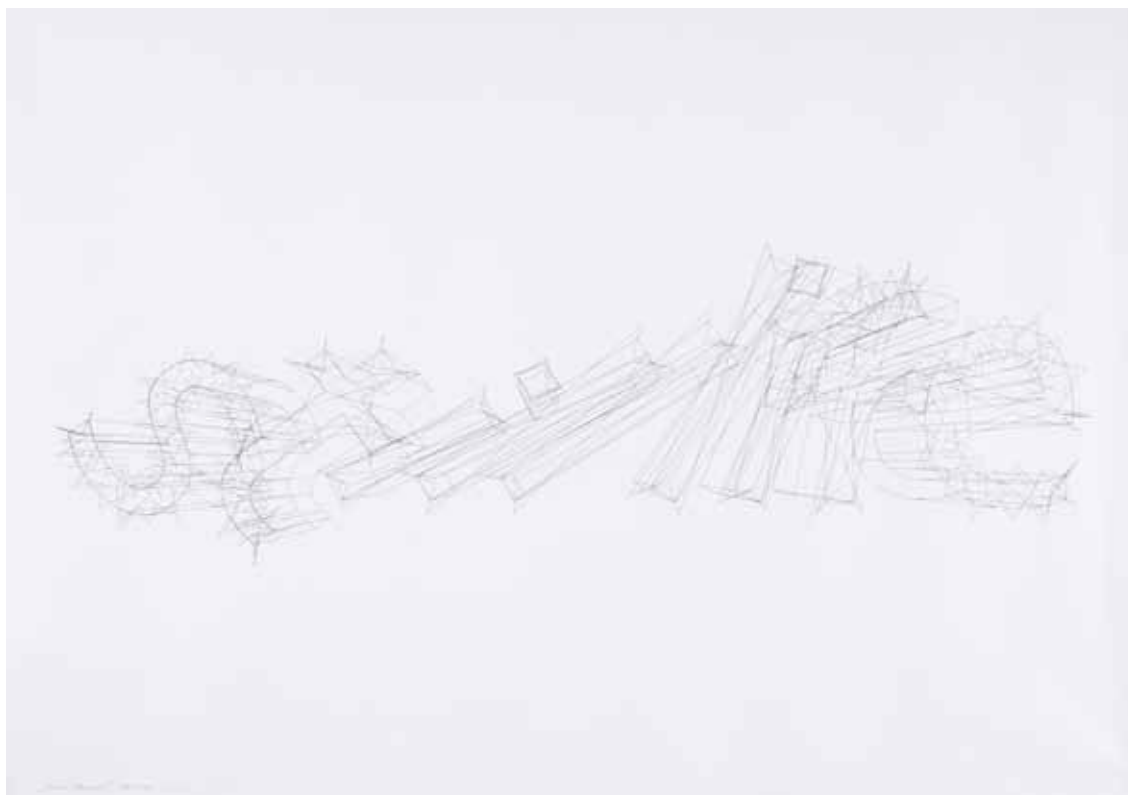
Мартен ван ден БЕМТ • Maarten van den BEEMT

Поврзувања, 2013, туш и акрил, 75 x 45 см.
Bindings, 2013, ink and acryl, 75 x 45 cm.

Хулио Гарай ТЕРАЗАС • Julio Garay TERRAZAS

Тука, 2014, туш, пенкало, 25 x 20 см.
Here 2014, ink, pen, 25 x 20 cm.

Януш МАРЦИНИАК • Janusz MARCINIAK

Мртва природа, 2013, дигитален цртеж, 70 x 100 см.
Still Life, 2013, digital drawing, 70 x 100 cm.

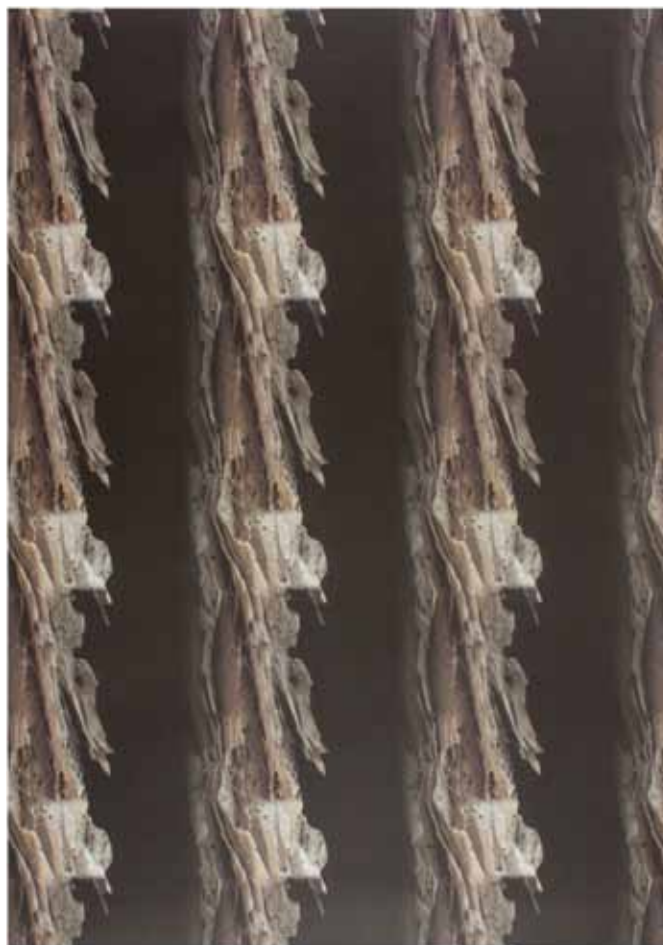

Доминиа ЗЛОБИНСКА
Dominika ZLOBINSKA

Објект VI, 2014, пастел, 50 x 70 см.
Object VI, 2014, soft pastel, 50 x 70 cm.

Антони КОВАЛСКИ • Antoni KOWALSKI

Сувенир од Кина- Гуанлан V, 2011, дигитален принт, 106 x 76 см.
Souvenir from China - Guanlan V, 2011, digital print, 106 x 76 cm.

Ана Свиталска - ЈОНЧИК • Anna Switalska - JONCZYK

Сонувачот, 2013, туш, акрил на хартија, 56,8 x 67,8 см.
Dreameer, 2013, ink, acryl on paper, 56,8 x 67,8 cm.

Дариуш КАЦА • Dariusz KACA

Моќта на црната гравитација, 2014, пенкало, туш, принт, 100 x 70 см.
Power of black gravity, 2014, drawing, pen, ink, print, 100 x 70 cm.

Катаржина ВЈЕСЈОТЕК • Katarzyna WIESIOTEK

Иманентност VIII, 2013, јаглен на хартија, 26 x 30 см.
Immanence VIII, 2013, charcoal on paper, 26 x 30 cm.

Манфред БАТОР • Manfred BATOR

Од циклусот "Емоции", 2014, техника на авторот, 100 x 70 см.
From the cycle "Emotions", 2014, artist's techniques, 100 x 70 cm.

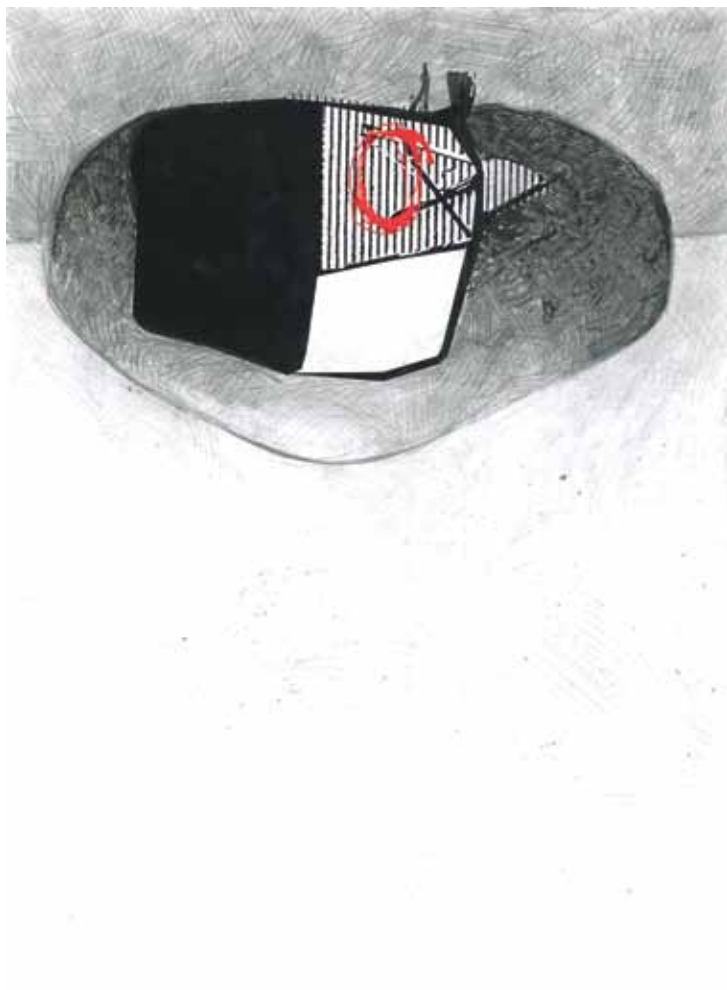

ПОЛСКА • POLAND

Лукаш ЦИВИЦКИ • Lukasz CYWICKI

Полна месечина-15, ком. техника, 63 x 63 см.
Full moon-15, mixed media, 63 x 63 cm.

Патриција ЛОНГАВА • Patrycja LONGAWA

Висиадло II, 2013, комбинирана техника, 41 x 28,7 см.
Widziadlo II, mixed media, 41 x 28,7 cm.

Павел ВАРХОЛ • Pawel WARCHOL

Пеколот III / Украина / III Војна (за Данте Алигиери) 2012, туш, 70 x 50 см.
Inferno III / Ukraina / III War (per Dante Alighieri), 2012, ink, 70 x 50 cm.

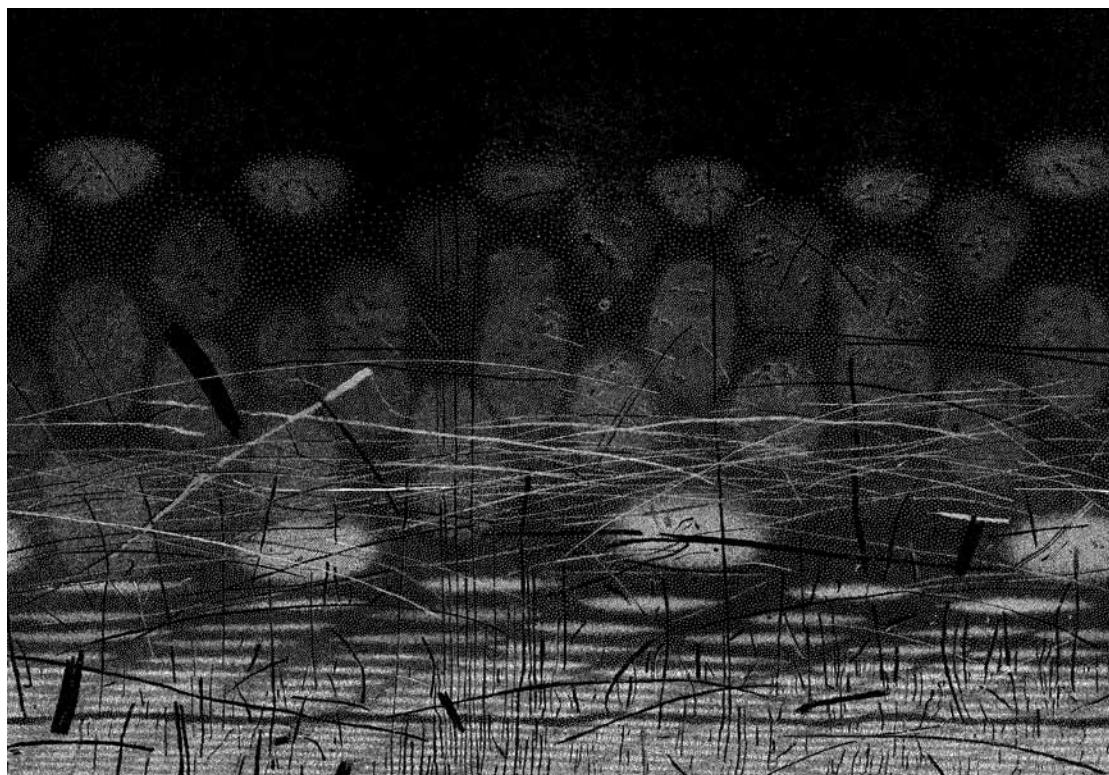
Матеуш ОТРЕБА • Mateusz OTREBA

Семејство, 2012, ком. техника, 70 x 100 см.
Family, 2012, mixed media, 70 x 100 cm.

Агата ГЕРТХЕН • Agata GERTCHEN

Хармонија I, 2011, линорез, сува игла
рочно потпишан, датиран и насловен, 4/10
70 x 100 см.
Harmony I, 2011, linocut, drypoint
hand signed, dated and entitled, 4/10
70 x 100 cm.

Јацек ЈУСТБЕРЕНС • Jacek JOOSTBERENS

С.Ј-к.Светло_2, 2013, туш, молив, акрил, 100 x 70 см.
S.J-k.Light_2, 2013, ink, pencil, acrylic, 100 x 70 cm.

Пјотр СМОГОР • Piotr SMOGOR

Л-г трак, 2010, акрил на хартија, 30 x 42 см.
L-g Traq, 2010, acrylic on paper, 30 x 42 cm.

Марцин ВИДЖИНСКИ
Marcin WYDRZYNSKI

Надвор од темнинта, 2013
бакропис, акватинта, 65 x 55 см.
Out of darknes, 2013
etching, aquatint, 65 x 55 cm.

ПОЛСКА • POLAND

Марта КОСИЕВИЧ • Marta KOSIEWICZ

Без наслов, 2014, линорез, 43 x 65 см.
Untitled, 2014, linocut, 43 x 65 cm.

Себастиан ГРОЧОЦКИ • Sebastian GROCHOSKI

Без наслов, 2012, течен графит, туш, 95,5 x 67,5 см.
Untitled, 2012, liquid graphite, ink, 95,5 x 67,5 cm.

Шимон РИЦЕК • Szymon RYCZEK

Замислено минатото, 2013, линорез, 70 x 50 см.
Imagined past, 2013, linocut, 70 x 50 cm.

Зофия ПАЛУЧА • Zofia PALUCHA

Ерос и Танатос, 2014, комбинирана техника на хартија, 100 x 70 см.
Eros and Thanatos, 2014, mixed media, 100 x 70 cm.

Изабел БАРАОНА • Isabel BARAONA

Без зборови, 2011, туш, 29,5 x 21 см.
Parle Pas, 2011, ink, 29,5 x 21 cm.

Јулиа-Мариа ИГНАТ • Iulia-Maria IGNAT

Балони, 2014, комбинирана техника, 42 x 29,7 см.
Baloons, 2014, mixed media, 42x29,7 cm.

Калин-Раул АНТОН • Calin-Raul ANTON

Бог, врховната моќ, 2014, дигитална компјутерска уметност, 100 x 47 см.
God, the supreme power, 2014, digital computer art, 100 x 47 cm.

Адриана ЛУКАЦИУ • Adriana LUCACIU

Невозможен лет II, 2014, јаглен на хартија, 70 x 50 cm.
Impossible flight II, 2014, charcoal on paper, 70 x 50 cm.

РОМАНИЈА • ROMANIA

Лев ДУТОВ • Lev DUTOV

Провинција-II, ком. техника, 50 x 65 cm.
Province-II, mixed media, 50 x 65 cm.

РУСИЈА • RUSSIA

Џон КАЛДЕР • John CALDER

Без наслов, 2010, ком. техника, 45 x 63,7 см.
Untitled, 2010, mixed media, 45 x 63,7 cm.

Арион АСЛАНИ • Arion ASLLANI

Транзиција 01, индиски туш на хартија
42 x 29,5 см.
Transition 01, indian ink on paper
42 x 29,5 cm.

Анријана ДАНИЛОВИЋ • Анријана ДАНИЛОВИЋ

Околу вратот, 2014, туш на хартија, 70 x 50 см.
Around my neck, 2014, ink on paper, 70 x 50 cm.

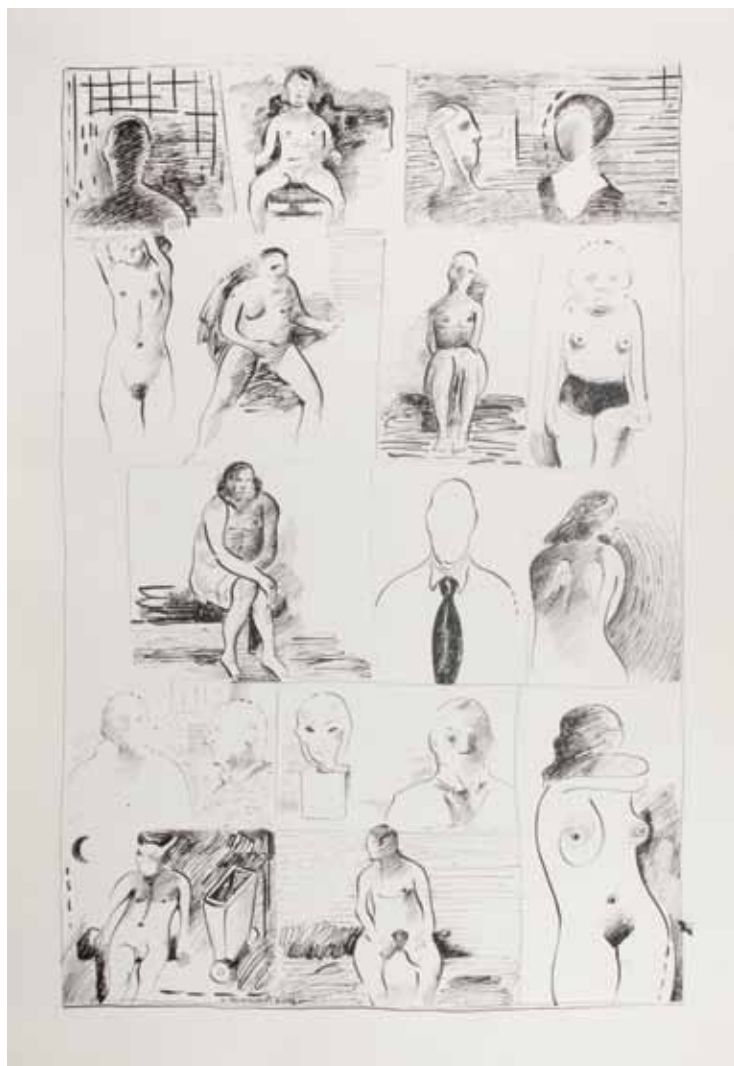

СРБИЈА • SERBIA

Ана ЦВЕЈИЋ • Ана CVEJIĆ

Очекување, 2013, комбинирана техника на хартија, 133 x 82 см.
Expectation, 2013, mix media on paper, 133 x 82 cm.

Александар ВУЧЕНОВИЋ • Aleksandar VUCENOVIC

Без наслов, туш на хартија, 100 x 71 см.
Untitled, ink on paper, 100 x 71 cm.

●
Тијана КОЈИЋ • Tijana KOJIC

Црвен ден I, комбинирана техника, 100 x 70 см.
Red day I, mixed media, 100 x 70 cm.

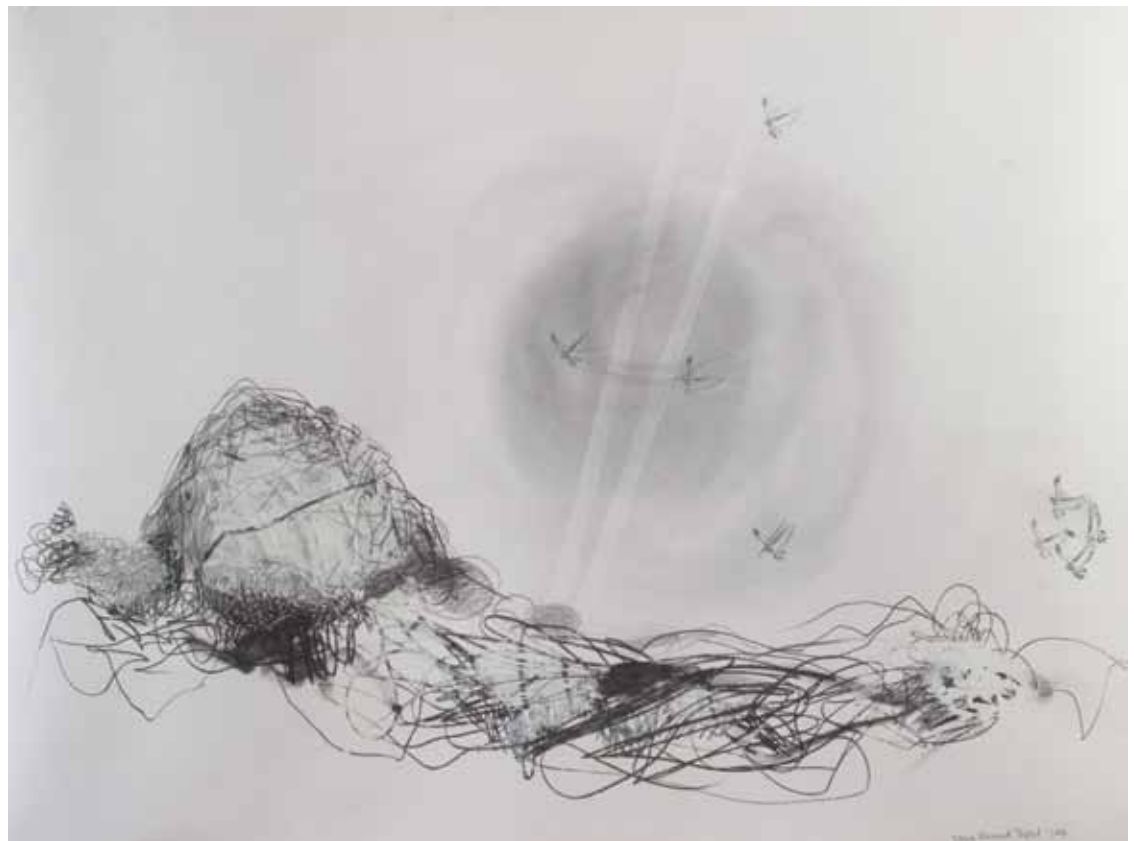
Мате ЂОРЃЕВИЋ • Mate DJORDJEVIC

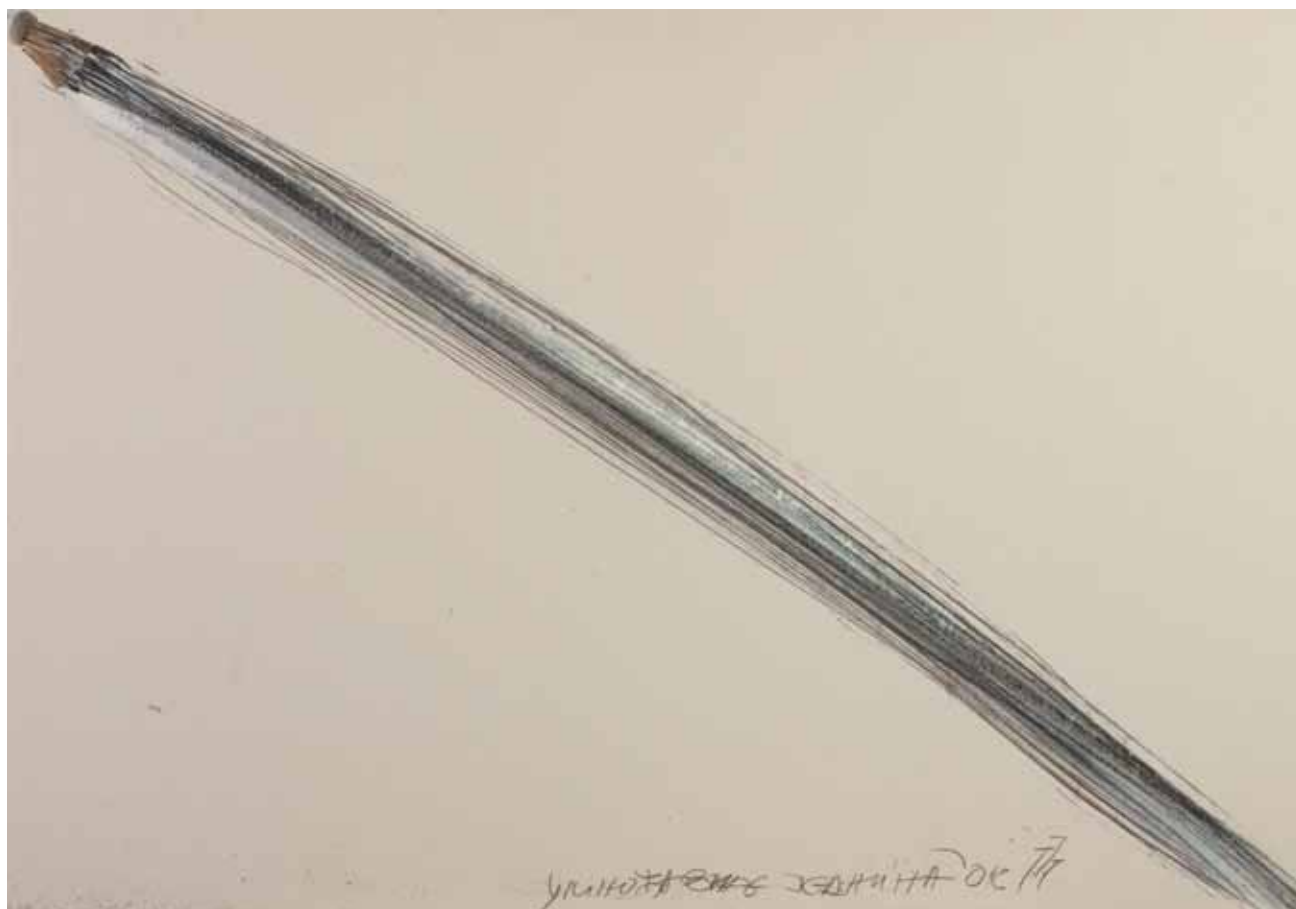
Детска соба, 2014, туш на хартија 100 x 70 см.
Children's room, 2014, ink on paper, 100 x 70 cm.

Јелена Салинић Терзић
Jelena Salinic TERZIC

Кратенки 40, 2014, графит, акрил, 70 x 100 см.
Short cuts 40, 2014, graphite, acrylic, 70 x 100 cm.

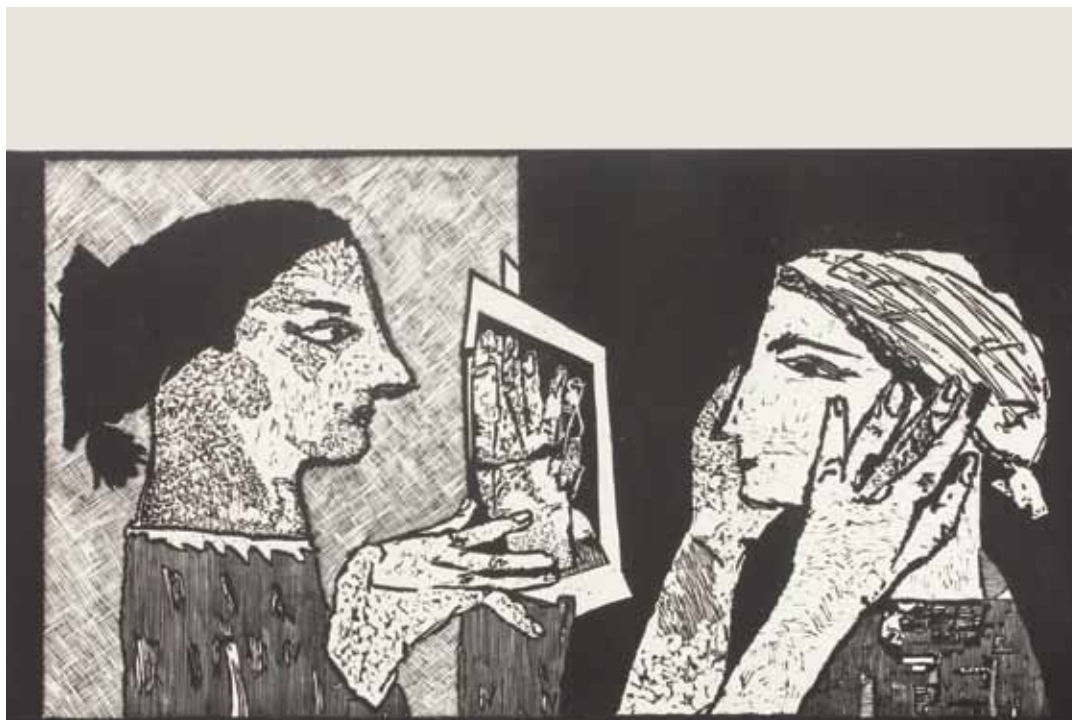
Томислав ТОДОРОВИЋ • Tomislav TODOROVIC

Умножување на едината, комбинирана техника, 71 x 101 cm.
Cooping singularity, mixed media, 71 x 101 cm.

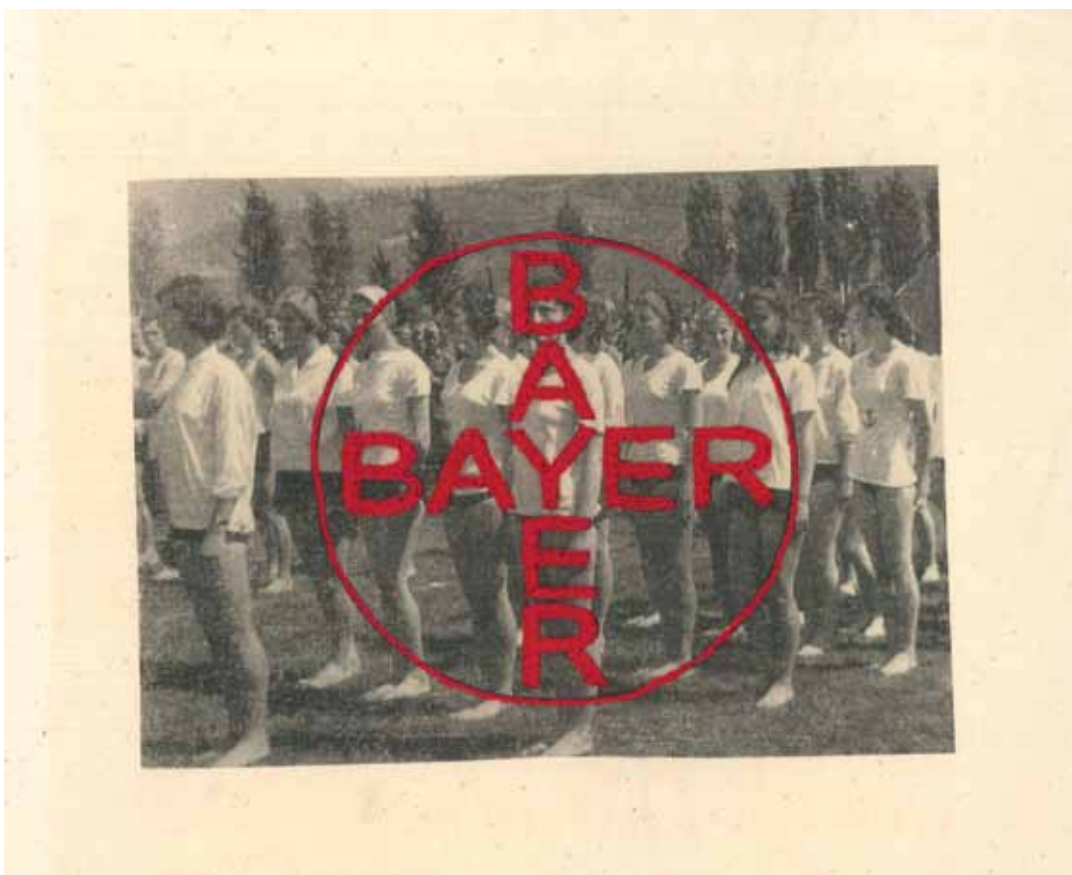
Предраг КОВАЧИЌ • Predrag KOVACIC

Егзодус II, 2013, монопринт, 29,8 x 41,4 cm.
Exodus II, 2013, monoprint, 29,8 x 41,4 cm.

Мирјана ТОМАШЕВИЋ • Mirjana TOMASEVIC

Преговори, 2014, линорез, 80 x 100 см.
Negotiation, 2014, linocut, 80 x 100 cm.

Милица РАКИЋ • Milica RAKIC

Без наслов, 2013
ком. техника на платно, 31 x 38 см.
Untitled, 2013
mixed media on fabric, 31 x 38 cm.

Жарко ВУЧКОВИЋ • Zarko VUCKOVIC

Ребус II, 2014, комбинирана техника, 26,5 x 29 см.
Rebus II, 2014, mixed media, 26,5 x 29 cm.

Саша ВАСИЉЕВИЋ • Sasa VASILJEVIC

Копачи, 2013, колаж, пенкало, туш на хартија, 55,3 x 33 см.
Diggers, 2013, collage, pen, ink on paper, 55,3 x 33 cm.

Јована МИТИЋ • Jovana MITIC

Допир, 2013, дигитален принт, 30 x 40 cm.

Допир - крај, 2013, дигитален принт, 30 x 40 cm.

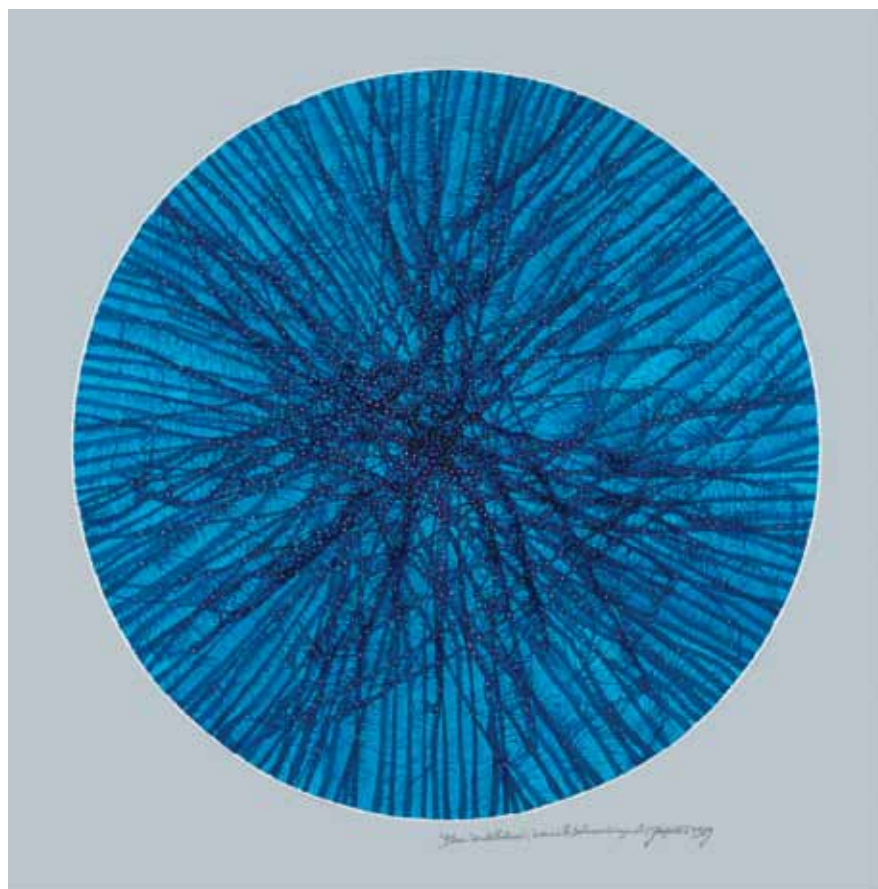
The Touch, 2013, digital print, 30 x 40 cm.

The Touch - the end, 2013, digital print, 30 x 40 cm.

●
Јоже ЦИУХА • Joze CIUHA

Без наслов, цртеж, акрил на хартија, 40 x 30 см.
Untitled, drawing, acrylic on paper, 40 x 30 cm.

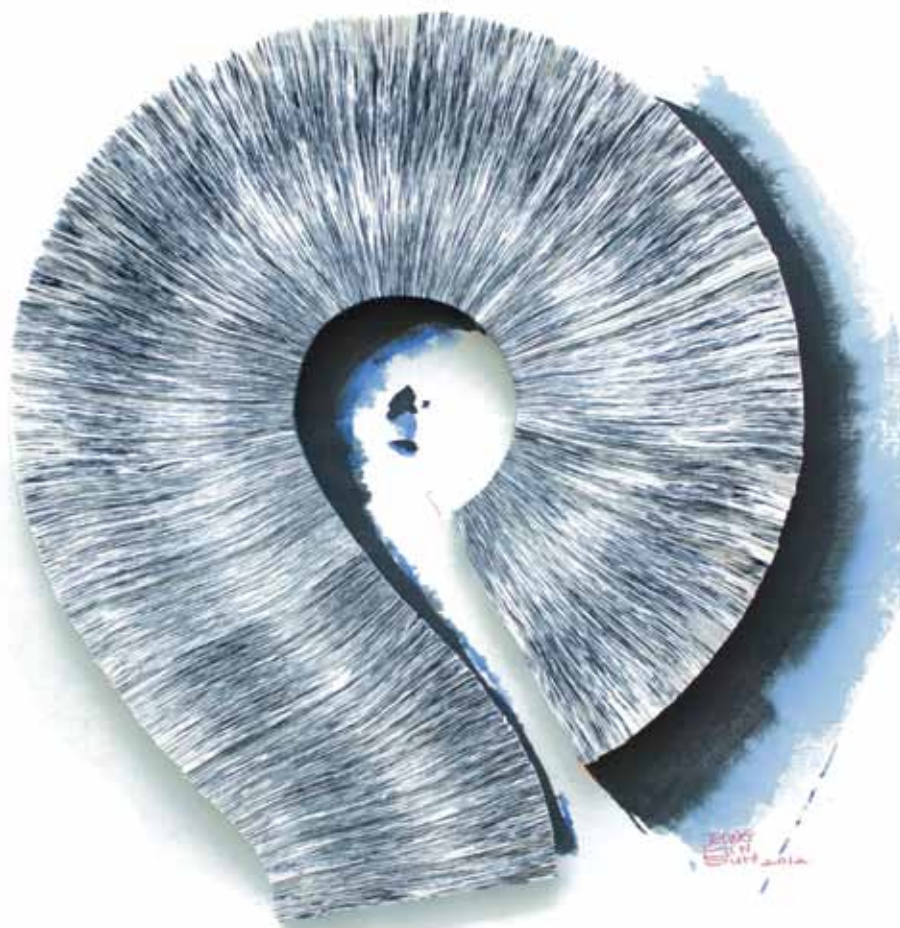
Стане ЈАГОДИЧ • Stane JAGODIC

Сино cosвездие, туш на хартија, 69 x 69 см.
Blue Constellation, ink on paper, 69 x 69 cm.

Ева ХНАТОВА • Eva HNATOVA

Елегија # 2 - Исчезнување, 2012-14, техника на авторот на индиго, 240 x 21 см.
Elegy # 2 - Disappearance 2012-14, authors technique on carbon paper 240 x 21 cm.

●
Јеонгмин СУХ • Jeongmin SUH

Кој?, ханџи (рочно изработена корејска хартија)
90 x 90 x 6 см.
Who?, hanji (hand made korean paper)
90 x 90 x 6 cm.

2013 Somekawa

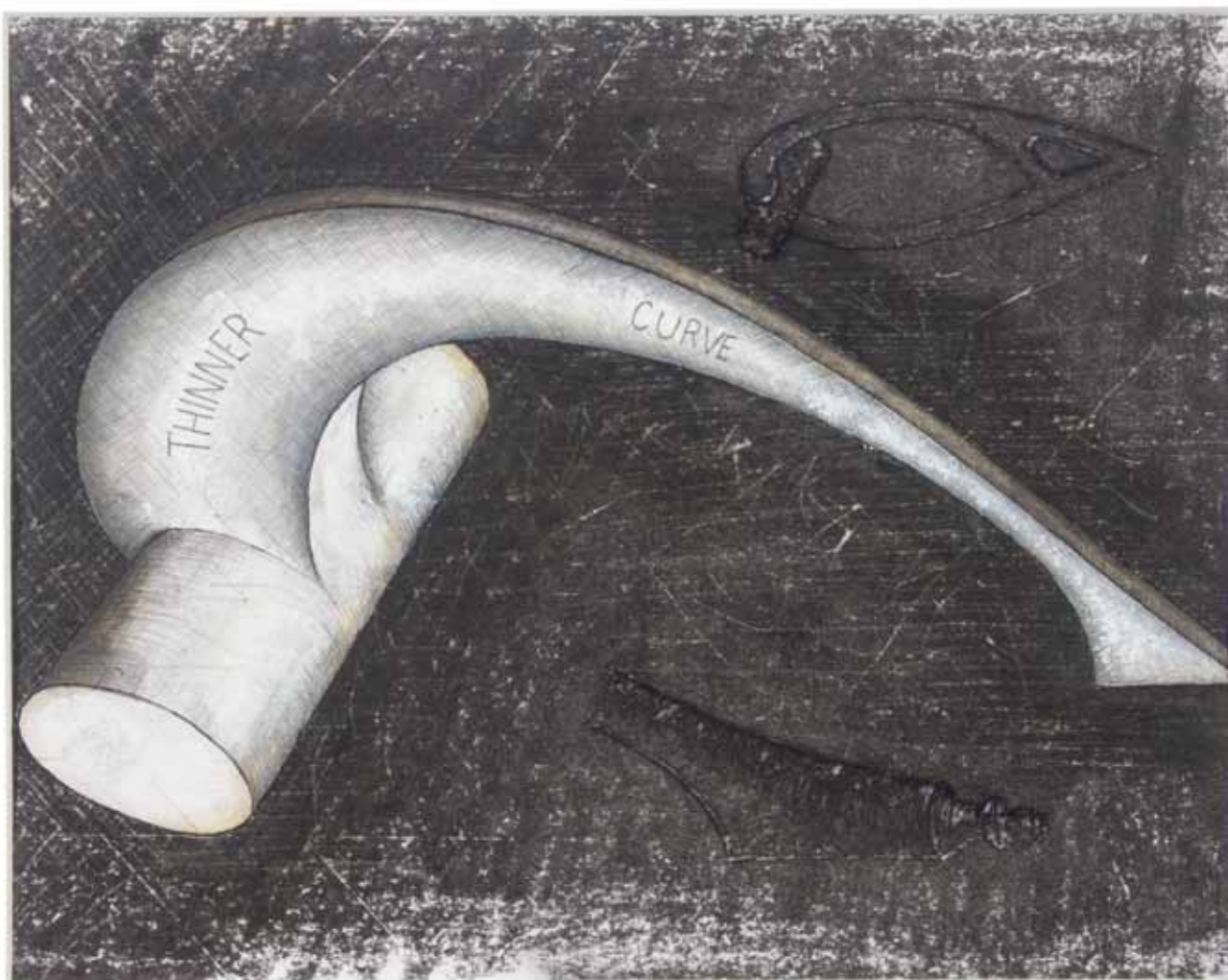
Шозо COMEKABA • Shozo SOMEKAWA

Без наслов, 2013, комбинирана техника, 30 x 21 cm.
Untitled, 2013, mixed media, 30 x 21 cm.

Хјун-Јин КИМ • Hyun-Jin KIM

Existence #5401, 2012, woodcut, ink on paper, 70 x 48 cm.
Постојење # 5401, 2012, дрворез, туш на хартија, 70 x 48 cm.

Алин МАЛХОЛАНД • Alyn MULHOLLAND

Вежбање, 2014, молив, јаглен, туш на хартија, 29,5 x 20,5 см.
Working out, 2014, pencil, charcaol, ink on paper, 29,5 x 20,5 cm.

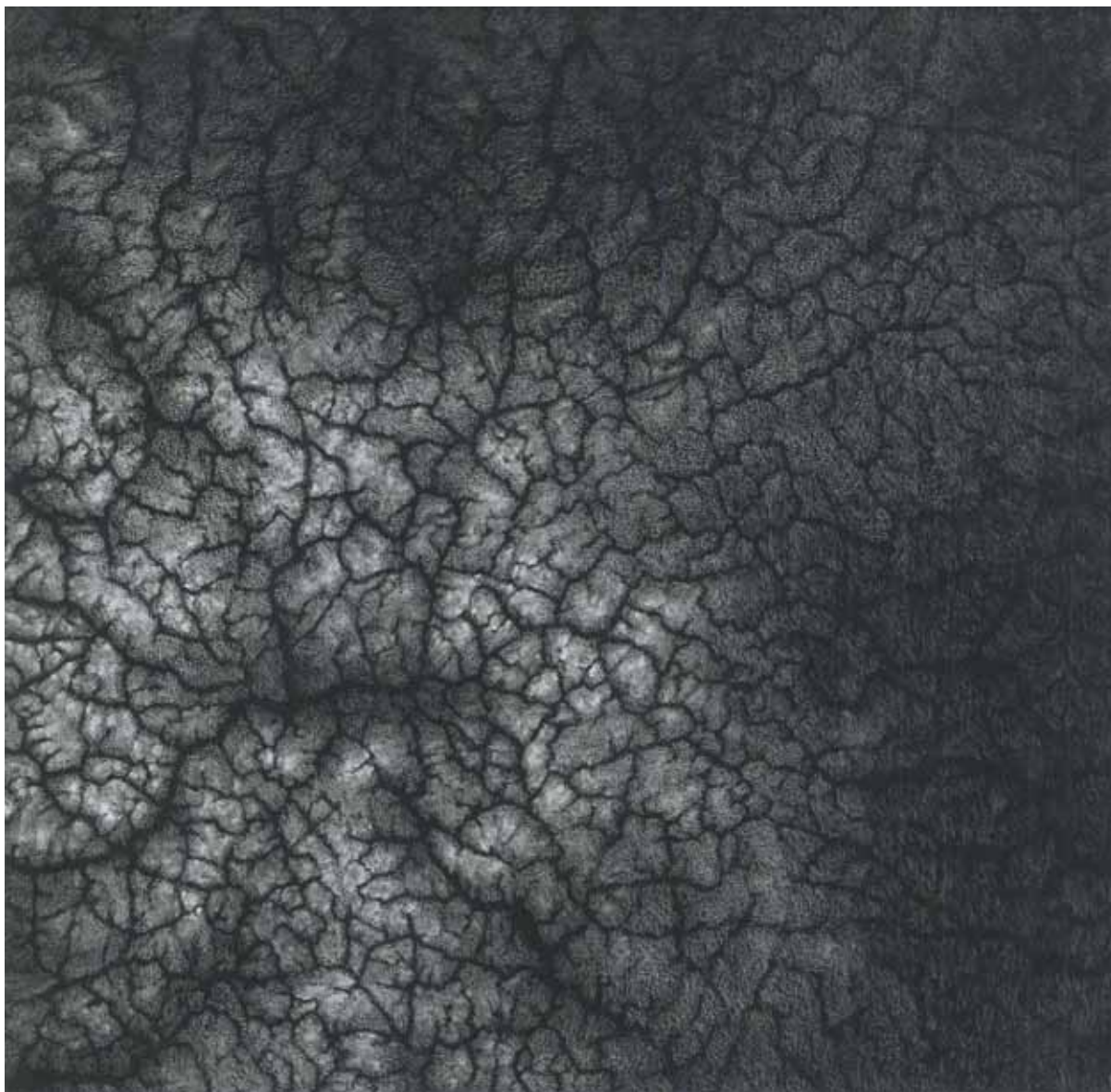
● Виталиј КОМАР • Vitaly KOMAR

Букефал, 2012, цртеж, пастел на хартија, 30 x 20 см.
Bucefal, 2012, drawing, pastel on paper, 30 x 20 cm.

● Роберт ДАНДАРОВ • Robert DANDAROV

Без наслов, 2012, цртеж, пастел на хартија, 30 x 20 см.
Untitled, 2012, drawing, pastel on paper, 30 x 20 cm.

Ал ДЕНИЕР • Al DENYER

Арктик, 2012, молив во боја, 20,7 x 20,7 см.
Arctic, 2012, coloured pencil, 20,7 x 20,7 cm.

Ритам 10
 Перформанс
 1 час
 Музеј на современата уметност,
 Боргесе, Рим, Италија
 1973.

Rhythm 10
 Performance
 1 hour
 Museo d'Arte Contemporanea,
 Villa Borghese, Rome, Italy
 1973

СВЕТЛАНА РАЦАНОВИЌ

SVETLANA RACANOVIĆ

ДАЛИ МАРИНА АБРАМОВИЌ ЌЕ УМРЕ?

“Јас ги правам, преработувам и растурам моите концепти долж
хоризонтот што се движи...”

Делез и Гатари

WILL MARINA ABRAMOVIĆ DIE?

“I make, remake and unmake my concepts along a moving horizon...”
Deleuze & Guattari

Опусот на Марина Аврамовиќ функционира како *хетерогенистичка* структура, како отворен код што оперира преку разни просторни, временски и семантички *диспозитиви*, како спој на различни фокусирања и бегства¹, како склоп на фрагменти на еден голем настан со повеќе димензии, како ланец на номадски изместувања, модификации и станувања, како создавање на „променливи жаришта на субјективацијата“ (Делез). Опусот на Марина дејствува како *произведување на субјективитет* на кој не му се гледа крајот: од почетното *станување бол* или *болот* кога *станува* престап или премин – потоа *станување жена*, *животно*, предмет или *станување нежива*, *кристална природа*, *станување други луѓе*, енергетски полиња, или масмедиумски слики и настани, до *станување јавна личност* или институција, или пак *станување уметност* што сака да трае, да остане, или да остави трагови. Нејзината уметност е или нематеријална, непредметна – индивидуализирана, интимизирана уметност што може само да се осети, или пак да се поверува; или, пак, таа може да остави објективни и објектни трагови, „цврсти“ остатоци, кои минливото и минатото го држат

Marina Abramović's body of work functions as a heterogeneous structure, an *open source* that operates in various spatial, temporal and semantic *dispositives*, as a composition of diverse focusings and escapes, as a collection of fragments of an extensive, multi-dimensional event, as a chain of nomadic shifts, transformations and *becomings*¹, as the creation of the “shifting foci of subjectivation” (Deleuze). Abramović's body of work unfolds as a *production of subjectivity* that has no end: from the initial *becoming pain* - and *pain becoming* the trespass or passage - then *becoming* woman, animal or object or *becoming* inanimate, *crystalline* nature, *becoming* other people, energy fields or mass media images and events, *becoming* a public figure or institution, or *becoming* art destined to endure, to last, to leave traces. Her art is either immaterial, without objects - individualized, personalized art that can only be sensed, believed in; or it can leave objective and objectified traces, “concrete” remains which fix the transient and perished as if they were tangibly present, at play - art that is possible to possess, to represent,

¹ Станување е еден од централните концепти на филозофијата на номадизмот на Жил Делез (и на Феликс Гатари). Структурите и идентитетите, како и самиот живот, не се гледаат како на трајни, автономни, фиксни категории, туку во постојана промена, мобилност, трансформација во нешто друго. Во прашање е афирмација на „повеќекратни постоења“: логиката на процесот, динамичките интеракции и на флуидноста на линиите на раздвојување. Во текстот се реферира на клучните термини на комплексот на Делез (и на заедничкиот на Делез и Гатари): (воена) машина, асамблаж, номадизам, линии на бегство, свиткување (вмотување, одмотување).

¹ Becoming is one of the key concepts of Gilles Deleuze's (and Felix Guattari's) philosophy of nomadism. Structures and identities, as well as life itself, are not seen as permanent, autonomous, fixed categories – rather they are in constant flux, moving and transforming into something other. This is an affirmation of “multiple becomings”: the logic of process, dynamic interactions and fluidity of borders. This text refers to keystones of Deleuze's (and Deleuze and Guattari's) system: (war) machine, assemblage, nomadism, lines of flight, fold (enfolding, unfolding).

*Уметноста мора да е убава,
уметникот мора да е убав*
Перформанс
1 час
Уметнички фестивал на
Шарлотенбург,
Копенхаген, Данска
1975.

*Art must be beautiful,
artist must be beautiful*
Performance
1 hour
Charlottenburg Art Festival,
Copenhagen, Denmark
1975

опипливо присутни, активни – тоа е една уметност која можеме да ја поседуваме, репрезентираме, репродуцираме, (со)чуваме, да ја воведеме во комплексни продукциски и дистрибутивни мрежи на современата уметност. Марина гради *асамблажи*, нови хибридни *машини*, кои ги проектира како цела мрежа на односи (често прецизно, контролирано и целно, а некогаш само како неодредено пукање кон идното). Потоа таа воведува или впишува, физички лоцира, или, едноставно повикува мноштво на *тела* во овие интерконекиции: живи и неживи, органски и неоргански, човечки и нечовечки, материјални и виртуелни, историски и актуелни, приватни и јавни, *тела* на знаење, на когниција и имажинација, на сонување и сеќавање, на осетување, *тела* со повеќе значења и смисла. Во оваа серија на спојувања, Марина воспоставува директен контакт помеѓу нејзе и секое тело, гради релација на блискост, на интимно поврзување, на барање и наоѓање, на нудење и „изнудување“ на нешто кое може да се сподели, размени, или да се подари, а со тоа секој во тој „однос“ истапува од сопствената даденост, познатост и довршеност, и секој „партнер“ така оди во вишок на вредност, во некое добитно *отстапување* или разликување од себе. Сепак, Марина нема намера перманентно да прави

to reproduce, to preserve, to introduce into the complex network of production and distribution of contemporary art. Abramović constructs *assemblages*, new hybrid *machines* that she projects as a complex of relationships (usually with precision, vigilance and intention, but also sometimes as uncertain forays into the future). Into these interconnections she then introduces or inscribes, physically locates or simply implies a multiplicity of *bodies*: alive and inanimate, as well as organic and artificial, human and non-human, material and virtual, historical and present-day, private and public, *bodies* of knowledge, of cognition and imagination, of dreaming and remembering, of feeling, *bodies* of multiple meanings and senses. In this series of pairings Abramović establishes direct contact between herself and each body, building relationships of intimacy, of interconnectedness, of looking and finding, of offering up and “teasing out” something that can be shared, exchanged, given. Each “pairing” rejects what is settled, established, completed, with each “partner” slipping into an excess, into a profitable *transgression*, each partner becoming different from itself. However, Abramović does not intend to permanently

Марина Абрамовиќ и Улај
Однос во времето
 Перформанс
 16 часа без публиката
 Последниот час од
 перформансот со присуство на
 публиката
 Серија фотографии направени
 секој час
 Студио Г7, Болоња, Италија
 1977.
 Сите права задржани © Marina
 Abramović and Ulay

Marina Abramović and Ulay
Relation in Time
 Performance
 16 hours without the public
 Last hour of the performance with
 the public present
 Series of photographs taken
 every hour
 Studio G7, Bologna, Italy
 1977
 © Marina Abramović and Ulay

опструкција или деструкција, неповратно да ги суспендира или избрише границите на сопственото себе. Во тие контакти, без разлика дали нивниот ефект е синхронизација или конфронтација, нејзиното битие не е намерно репресирано или негирано, ниту пак се идентификува со телото на Другиот со кое стапува во допир, гради врска или организира синтеза. Сите овие поврзувања, интерферирања, прилагодувања, соединувања, или, пак соочувања, искушенија и одмерување на силите со Другиот, функционираат како *екстензии*, како желби за проширување на сопственото себе, како нов изданок, раст и гранање на себе, како негово перманентно удвојување или умножување, ширење во простор и траење. Дури и во заедничките дела со Улај, кои се сметаат за метафори на безусловната љубов, апсолутната посветеност и на идеалниот спој, некое трето лице е повикано, заведено, вметнато како некој трет или нешто трето – сид, столб, огледало, змија, коњ, лак и стрела, набљудувач/публика, или плетенка од нивната коса. И тоа/тој *трето/трет* станува нешто/некој со што доследно, радикално и волно се тестираат и ставаат на искушение, а потоа се врзуваат, се протегаат или се размотуваат и така се отвораат границите на нивниот однос. Самодоволноста на парот и со

obstruct or destruct, to irreversibly suspend or erase the borders of her self. In these meetings, whether the effect is either harmony or confrontation, her being isn't willingly repressed or denied, nor does it identify with the body of the Other with which she has connected, generated liaisons, created synthesis. All these interlinkages, interferences, adjustments, connections or rather flirtations, rivalries and contestations with the Other, operate as *extensions*, as a thirst for an expansion of her self, as the self's new blossoming, growing and flourishing, as its permanent doubling or multiplying, as its spreading out in space and duration. Even in collaborative works with Ulay, widely considered as metaphors of unconditional love, absolute devotion, the ideal relationship, a third person, or thing has been invited in, seduced, implanted - a wall, a column, a mirror, a snake, a horse, a bow and arrow, an observer/audience, or a braid of their hair. That *third party* becomes what consequently, radically and willingly questions and challenges, then ties, stretches or unravels, and opens the borders of their relationship. The self-sufficiency of the couple and therefore the inviolability of duality is also denied. In this way, the "pure"

Марина Абрамовиќ и Улај
Енергија за одмор
 Перформанс
 4 минути
 РОСЦ'80, Даблин, Република Ирска
 1980.
 Сите права задржани © Марина Абрамовиќ
 и Улај

Marina Abramović and Ulay
Rest Energy
 Performance
 4 min.
 ROSC'80, Dublin, Ireland
 1980
 © Marina Abramović and Ulay

тоа и неповредливоста на дуалниот код, исто така, се не-гирани. На овој начин, „чистите“ класични и модернистички митови за автономниот, кохерентниот, самодетинираниот (уметнички) поединец се конструктивно нарушени. Од овие „слободни врски“, Марина ќе конституира нови склопови, нови асамблажи и нови обновувања на сопственото себе. Нејзината уметност ќе еволуира од праксата на „уметничкиот промискуитет“, од нејзиното вежбање на „слободна љубов“ и воспоставување на повеќестрани односи, кои не бараат или не ветуваат верност или вечност. Нејзиниот спојки се „неприродни“, „контроверзни“, „неприфатливи“, а сепак се добитни за сите инволвирани страни. Радикалните и софистицирани, спиритуални, холистички практики – кои изворно не припаѓаат на културата на Западот – Марина „бласфемично“ ги воведува, изведува и анализира во контекст кој е презаситен од „спектакуларната“ иконографија и од ефектите на доминантната масмедийска култура на доцниот/нео/пан-капитализам на 21. век. Работата на Марина подеднакво ќе се однесува и на балансирање и зајакнување на моќта во рамките на сопственото тело како и во нејзиниот опус, како на пример во „Ритам 10“ (1973). Според доминантните толкувања, како и

classical and modernist myths of the autonomous, coherent, self-defining (art) individual are constructively undermined. Out of these “open relationships” Abramović has constructed new attachments, new assemblages, and new recreations of her self. Her body of work has evolved from the practice of “artistic promiscuity”, from her exercise of “free love” and building multiple relationships that do not demand or promise faithfulness forever. Her couplings are “unnatural”, “controversial”, “unacceptable” yet rewarding for all parties involved. Radical and sophisticated spiritual holistic practices from outside Western culture are “blasphemously” introduced, performed and put into operation by Abramović within the context of the saturated “spectacular” iconography and effects of the dominant, mass-media culture of 21st century late/neo/pan-capitalism. Abramović’s work has been equally about balancing and reinforcing power within her own body and within her body of work, as for example in “Rhythm 10” (1973). In dominant interpretations as well as Abramović’s own testimonies, this piece is directly related to the severe discipline and punishments that Abramović’s mother imposed on her. In this light,

Глави на змеј
Перформанс
60 минути
Бон, Германија
1993.

Dragon Heads
Performance
60 min.
Bonn, Germany
1993

според сопствените сведоштва на Марина, ова дело е директно поврзано со тешката дисциплина и казните кои мајка и на Марина ги наметнала врз неа. Во оваа смисла, на „Ритам 10“ обично се гледа како на перформанс на Марина на нејзината меморија за бескорисните часови по пијано на кои била принудена да присуствува, и за самоказнувањето на нејзините невешти прсти. Меѓутоа, кога таа си ги сече прстите и ја повторува повредата, но сега во своето дело, ова не може да биде, како што обично се толкува, дека е повторување на грешките, туку е повторување на моментите кога таа ја погодувала целта и успешно и доброволно. Различни функции или способности на телото: движење, слух, и сеќавањето стануваат меѓусебно поврзани и синхронизирани, донесени во една констелација во која тие се меѓусебно активирани, интензивирани, и фокусирани. Болката - директното и живописно искуство на телото преку кое телото самото себе се чувствува темелно - функционира како катализатор на овие средби и на конверзиите на движење во звук, на звукот во ритам, на ритамот во слушање, на слушањето во помнењето, на помнењето во чувствувањето на телото. Болката е, исто така, медијаторот на интеракциите помеѓу минатото и сегашноста. Ова е дел од нејзината

“Rhythm 10” is usually seen as Abramović’s performance of her memory of the useless piano classes she was forced to attend, and the self-punishment of her unskillful fingers. However, when she cuts her fingers and repeats the injury in the piece this may not be, as it is usually interpreted, a replaying of the mistakes, but a replaying of the times she hit the target successfully and willingly. Different functions or abilities of the body: movement, hearing, remembering become interrelated and synchronized, brought into a constellation in which they are mutually activated, intensified and focused. Pain, an immediate and vivid experience of the body through which the body senses itself thoroughly, functions as the catalyst of these encounters and of conversions of motion into sound, of sound into rhythm, of rhythm into listening, of listening into remembering, of remembering into sensing the body. Pain is also the mediator of interactions between the past and the present. This is all part of her strategy of permanent growth in her art and life. Abramović’s nomadology, her escape routes and slippages, her fluctuations and transgressions, and agreements and correspondences with somebody/some thing external,

Балкански барок
Перформанс
4 дена, 6 часа
XLVII Биенале, Венеција
1997.

Balkan Baroque
Performance
4 days, 6 hours
XLVII Biennale, Venice
1997

Жени на дождот Од серијата
Балканска еротска епика
Хромогенски печат
176,2 x 176,2 см.
2005.

Women in the Rain from the
series *Balkan Erotic Epic*
Chromogenic print
176.2 x 176.2 cm.
2005

стратегија на постојан раст во нејзината уметност и живот. Номадологијата на Марина, нејзините правци на бегство и излети, нејзините флукуации и престапи, и спогодби и преписки со некој/нешто надворешно, со Другоста, и финото подесување на нејзините внатрешни сили на постоењето, биле и се, во суштина, целосно обвиеени со и „приземјени“ од страна на моќната гравитациона сила на нејзината константна, доминантна, формативна стратегија на „грижа за себе“. Ова е конститутивната стратегија на Марина да се фокусира на нејзината „внатрешна нужност“, на системската конструкција на субјективитетот, на прогресивното и разнолико (ре)инсталирање на нејзината уметничка личност во рамките на нејзиниот опус, и подеднакво внатре во сеопфатната област на современиот живот. Оттука, ова не е случај на еден фрагментиран и измачен поединец во неуспешниот обид да стане реинтегриран - во неуспешната потрага за интегритет; таа не е жртва на вообичаениот осомничен - (постмодерната) дестабилизација, распаѓањето и дисперзија на субјективноста, или на доброволната „смрт на авторот.“ Предизвикот на Марина во врска со сопствениот интегритет и прекилот на истиот, нејзиното намерно вознемирување на стазисот, инвазијата или отворањето на нејзините сопстве-

with Otherness, and the fine tuning of her inner powers of existence have been essentially and completely entwined with and “grounded” by the powerful *gravitational force* of her constant, dominant, formative strategy of “care of the self”. This is Abramović’s constitutive strategy of focusing on her “inner strivings”, on a systemic construction of subjectivity, on a progressive and manifold (re)establishment of her artistic personality within her own body of work, and equally inside the all-embracing field of contemporary life. Hence, this is not a case of a fragmented and tormented individual in a failed attempt to become reintegrated - in a doomed quest for integrity - nor is she the victim of the usual suspect - (post-modern) destabilization, the dissolution and dispersion of subjectivity, the voluntary “death of the author”. Abramović’s challenge to and interruption of her own integrity, her deliberate disturbance of stasis, the invasion or opening of her own boundaries, and the boundaries of the relationships she initiates with the world, her intense interaction with the Other, are intended to *enfold the lines of flight* in order to create another *fold of the self*. This fold is the newborn and now

Куќата со поглед на океанот
Перформанс
12 дена
Галерија Шон Кели, Њујорк
2002.

The House with the Ocean View
Performance
12 days
Sean Kelly Gallery, New York
2002

ни граници и на границите на односите кои таа ги иницира со светот, нејзината интензивна интеракција со Другиот - се спроведуваат само за да може тие *линии на бегство* да се превиткаат внатре и да формираат уште една обвивка на *сопственото себе*. А оваа обвивка е поотворена и е сега составен дел од себе што ќе сака и бара нови *одмотувања*. Сепак, ова ново истапување надвор од себе и ново врзување со светот доаѓаат како уште еден доказ за тоа себе: како добивање на (нејзиното) себе од светот и повторно давање себе си на тој свет. И двајцата од нив стануваат збогатени преку оваа темпераментна средба, преку овој чин на давање.

Постепеното, а потоа екстатичното забрзување и диверзификација на изборите на Марина во животот и уметноста, се резултат на нејзината посветеност на инсталирање и воведување на моќта на постојаната мобилност во нејзината перформанс-машина. После тоа, последната граница, хоризонтот што исчезнува во Ништожноста, т.е. линијата на Смртта, не треба меланхолично да се прифати, очајно да се смири, или жестоко да се негира. Марина ја активира таа крајна граница, свртувајќи ја, така што таа сега станува витална отколку фатална, циклична наместо гранична, онаа што (се) враќа, онаа што создава. Постои непопуст-

integral part of the self that will desire and seek new *unfoldings*. However, this new opening of the self and new intertwining with the world come as a new verification of that self: as gaining (her) self from the world and gifting her self to that world all over again. Both of them become enriched by this exuberant encounter, by this act of giving.

The gradual and then ecstatic acceleration and diversification of Abramović's choices in life and art are the result of her commitment to install and introduce into her performance-machine the power of perpetual mobility. After that, the last frontier, the horizon which disappears into Nothingness, that is, the line of Death, is to be neither melancholically accepted, desperately tamed nor fiercely denied. Abramović activates that ultimate borderline, turning it around so that it becomes vital rather than fatal, cyclic rather than liminal, that which brings back, that which creates. There is a relentless striving to disturb, slow, brake, disable the work of Time, to change the path of Time's arrow. She endeavors to reconstruct, revitalize, rejuvenate, to extend the duration of the *body* of her art, the *body* of

Носење на скелетот
Цибахромска копија
203 x 180 см.
2008

Carrying the Skeleton
Cibachrome print
203 x 180 cm
2008

лив стремеж да се наруши, забави, закочи, и да се саботира логиката на Времето; таа сака да го промени правецот на стрелките на Времето. Таа има желба да го реконструира, ревитализира, подмлади, и го продолжи времетраењето на телото на нејзината уметност, на телото на уметноста на перформансот и, следствено, на нејзиното биолошко тело. Идејата за продолжување, т.е. за неограничено траење на перформансот, на неговата регенерација, ја дефинира и ја иницира праксата на повторно изведување на перформансот („Седум лесни дела“, 2005). Не е во прашање рециклирање на минатото, туку неговото повторно оживување или повторното создавање, регенерирање или реактуализација. Повторување на минатото станува создавање на „овде и сега“, воспоставување на *вечноста на сегашниот момент*, со што Марина обезбедува траење на (нејзината) уметност на перформансот. Со праксата на повторното изведување и со основањето на институција посветена на уметноста на перформансот (MAI), нејзината уметност ја „издава“ одредницата на својата онтологија, својата осуденост на исчезнување, на неможноста на определување. Институцијата на Марина станува ново или *друго тело* на уметникот, со кое се отвора зона на „преговори“ за смртноста на *телото* на (нејзината)

performance art and, consequently, her biological body. The idea of continuation, of the unlimited duration of performance, of its regeneration, informs and originates the practice of performance reenactment (“Seven Easy Pieces”(2005)). Rather than being recycled, the past becomes revived or recreated, regenerated or reactualized. The repetition of the past becomes production in the “here and now”, the initiation of an *eternity of a present moment* to ensure the continuation of (her) performance art. In the practice of reenactment and with the foundation of an institute dedicated to performance art (MAI), her art “betrays” the premise of its own ontology, its status as ephemeral event, condemned to vanish, impossible to preserve. Abramović’s institution rises as a new or *second body* of the artist which offers a perspective from which to negotiate the mortality of the *body* of (her) art, the body which gradually has earned the possibility and right to extend itself, to merge, to “multiply” itself and thus to be revived. Abramović’s *nomadology* is a persistent extending, a tenacious existence, a constant and repeated affirmation of her self: a carefully directed, permanent, consistent and

Седум лесни парчиња

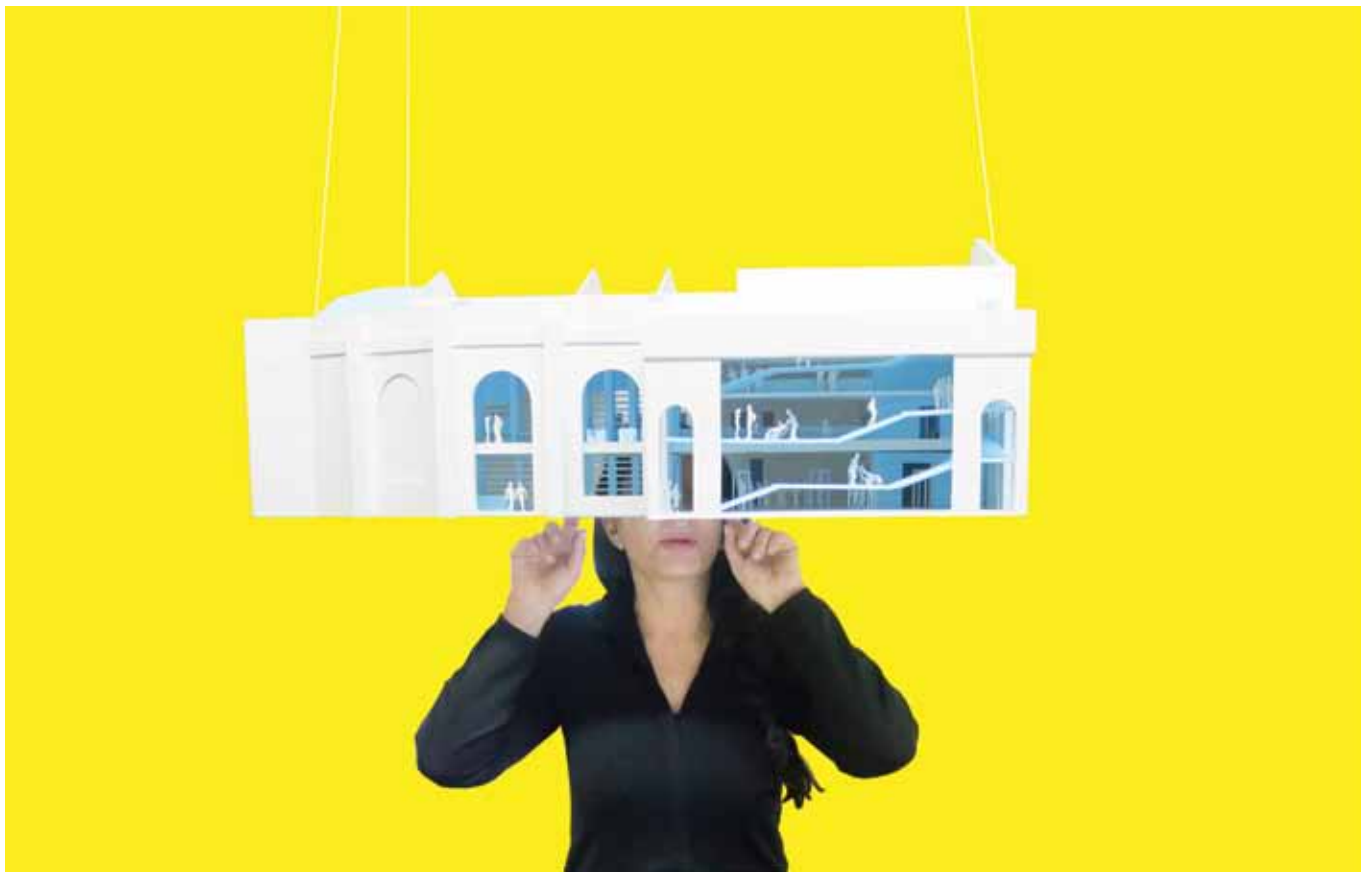
Перформанс

Марина Абрамовиќ изведува перформанс на Јозеф Бојс, *Како на мртов зајак му се објаснуваат слики* (1965) Музеј Соломон Р. Гугенхајм, Њујорк 2005.

Seven Easy Pieces

Performance

Marina Abramovic performing Joseph Beuys, *How to Explain Pictures to a Dead Hare* (1965) Solomon R. Guggenheim Museum, New York 2005

Институт Марина
Абрамовиќ
Дигитална слика
Сите права задржани
© OMA

Marina Abramovic
Institute
Digital rendering
© OMA

уметност, и со тоа такво кое постепено ја заработило можноста и правото да се прошири, да се спои, да се „мултиплицира“ самото себе и на тој начин со моќта да биде обновено. Номадологијата на Марина претставува жилаво траење, упорно продолжување, константно и повторувано потврдување на сопственото себе: нејзиното доследно, цврсто управувано, перманентно и автентично (ре)конструирање, кое, пак, не сака да заврши, да се доврши, не сака да најде свој мир. Секое нејзино дело е секогаш реинсталирање на нејзината уметничка персоналност, собирање сили за репрограмирања и ресетирања, колку на телесната толку и на медијатизираната перформанс-машина на Марина. И, наизглед парадоксално, а суштински неизбежно – нејзиниот режим на водење грижа за себе одлучно се преточува во праксата како водење грижа за Другиот. Во смислата на Фуко, да бидеш загрижен, да водиш грижа за себе, претставува „став кон себе, другите, и светот.“ Овде, *самосоздавањето* се воспоставува и како услов и како консеквенца на нејзиното светосоздавање: нејзиното сопствено рафинирање на сингуларитетот, едно (Делезовско) *мета-моделирање*, станува генератор на „кристализација на заедницата“ за ново доба, кое може и сега веднаш да се живее.

authentic (re)construction of her self that refuses to fade, to break up, to find peace. Each of her works functions as a new installment of her artistic personality, gathering momentum for reprogramming and resetting her performance machine, equally corporeal and mediatized. Apparently paradoxical yet essentially inevitable, her regime of self-care unfolds decisively into the practice of the care for the Other. In the Foucaultian sense, to be concerned, to take care of oneself is an “attitude towards the self, the others and the world”. Here, *self-creation* turns into both the condition and consequence of her world-making: her own refinement of singularity, a (Deleuzian) *meta-modeling*, becomes the generator for a “crystallization of the community” for a new era which can be lived right now.

МИРО

Откривач на изворите на човечкото чувство

MIRÓ

Discoverer of the sources of human feeling

Хуан Миро е роден на 20 април 1893 година, во Барселона, Шпанија.

Тој потекнува од долгата линија на трудољубиви занаетчи, а неговиот татко работел како златар и часовничар. Иако Миро бил слаб ученик, сепак тој почнал со редовно цртање на возраст од осум години. Во 1907 година, тој се запишал на училиштето за ликовна уметност Лоња во Барселона каде што добил охрабрување од неговите учители. Во 1912 година, ја посетувал школата за уметност на Гали, исто така, во Барселона. Откако Миро завршил уметничко образование во Барселона, почнал да прави портрети и пејзажи на фовистички начин, еден стил на сликарството популарен околу 1900 година, кој нагласува брилијантни и агресивни бои. Својата прва самостојна изложба ја имал во Барселона во 1918 година.

Во 1920 година, Миро за прв пат отишол во Париз, сретнувајќи го Пабло Пикасо и до средината на дваесеттите години, веќе бил запознаен со некои од најголемите имиња на дадаизмот и надреализмот.

Својата прва самостојна изложба во Париз ја одржал во 1921 година. Неговите слики од овој период одразуваат кубистички влијанија и имаат фронтален, геометриски модел во голема мера под влијание на кубизмот. Меѓутоа неговите слики создадени во периодот 1923-1924 година веќе ја означуваат пресвртната точка во уметноста на Миро кон еден личен стил. Во средината на пејзажот со животни и фино нацртани предмети се наоѓаат едно големо уво и око; на тој начин, личноста на сликарот „влегува“ во сликата.

Хуан Миро беше еден од првите надреалисти, бидејќи тој беше поврзан со надреалистите во периодот 1924-1930 година. Над-

Joan Miró was born April 20, 1893, in Barcelona, Spain.

He came from a long line of hardworking craftsmen, and his father worked as a goldsmith and a watchmaker. Although Miró did poorly at school, he began drawing regularly at the age of eight. In 1907, he attended the Lonja School of Fine Arts in Barcelona where he received encouragement from his teachers. In 1912, he attended the Gali School of Art also in Barcelona. After Miró completed his artistic education in Barcelona, he produced portraits and landscapes in the Fauve manner, a style of painting popular around 1900 that emphasized brilliant and aggressive colors. He had his first one-man show in Barcelona in 1918.

In 1920, he went to Paris for the first time, meeting Pablo Picasso and by mid twenties, he had already been introduced to some of the greatest names in Dadaism and Surrealism.

His first one-man show in Paris was held in 1921. His paintings of this period reflect cubist influences having a frontal, geometric pattern greatly influenced by cubism. But, his paintings created in 1923–1924 already marked the turning point in Miró's art toward a personal style. In the midst of a landscape with animals and delicately drawn objects are a large ear and eye; thus, the person of the painter comes into the picture.

Joan Miró was one of the first surrealists, since he was connected with the surrealists from 1924 to 1930. Surrealism was a source of inspiration to him, however, he never accepted any

Благородниците на врата
(од циклусот „Кралот Иби“) 1966
Литографија, рачно потпишана, Н.С.
42 x 65 см.

The Nobles at the Door
(from the cycle "Ubu Roi") 1966..
Color lithograph, hand signed, H.C.
42 x 65 cm.

реализмот беше извор на инспирација за него, но никогаш не прифати било какви надреалистички «доктрини», или учења. Наместо тоа, неговата уметност се чини дека е повеќе поврзана со модерната фантастична уметност. Миро има развиено високо персонализиран визуелен јазик кој потекнува од праисториски и природни извори.

Неговиот зрел стил еволуирал од тензијата помеѓу неговиот нерелен, поетски импулс и неговата визија за суровоста на модерниот живот. Тој работел интензивно со литографијата, но создал многу мурали, таписерии, и скулптури за јавните места.

Мајстор-графичар

Во средината на триесеттите години од минатиот век, Миро ги направи своите први графики (литографии). Ова стана важен дел од неговата уметност и тој експериментирал бескрајно со широк спектар на техники, подоцна велел дека „тоа [графичкото создавање] го прави моето сликарство побогато; тоа ми дава нови идеи; тоа ми овозможува да продолжам од нови основи. Сè е поврзано.» Миро ги истражуваше разните техники на гравурата за време на работилницата организирана од страна на Стенли Вилијам Хејтер во Њујорк во 1940 година. Тој потоа стана поинволвиран со литографијата, со правење индивидуални копии, како и постери, покани, насловни страни за разни каталози, па дури и разгледници. Еден голем чекор напред за неговиот графички опус се слу-

surrealist “doctrine,” or teachings. Rather, his art seems more connected to modern fantastic art. Miró developed a highly personalized visual language that originated from prehistoric and natural sources.

His mature style evolved from the tension between his fanciful, poetic impulse and his vision of the harshness of modern life. He worked extensively in lithography and produced many murals, tapestries, and sculptures for public spaces.

Master Printmaker

In the mid thirties Miro made his first prints (lithographs). It became a vital part of his art and he experimented endlessly with a broad variety of techniques, later saying ‘it [print-making] makes my painting richer; it gives me new ideas; it lets me proceed from new bases. Everything is connected.’ Miró explored intaglio techniques at Stanley William Hayter’s workshop in New York in the 1940’s. He then became involved with lithography making individual prints, as well as posters, invitations, catalogue covers, and even postcards. A major breakthrough for his graphic work arrived through his introduction, by Robert Dutrou, to carborundum (silicon carbide engraving) in 1967. Miró found that by combining this new technique with other etching methods, especially

Боргелас и неговата мајка
(од циклусот „Кралот Иби“) 1966
Литографија, рачно потпишана, Н.С.
42 x 65 cm.

Bourgelas and his mother,
(from the cycle “Ubu Roi”) 1966
Color lithograph, hand signed, H.C.
42 x 65 cm.

чи преку неговото запознавање, од страна на Робер Дитру, со карборундум (гравирање со употреба на силициум карбид) во 1967 година. Миро откри дека со комбинирање на оваа нова техника со други офорт методи, особено со акватинта (сликарска техника на гравирање површина од смола врз офорт плоча, наместо самата плоча), тој може да измисли «слики што би биле рамни на кое било сликарство». Графиките секогаш имале значајно место во работата на Миро. Тој, исто така, има илустрирано над 250 книги со графики (литографии и гравури).

Поголеми дела и наследство

Во 1936 година, Миро побегна во Париз за време на Шпанската граѓанска војна (1936-1939 година; како револт против конзервативната републиканска влада). Следната година тој создаде голема фреска, Жетварот, за шпанскиот павилјон на Меѓународната изложба во Париз. Неговите дела почнуваа да стануваат многу силни со зголемување на едноставноста, интензивната боја и апстракцијата, како што се гледа во делата Корида (1945 година), Жена и птица во Месечината (1949 година), и Слика (1953 година). Тој бил награден со Меѓународниот Гран-при на Венециското биенале за неговата работа во графиката (1954 година).

Најпознатите монументални дела на Миро се двата керамички сидови, Ден и ноќ (1957-1959 година), направени за зградата на УНЕСКО во Париз, Франција; муралната слика (1950 година) и керамичката фреска (1960 година) за Универзитетот Харвард во

aquatint (a painterly technique of engraving a resin ground on an etching plate rather than the plate itself), he could invent 'images to rival any painting'. Prints always held an important place in the work of Miró. He also illustrated over 250 books with prints (lithographs and etchings).

Larger works and legacy

In 1936, Miró fled to Paris during the Spanish Civil War (1936–39; a revolt against the conservative Republican government). The following year he created a large mural, the Reaper, for the Spanish Pavilion at the International Exposition in Paris. His work began to achieve great power through increased simplicity, intensified color, and abstraction, as in the Bullfight (1945), Woman and Bird in Moonlight (1949), and Painting (1953). He was awarded the Grand Prix International at the Venice Biennale for his graphic work (1954).

Miró's most famous monumental works are the two ceramic walls, Night and Day (1957–59), for the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO) building in Paris; the mural painting (1950) and the ceramic mural (1960) for Harvard University in Cambridge, Massachusetts; and the ceramic mural (1967) for the Guggenheim Museum in New York City.

На враќање, (од циклусот „Кралот Иби“)
1966
Литографија, рачно потпишана, H.C.
42 x 65 cm.

The Return Trip, (from the cycle “Ubu Roi”)
1966
Color lithograph, hand signed, H.C.,
42 x 65 cm.

Кембриџ, Масачусетс, САД; и керамичката фреска (1967 година) за Музејот Гугенхајм во Њујорк, САД.

Во 1975 година, Миро ја покажа посветеноста на својата родна земја со донација на Фондацијата Миро* на градот Барселона, Шпанија.

Преглед на циклусот на Миро насловен «Кралот Иби»

Драмата на францускиот писател Алфред Жари «Кралот Иби» (имаше премиера во 1896 година) е пред-надреалистичко дело и се смета за една од првите пиеси на театарот на апсурдот, инаку и многу влијателна класика на францускиот театар. Миро имаше своја фасцинација со овој тирански лик од драмата на Жари. За Миро приказната алудираше на диктатурата на Франко и беше еден начин да се искритикуваат злоупотребите на модерниот диктатор. Иби беше нацртан како половина човек, половина свер и монструозен носорог.

Кралот Иби (1966 година) - Како илустратор и пријател на поетите од своето време, и самиот поет, не одвојувајќи ја поезијата од сликарството, Миро во 1966 година создаде тринаесет литографски дупликат-страници, со јаки бои за да го придружува познатиот текст за Кралот Иби.

Иби од Балеарските Острови (1971 година) - Шест години подоцна, Миро измислува негово лично продолжување за

In 1975 Miró demonstrated his devotion to his native country with the donation of the Miró Foundation* to the city of Barcelona, Spain.

Overview on Miro's 'Ubu Roi' cycle

French playwright Alfred Jarry's 'Ubu Roi' ('Ubu the King' originally premiered in 1896) is a pre-Surrealist work considered one of the first pieces of absurd theatre, and very influential classic of French theatre. Miro held his own fascination for this tyrannical character from a Jarry's play. For Miró the story echoed the Franco dictatorship and was a way to denounce the abuses of the modern dictator. Ubu was drawn as half-man, half-beast and monstrous rhinoceros.

Ubu Roi (1966) – Illustrator and friend of the poets of his time, a poet himself, not separating poetry of painting Miró in 1966 comprised thirteen lithographs duplicate pages, sound colors to accompany the famous text of Ubu Roi.

Ubu the Balearic Islands (1971) – Six years later, Miro invents his personal suite of Ubu Roi: Driven from Poland, burlesque tyrant arrives at the island of Mallorca, in the territory of the painter, and that's Ubu the Balearic Islands.

Дрепката на таткото на Иби
(од циклусот „Кралот Иби“)
1966
Литографија, рачно потпишана, H.C.
42 x 65 cm.

The Slumber of Ubu's Father
(from the cycle "Ubu Roi")
1996
Color lithograph, hand signed, H.C.
42 x 65 cm.

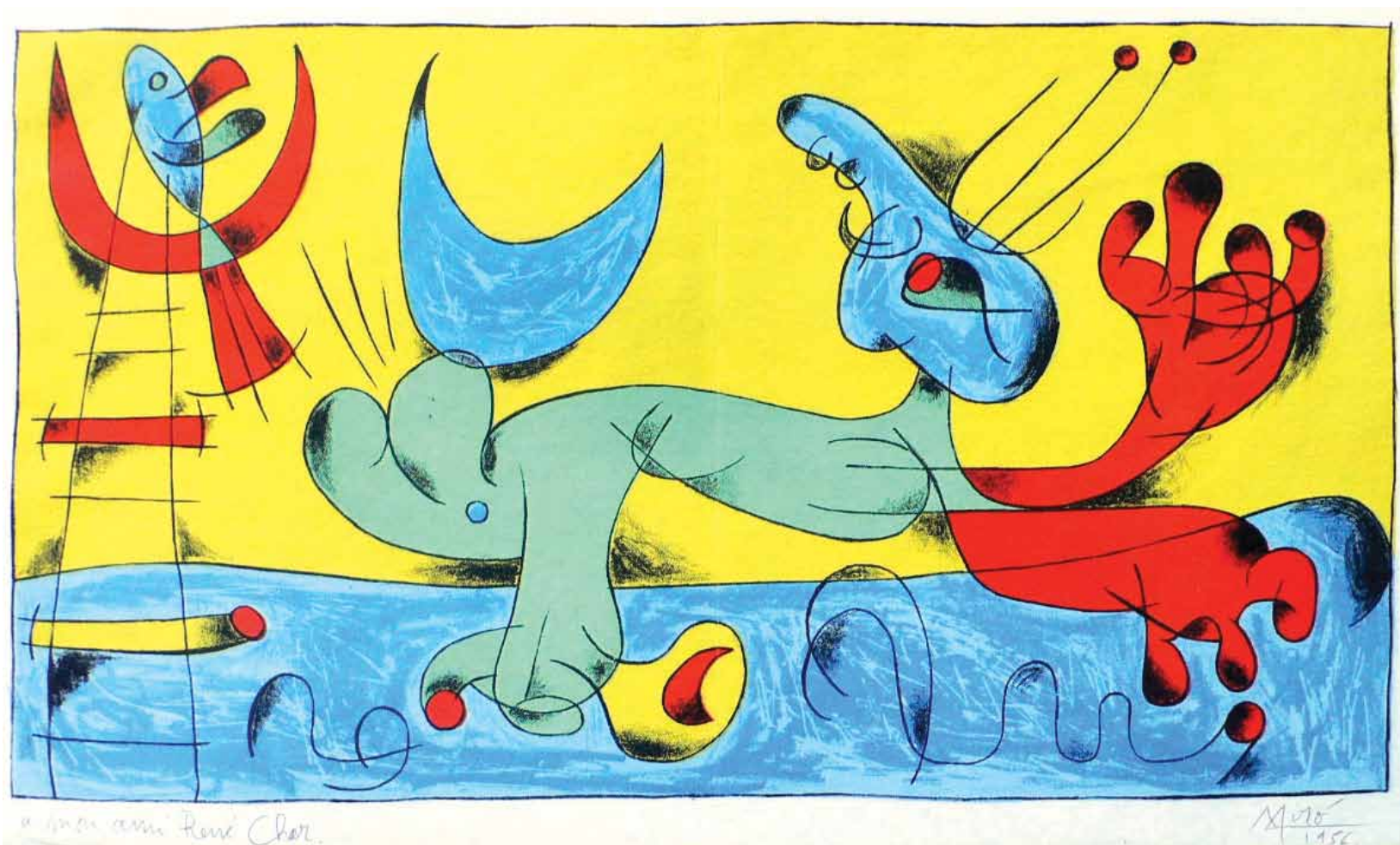
Кралот Иби: Истеран од Полска, бурлескиот тиранин пристигнува на островот Мајорка, на територијата на сликарот и станува Иби од Балеарските Острови. Во 1971, Миро покажа повеќе откако го нацрта Иби од Балеарските Острови во контекст «против сите Ибија кои се валкаат на плажите во август ...» Страниците се формирани со зборови несразмерно зголемени како лајт-мотив на Иби, и се прошарани со броеви, симболи, и дамки. Страниците во боја всушност претставуваат многу симплифицирани цртежи направени со дрвени боици, со импровизација на цела менаџерија од мали суштества.

Иби од детството (1975 година) - Миро веќе имаше 82 години кога се реши да ја создаде оваа серија на модели и цртежи предвидени за Кралот Иби. Тој тоа го сметаше како еден вид на «почит кон Иби.» Се состои од првата серија од петнаесет табели кои комбинираат «текст» со непостојани букви, знаци и форми, сечена груба хартија, наредени во форма на «сосвездија», а втората серија се самите «слики», 20 литографии во боја потпишани од страна на уметникот, од кои некои, исто така, имаат елементи на колаж. Миро користи многу техники: мастило, пастелни моливи, парчиња на ткаенина или хартија, за да се репродуцираат во литографија.

Со помош на автоматското пишување, каде што слободното здружување и секавањата се претвораат во највисоката инспирација, Миро нè воведува во светот на спомнатиот Иби, со неговите извици во изразот. Пишаниот збор станува чиста

in 1971, Miró show more after having drawn Ubu the Balearic “against all Ubus wallowing on beaches in August...” The pages are lettered with words disproportionately magnified as the leitmotif of Ubu, and are interspersed with numbers, symbols, and stains. Color pages are very simplified colored pencil drawings improvising a whole menagerie of small creatures.

Childhood Ubu (1975) – Miró was 82 years when undertaking this series of models and drawings provided for Ubu Roi. He considered it as a kind of “tribute to Ubu”. It consists of a first series of fifteen boards combining a “text” is erratic letters, signs and shapes cut craft paper arranged in the shape of “constellations” and a second series, the “images” per se, 20 color lithographs signed by the artist, some of which also have elements of collage. Miró uses many techniques: ink, pastel crayon, pieces of fabric or paper to reproduce in lithography. By means of automatic writing, where free association and memories turns into the highest inspiration, Miró introduces us to Ubu’s world with his exclamations in expression. The written word becomes a pure point that is translated without changes into plastic composition. The artist uses this dynamic confessional means of expression with simplicity and in combination with the remaining symbols. He, therefore, restricts the control

Композиција 7

Оригинална литографија, рачно потпишана со молив „Miró“, датирана 1956 долу десно и посветена на Рене Шар со „a mon ami René Char“ (долу лево), 23 x 38 см.

Composition 7

Original lithograph on wove paper, hand signed in pencil with “Miró”, dated 1956 lower right and dedicated to René Char “a mon ami René Char” (lower left), 23 x 38 cm.

точка која е преведена без промени во пластична композиција. Уметникот ги користи овие динамични конфесионални средства на изразување со едноставност и во комбинација со останатите симболи. Тој, според тоа, ја ограничува контролата на свеста и создава поетски дух, воспоставувајќи го неговото верување дека сликарството е поезија и поезијата е сликарство.

Миро останува верен на основните принципи на надреализмот, изразувајќи ја моќта на несвесното, ослободено од секоја логика. Тој ги преобразува сликите на соништата и неговата имагинација во силни оптички игри кои ги изразуваат, со апсолутна вистинитост, тајните односи на светот на младост, како и на возрасниот Иби. Шарената линија на Миро импровизира слободно, заедно со хуморот во внатрешноста на макрокосмосот на малите ексцентрични суштества кои живеат во нашата имагинација. Монохроматската и неутрална позадина, на која тие се подготвени, го симболизира празниот простор на околината на сонот и им обезбедува способност да се движат слободно. Грациозните, чудни фигури на животните и човечките суштества, неговите облици и неговите бизарни геометриски структури, наизменично се менуваат со нагли линии, дамки

of consciousness and creates a poetic spirit, establishing his belief that painting is poetry and poetry is painting.

Miró remains true to the basic principles of Surrealism, expressing the power of the unconscious, freed from any logic. He transforms the images of dreams and his imagination into strong optical games that express with absolute truthfulness the secret relations to the world of a youthful as well as an adult Ubu. Miró's colorful line improvises freely along with humor inside the macrocosm of the tiny eccentric beings that inhabit our imagination. The monochrome and neutral backdrop on which they are drawn, symbolizes the void space of a dream's surroundings and provides them with the ability to move freely. The graceful, peculiar figures of animals and human beings, his shapes and his bizarre geometrical contraptions, alternate with abrupt lines, stains of color and spiral forms, offering multiple symbolic possibilities, metaphors and unexpected connections. By proposing the equivalent of a language of the subconscious, Miró instinctively creates paintings where symbols and codes dominate.

Без наслов, 1970

Оригинална литографија, со потпис во отпечатокот и рачно потпишана со „Miró“ со молив долу десно и H.C. долу лево 76 x 56,5 см.

Untitled, 1970

Original lithograph, signed in the print & hand signed with “Miró” in pencil bottom right and H.C. bottom left 76 x 56,5 cm.

од боја и спирални форми, нудејќи безбројни симболични можности, метафори и неочекувани врски. Предлагајќи еквивалент на јазикот на потсвеста, Миро инстинктивно создава слики каде што доминираат симболи и кодови.

Миро беше еден од многуте еминентни Шпанци, вклучувајќи ги таквите како Пабло Пикасо (1881-1973), Хуан Грис (1887-1927), Салвадор Дали (1904-1989) и Франсис Пикабиа - кои, со припаѓањето кон париската уметничка школа, помогнаа да се воспостави едно високо почитување за истата, кое се одржа во текот на првата половина на дваесеттиот век. И покрај неговата слава, Миро, инаку интровертен човек, продолжи да се посветува исклучиво на истражувањето и на креирањето - тој продолжи енергично да ја продуцира својата уметност и да експериментира со формата и предметот долго време откако годините од неговата почетна слава веќе беа поминале. Миро почина на католичкиот Божиќ во 1983 година во Палма, Мајорка, на возраст од деведесет години.

Miró was one of the many outstanding Spaniards — including Pablo Picasso (1881–1973), Juan Gris (1887–1927), Salvador Dali (1904–1989), and Francis Picabia — who, by belonging to the School of Paris, helped to establish the high esteem in which it was held during the first half of the twentieth century. In spite of his fame, Miró, an introvert, continued to devote himself exclusively to exploring and creating - he continued to energetically produce his art and to experiment with form and subject long after the years of his initial celebrity had passed. Miró died on Christmas day 1983 in Palma, Mallorca, at the age of ninety.

Порака од Миро

Целта на Миро беше повторно да се откријат изворите на човечкото чувство, да се создаде поезија по пат на сликарството, со помош на речник на знаци и симболи, пластични метафори и слики од соништа, за да се изразат одредени теми. Тој имаше вистинска смисла за хумор и жива духовитост, кои исто така ја карактеризираат неговата уметност. Неговата главна преокупација беше социјална, да се доближи до големите маси на човештвото, и тој беше длабоко убеден дека уметноста може да направи вистински апел само кога се враќа на корените на искуството.

* Фондација Миро, Барселона

Фондацијата Хуан Миро беше отворена за јавноста на 10 јуни 1975 година како прва јавна институција во Барселона која се фокусира на современата уметност.

Идејата за нејзе потекнува од првата голема изложба на Миро во Барселона, во 1968 година, организирана во зградата на поранешната болницата Санта Кру. Неколку личности од светот на уметноста видоа можност да се направи простор во Барселона посветен на творештвото на уметникот. Сепак, во согласност со неговите желби, новата институција, исто така, требаше да ја промовира и рекламира работата на современите уметници во сите нејзини аспекти. Во време кога уметничкиот и културниот живот секако беше минимален, Фондацијата донесе освежувачка виталност, заедно со нов, подинамичен концепт за еден музеј на уметноста, во која уметноста на Миро беше прикажана заедно со широк спектар на креативни дела од други уметници - факт кој се рефлектира и во полното име на самата Фондација: Центар за проучување на современата уметност.

Miró's message

Miró's aim was to rediscover the sources of human feeling, to create poetry by way of painting, using a vocabulary of signs and symbols, plastic metaphors, and dream images to express definite themes. He had a genuine sense of humor and a lively wit, which also characterized his art. His chief consideration was social, to get close to the great masses of humanity, and he was deeply convinced that art could make a genuine appeal only when returning to the roots of experience.

* The Miro Foundation, Barcelona

The Joan Miró Foundation opened to the public on 10 June 1975 as a first public institution in Barcelona to focus on contemporary art.

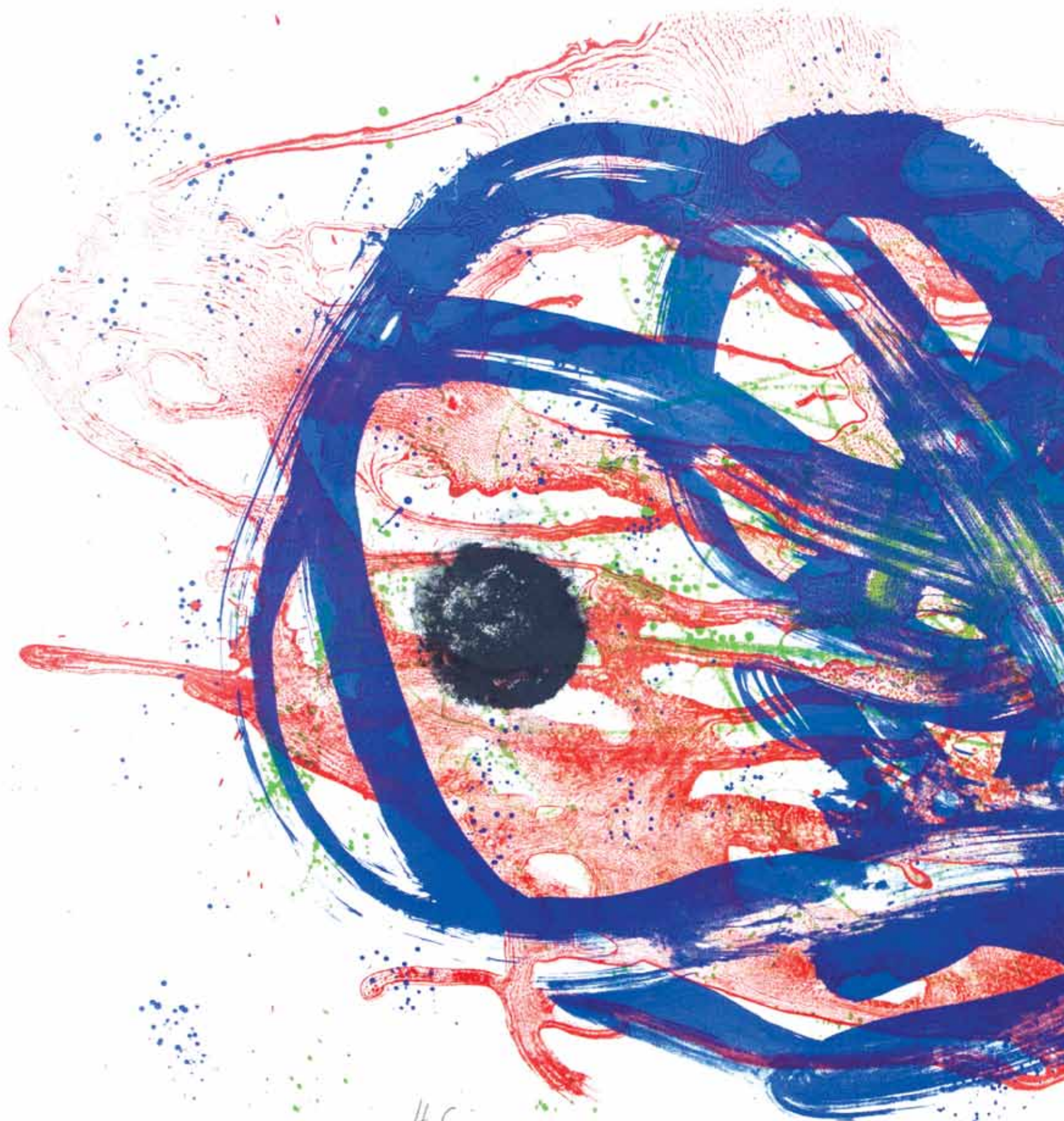
It had its origins in Miró's first large exhibition in Barcelona, in 1968, at the Antic Hospital de la Santa Creu. Several figures from the world of the arts saw the opportunity to have a space in Barcelona dedicated to the artist's work. However, in accordance with his wishes, the new institution was also to promote and publicize the work of contemporary artists in all its aspects. At a time when artistic and cultural life was certainly minimal, the Foundation brought a refreshing vitality, together with a new, more dynamic concept of an art museum in which Miró's art was shown alongside a wide variety of creative works by other artists - a fact that is reflected in the Foundation's full name of Centre for the Study of Contemporary Art.

Без наслов, 1978

Оригинална литографија на тенка хартија, рачно потпишана со молив долу десно и Н.С. долу лево
90 x 62,8 cm.

Untitled, 1978

Original lithograph on thin velum paper, signed in pencil bottom right & H.C. bottom left
90 x 62,8 cm.

H.C.

Без наслов, 1970
оригинална литографија
ручно потпишана со „Miró“
со молив долу десно и
H.C. долу лево
76 x 56,5 cm.

Untitled, 1970
original lithograph
hand signed with “Miró”
in pencil bottom right and
H.C. bottom left
76 x 56,5 cm.

МЕЃУНАРОДНО ЖИРИ • INTERNATIONAL JURY

Кратки биографии • Short biographies

Николас ТО, САД, (претседател) е член на Бордот на Меѓународната фондација за уметност и музика (www.imaf.li). Со искуство во филантропијата, театарскиот менаџмент, архитектура и бизнис консултирање, То исто така бил член на Извршниот комитет на Националниот совет на Операта Глимерглас, потоа бил и потпретседател на Научниот совет на Библиотеката Пјерпонт Морган. Со претходно искуство како член на Бордот на Здружението за историја на сојузната држава Њујорк и на Светскиот фонд за споменици, тој исто така бил член и на Бордот на Олд Дир Продакшнс, па потоа и на Меморијалното здружение на Долината Покумтук, на Комон Скул, Хајбрид Вигор Мјузик, и на Македонскиот уметнички совет. Тој ја примил наградата за „Достоинственик од највисок ранг“ на Провинцијата Џохонг, Камерун, Африка, во 2000 година.

Моментално, тој е член на Советодавниот совет на Обединетата македонска дијаспора. Бил претседател на жирито на Вториот годишен „Скупи фестивал“-Меѓународниот театарски фестивал на Албанскиот театар во Скопје, во 2008 година. Исто така бил и претседател на меѓународното жири на 40-тата Светска галерија на цртеж-ОСТЕН БИЕНАЛЕ НА ЦРТЕЖ, Скопје 2012.

Nicholas THAW, USA, (president) is a Trustee of the International Music and Art Foundation (www.imaf.li). With a background in philanthropy, theatre management, architecture, and business consulting, Nicholas has served on the Executive Committee of the National Council of Glimmerglass Opera and was a Vice-Chair of the Council of Fellows of the Pierpont Morgan Library. Formerly on the Board of the New York State Historical Association and the World Monuments Fund, Nicholas has also served on the Board of Old Deerfield Productions, The Pocumtuck Valley Memorial Association, The Common School, Hybrid Vigor Music, and the Macedonian Arts Council. He was appointed “Dignitaire de Classe Exceptionnelle” of the Chefferie Traditionelle de Djohong, Cameroon, Africa, in 2000.

He is currently on the Advisory Council of the United Macedonian Diaspora, he served as President of the Jury of the Second Annual “Skupi Festival” International Theater Festival at the Albanian Theater in Skopje in 2008. He was also the President of the international jury of the 40th World Gallery of Drawing – OSTEN BIENNIAL of DRAWING, Skopje 2012.

Анита ХАЛДЕМАН, Швајцарија, (член) е историчар на уметноста од Швајцарија. Таа магистрирала на Универзитетот Џон Хопкинс, Балтимор, САД, во 1994 година, а се стекнала со докторат на Универзитетот на Берн, Швајцарија, во 2001 година. Од 2002 година, таа работи како куратор за графика и цртежи при Музејот на културата на градот Базел во Швајцарија. Таа специјализирала во полето на европската и северноамериканската графика и цртеж за периодот на 19-тиот и 20-тиот век. Од почетокот на март 2015 година, таа ќе биде привремен раководител на Одделот за графика и цртеж при Музејот на културата на градот Базел за следните две години. Во периодот од 2005 до 2012 година, била универзитетски предавач при Центарот за напредни студии на Универзитетот на Базел, предавајќи историја и графика на постдипломската програма „Куратор специјализиран за дела на хартија“. Есента 2013 година, држела предавања на Институтот за историја на уметноста при Универзитетот на Берн.

Anita HALDEMANN, Switzerland, (member) is a Swiss art historian who received a MA from The Johns Hopkins University in Baltimore (USA) in 1994 and a doctorate from the University of Bern (Switzerland) in 2001. Since 2002 she has been Curator of Prints and Drawings at Kunstmuseum Basel. She is specialized in European and North American prints and drawings from the 19th century to the present. Beginning in March 2015 she will be the temporary head of the department of Prints and Drawings at Kunstmuseum Basel for two years. From 2005 to 2012, she was a university lecturer at the Advanced Study Centre of the University of Basel teaching the history or printmaking post-graduate program “Curator specialized in works on paper”. In fall 2013 she taught a course at the instate of art history of the University of Bern.

Павле ПЕЈОВИЌ, Црна Гора, (член) е роден во 1950 година, во Ораси, Црна Гора. Дипломирал (1980 година) и ги завршил постдипломските студии (1982 година) на Факултетот за ликовни уметности во Белград (скулптура) во класата на професор Миша Поповиќ. Излагал на многу изложби на просторите на бивша Југославија и во странство. Исто така учествувал на многу семинари посветени на скулптурата; има добиено 29 награди и признанија. Пејовиќ е член на Меѓународниот центар за скулптура во Вашингтон, САД, уште од 1990 година, член на Дукљанската академија на науки и уметности од 2000 година. Исто така е дописен член и на Црногорската академија на науки и уметности од 2008 година. Денес тој е професор на Факултетот за ликовни уметности на Црна Гора (по предметот скулптура) и е директор на Народниот музеј на Црна Гора.

Pavle PEJOVIC, Montenegro, (member) was born in 1950 in Orasi, Montenegro. He graduated (1980) and completed his post-graduated studies (1982) at the Faculty of Arts in Belgrade (sculpture) in the class of Prof. Misa Popovic. He has exhibited in many shows in the former Yugoslavia and worldwide. He has attended many sculpture simposiums and has won 29 awards and recognitions. Pejovic is a member of the International Center for Sculpture in Washington from 1990, a member of Dukljan's Academy of Science and Art from 2000, and an associate member of the Montenegro Academy for Science and Art from 2008. Today, he is active professor at the Faculty of Fine Arts of Montenegro (sculpture) and holds a place Director of the National Museum of Montenegro.

ИНДЕКС на учесници – ОСТЕН БИЕНАЛЕ НА ЦРТЕЖ Скопје 2014

INDEX of participants – OSTEN BIENNIAL OF DRAWING Skopje 2014

- (6-7) **Марина АБРАМОВИЌ** • Marina ABRAMOVIC [1]
 (8-9) **Хуан МИРО** • Joan MIRO [10]
 (10) КРИСТО • CHRISTO
 (11) Димитар Аврамовски ПАНДИЛОВ • Dimitar Avramovski PANDILOV
- (42-44) **АЛБАНИЈА** • ALBANIA (15)
 Мустафа АРАПИ • Mustafa ARAPI [1]
 Клади АРАПИ • Kladi ARAPI [1]
 Љумтури БИЛОШИМИ • Lumturi BILLOSHIMI [1]
 Аднан БУШАТИ • Adnan BUSHATI [1]
 Ардија ЦЕНЕ • Ardia CENE [1]
 Јона ДИВИДИ • Jona DIVIDI [1]
Артан ДРАЧИНИ • Artan DRACINI [2]
Марјана ГОЏАБЕЛИУ • Marjana GOXHABELLIU [1]
Анди ХИЉА • Andi HILA [1]
 Ирина ХИСИ • Irina HYSI [1]
 Ромир ЛУКАЧИ • Romir LLUKACI [1]
Рубин МАНДИЈА • Rubin MANDIJA [2]
Камил ПРИЗРЕНИ • Qamil PRIZRENI [1]
 Жана РУПЛИ • Zana RRUPLLI [1]
 Бертранд ШИЈАКУ • Bertrand SHIJAKU [1]
- (45) **АРГЕНТИНА** • ARGENTINA (3)
 Хорацио КАРЕНА • Horacio CARRENA [3]
 ● **Хуго Енрике ДИНЗЕЛБАХЕР** • Hugo Enrique DINZELBACHER [1]
 Рафаел ГИЛ • Rafael GIL [3]
 АВСТРАЛИЈА • AUSTRALIA (1)
 Деирдре ВОЛШ • Deirdre WALSH [2]
- АВСТРИЈА AUSTRIA (3)**
 Моника ЦИЧОН • Monika CICHON [4]
 Кристијан Кри КАМЕРХОФЕР • Christian Kri KAMMERHOFER [2]
 Констанце САЈЛЕР • Konstanze SAILER [5]
- БЕЛОРУСИЈА** • BELARUS (1)
 Карина КАРАНЕКА • Karina KHARANIEKA [2]
- (46-47) **БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА** • BOSNIA AND HERZEGOVINA (9)
 Нејра БРКИЌ САБЉИЏА • Nejra BRCIC SABLJICA [1]
Лејла БАЈРАМОВИЌ • Lejla BAJRAMOVIC [2]
Јелена БАРДАК • Jelena BARDAK [3]
Андреа КРНЕТИЌ • Andrea KRNETIC [3]
 Данис ФЕЈЗИЌ • Danis FEJZIC [1]
 ● **Адмир МУЈКИЌ** • Admir MUJKIC [3]
 Рената ПАПИШТА • Renata PAPISTA [1]
 Хусеин СЉИВО • Husein SLJIVO [8]
 (13) **Сафет ЗЕЦ** • Safet ZEC [4]
- БРАЗИЛ** • BRAZIL (1)
 Марија Еугениа СИМОС • Maria Eugenia SIMOES [1]
- (48-52) **БУГАРИЈА** • BULGARIA (38)
 ● **Антоанета АБАЦИЕВА** • Antoaneta ABADZIEVA [3]
 Марија АЛЕКСИЕВА • Mariya ALEKSIEVA [2]
 Димитар АНАСТАСОВ • Dimitar ANASTASOV [6]
 (34) **Венцеслав АНТОНОВ** • Venceslav ANTONOV [11]
 Викторија АТАНАСОВА ГЕОРГИЕВА • Victoria ATANASOVA GEORGIEVA [2]
 Илијана АТАНАСОВА ИВАНОВА • Iliana ATANASOVA IVANOVA [1]
Роберт БАРАМОВ • Robert BARAMOV [4]
 Станислав БОЈАНКОВ-СТАНКО • Stanislav BOJANKOV-STANKO [2]
 Николај БОЖИНОВ • Nikolay BOZHINOV [2]
 ● **Николај БУЗОВ** • Nikolay BUZOV [2]
 Веселин ДАМЈАНОВ-БЕС • Veselin DAMYANOV-VES [3]
 Лаура ДИМИТРОВА • Laura DIMITROVA [1]
 Красимира ДРЕНСКА • Krasimira DRENSKA [2]
 Катерина ЕВЕГЕНИЕВА • Katerina EVEGENIEVA [3]
- Валентин ГЕОРГИЕВ • Valentin GEORGIEV [1]
 Калојан ИЛИЕВ-КОКИМОТО • Kaloyan ILIEV-KOKIMOTO [2]
Деница ИВАНОВА-АЛЕКСАНДРОВА • Denitsa IVANOVA-ALEKSANDROVA [1]
 Волоѓа КАЗАКОВ • Volodja KAZAKOV [10]
Викторија КРАСИМИРОВА ГЕОРГИЕВА • Viktoria KRASIMIROVA GEORGIEVA [1]
 Валентин ЛЕКОВ • Valentin LEKOV [1]
 Радослав МАРИНОВ • Radoslav MARINOV [3]
 Веселина МАРИНОВА • Veselina MARINOVA [3]
 Маријана МАТЕВА • Mariana MATEVA [3]
 Веселка НИКОЛОВА • Veselka NIKOLOVA [3]
 Иван НИНОВ • Ivan NINOV [3]
 (25) **Трајана ПАНАЈОТОВА** • Trayana PANAYOTOVA [2]
 Цвета ПЕТРОВА • Tsveta PETROVA [2]
 Николај РУСЕВ • Nikolai ROUSSEV [3]
 ● Ивелин ШИРОВ • Ivelin SHIROV [2]
Стојмен СТОИЛОВ • Stoimen STOILOV [3]
Иван СТОЈАНОВ • Ivan STOYANOV [2]
 Ивелин СТОЈАНОВ • Ivelin STOYANOV [2]
 Виолета ТАНОВА • Violeta TANOVA [2]
Ангела ТЕРЗИЕВА • Angela TERZIEVA [3]
Божидар ТОНЕВ • Bozhidar TONEV [2]
 Маријан ЦЕНОВ • Mariyan TZENOV [3]
Деница ВЕСЕЛИНОВА ЈАНЕВА • Denitsa VESELINOVA JANEVA [5]
 Георги ВЛАДИМИРОВ-КОВАЧЕВ • Georgi VLADIMIROV-KOVACHEV [1]
- (53) **КАНАДА** • CANADA (6)
 Дина БЕЛАЈА • Dina BELAIA [1]
 Елизабет ДУПОН • Elisabeth DUPOND [2]
 Елизабет ХАНКОК • Elizabeth HANCOCK [1]
 Франсоаз ИСАЛИ • Francoise ISSALY [2]
 Лиз КЕНЕДИ • Liz KENNEDY [3]
Маниже Сабет САРВЕСТАНИ • Manizhe Sabet SARVESTANY [2]
- ЧИЛЕ** • CHILE (1)
 Виктор ФЕМЕНИЈАС • Victor FEMENIAS [1]
- (53) **КОЛУМБИЈА** • COLOMBIA (7)
 Луз Мирјам МОРЕНО ГОМЕЗ • Luz Miryam MORENO GOMEZ [1]
 Андрес ЛОБОГУЕРРЕРО • Andres LOBOGUERRERO [1]
 Мартин Алехандро ПЕПИНО • Martin Alejandro PEPINO [5]
 Камило Гомез ПЕРЕЗ • Camilo Gomez PEREZ [4]
Камило Андрес Манрике РУИЗ • Camilo Andres Manrique RUIZ [3]
 Стефани РУИЗ СОРИЈАНО • Stephanie RUIZ SORIANO [4]
 Хеилер ТОРЕС • Heiler TORRES [4]
- (54-57) **ХРВАТСКА** • CROATIA (18)
Леа БУРАТОВИЌ • Lea BURATOVIC [10]
Ана РАТКОВИЌ • Ana RATKOVIC [10]
Сања ФЕРАТОВИЌ • Sanja FERATOVIC [5]
 Дарија ФОТАК • Daria FOTAK [3]
Маријана ГАРАСИЌ • Marijana GARASIC [8]
 Теа ИВКОВИЌ • Tea IVKOVIC [5]
Вања ЈОВИЌ • Vanja JOVIC [3]
Ивона ЈУРИЌ • Ivona JURIC [1]
Игор ЛЕКСИЌ • Igor LEKSIC [3]
Миа МАРКОВИЌ • Mia MARKOVIC [2]
 (27) Ивана РОД • Ivana ROD [10]
 Ивана ТКАЛЧИЌ • Ivana TKALCIC [2]
 Ксенија ТОМИЧИЌ • Ksenija TOMICIC [2]
Марта ТУТА • Marta TUTA [4]
 Еуген ВАРЗИЌ • Eugen VARZIC [1]
 Венди ВЕРНИЌ • Vendi VERNIC [3]
 Ласа ВЛАНИЌ • Lasa VLANIC [1]
 Миа ВУЧИЌ • Mia VUCIC [1]
- КИПАР CYPRUS (1)**
 Нина ШУМАРАЦ • Nina SUMARAC [8]

Појаснување / Clarification

(стр./pg.) ЗЕМЈА • COUNTRY (број на уметници / number of artists)
 Име ПРЕЗИМЕ • Name SURNAME (број на дела / number of works)

- Блашка МИЕВА · Blaska MIEVA [2]
Јовица МИЈАЛКОВИЌ · Jovica MIJALKOVIC [2]
 Срѓан МИКИЌ · Srgan MIKIC [5]
- **Доне МИЛЈАНОВСКИ · Done MILJANOVSKI [1]**
 Слободан МИЛОШЕСКИ · Slobodan MILOSESKI [2]
Наташа МИЛОВАНЧЕВ · Natasa MILOVANCEV [3]
 Петар МИТРОВ · Petar MITROV [17]
 Душко МЛАДЕНОВСКИ · Dusko MLADENOSKI [1]
 Ивана МЛАДЕНОВСКА · Ivana MLADENOVSKA [1]
 Александар В. НАСТЕСКИ · Aleksandar V. NASTESKI [1]
Ивана НАСТЕСКИ · Ivana NASTESKI [2]
Благојче Бане НАУМОСКИ · Blagojce Bane NAUMOSKI [1]
 Катерина НЕДЕЛКОВСКА · Katerina NEDELKOVSKA [3]
 Натали НИКОЛОВСКА · Natali NIKOLOVSKA [2]
 Кристина ПАУНОВСКА-ГИРАЗОВА · Kristina PAUNOVSKA-GIRAZOVA [1]
 Лилјана ПАУНОВСКА · Liljana PAUNOVSKA [1]
Душан ПЕРЧИНКОВ · Dusan PERCINKOV [10]
Наташа ПЕТКОВСКА · Natasa PETKOVSKA [1]
 Момчило ПЕТРОВСКИ · Momcilo PETROVSKI [6]
Панде ПЕТРОВСКИ · Pande PETROVSKI [4]
 Дарко ПЕТРУШЕВ · Darko PETRUSEV [1]
Илија ПРОКОПИЕВ · Ilija PROKOPIEV [3]
 Кети РАДЕВСКА · KetirADEVSKA [2]
 Весна РАДИШИЌ · Vesna RADISIC [1]
 Маја РАЛЕВА-МИЛАДИНОВСКИ · Maja RALEVA-MILADINOVSKI [1]
 Маја РАУНИК КИРКОВ · Maja RAUNIK KIRKOV [1]
- **Симон ШЕМОВ · Simon SEMOV [2]**
 Анета СИМЈАНОВСКА · Aneta SIMJANOVSKA [1]
Катерина СОКОЛОВА · Katerina SOKOLOVA [3]
 Ана СПАСОВА · Ana SPASOVA [1]
 Ангелка СТОИЉКОВИЌ · Angela STOILJKOVIC [2]
 Марија СТОЈАНОВСКА · Marija STOJANOSKA [1]
 Марјан СТОЈАНОВСКИ · Marjan STOJANOSKI [1]
 Марија СВЕТИЕВА · Marija SVETIEVA [2]
Дарко ТАЛЕСКИ · Darko TALESKI [1]
Маја ТАНЕВА · Maja TANEVA [1]
Ацо ТАНЕВСКИ · Aco TANEVSKI [2]
- **Васко ТАШКОВСКИ · Vasko TASKOVSKI [1]**
 Владимир ТЕМКОВ · Vladimir TEMKOV [2]
 Денис ТЕНЕВ · Denis TENEV [1]
 Емилија и Стојче ТОЧИНОВСКИ · Emilija & Stojce TOCHINOVSKI [1]
- **Новица ТРАЈКОВСКИ · Novica TRAJKOVSKI [1]**
- **Ниче ВАСИЛЕВ · Niche VASILEV [9]**
 Билјана ВАСИЛЕВА · Biljana VASILEVA [1]
 Владимир ВЕЛИЧКОВСКИ · Vladimir VELICKOVSKI [3]
 Урош ВЕЉКОВИЌ · Uros VELJKOVIC [1]
 Драгана ЗАРЕВСКА · Dragana ZAREVSKA [5]
- (86-93) **ЦРНА ГОРА · MONTENEGRO (29)**
Крсто АНДРИЈАШЕВИЌ · Krsto ANDRIJASEVIC [1]
 Саша БРНОВИЌ · Sasa BRNOVIC [1]
- (14) **Анка БУРИЌ · Anka BURIC [3]**
 Горица ЦИЦМИЛ · Gorica CICMIL [1]
Владимир ЃУРАНОВИЌ · Vladimir DJURANOVIC [1]
 Миланка ЃУРАНОВИЌ БАЈЧЕТИЌ · Milanka DJURANOVIC BAJCETIC [1]
Наташа ЃУРОВИЌ · Natasa DJUROVIC [6]
Драшко ДРАГАШ · Drasko DRAGA [2]
- **Златко ГЛАМОЧАК · Zlatko GLAMOCAK [31]**
 Марија КАПА · Marija KAPA [5]
- (35) **Драган КАРАЏИЌ · Dragan KARADZIC [2]**
Нада КАЖИЌ · Nada KAZIC [1]
 Милица КАЖИЌ · Milica KAZIC [1]
 Стеван ЛУКЕТИЌ · Stevan LUKETIC [1]
Ратко ОДАЛОВИЌ · Ratko ODALOVIC [1]
 Владислав ПАТРИЌ · Vladislav PATRIC [2]
Милија ПАВИЧЕВИЌ · Milija PAVICEVIC [4]
Лазар ПЕЈОВИЌ · Lazar PEJOVIC [1]
 Иван ПЕЈОВИЌ · Ivan PEJOVIC [1]
- **Павле ПЕЈОВИЌ · Pavle PEJOVIC [3]**
 Иванка-Вана ПРЕЛЕВИЌ · Ivanka-Vana PRELEVIC [1]
- (21) **Александар РАФАЈЛОВИЌ · Aleksandar RAFAJLOVIC [3]**
Игор РАКЧЕВИЌ · Igor RAKCEVIC [3]
 Ѓорѓе РАШОВИЌ · Djordje RASOVIC [1]
- **Војо СТАНИЌ · Vojo STANIC [5]**
 • **Урош ТОШКОВИЌ · Uros TOSKOVIC [1]**
- МАРОКО · MOROCCO (2)**
 Бахја Ел БАХРАИНИ · Bahya El BAHRAINI [3]
- Елмадани БЕЛМАДАНИ · Elmadani BELMADANI [3]
- (94) **ХОЛАНДИЈА · NETHERLANDS (7)**
Марија АНГЕЛОВСКА · Marija ANGELOVSKA [3]
 Шефкет Авдуш ЕМИНИ · Shefqet Avdush EMINI [2]
 Марк ПОЛ · Mark POL [5]
 Лора РАСКИНА · Lora RASKINA [2]
Мартен ВАН ДЕН БЕМТ · Maarten VAN DEN BEEMT [1]
 Ирене ВАН ДЕН БОС · Irene VAN DEN BOS [2]
 Хедвиг ВАН ДЕН ХЕЈДЕН · Hedwig VAN DEN HEIDEN [10]
- НОРВЕШКА · NORWAY (1)**
 Фројдис ЕРИКСОН ЕРСТАД · Froydis ERIKSSON ERSTAD [1]
- (95) **ПЕРУ · PERU (2)**
 Едуардо АЛСИДЕС САНЧЕЗ ГРАНДА · Eduardo ALCIDES SANCHEZ GRANDA [1]
Јули Гарај ТЕРАЗАС · Juli Garay TERRAZAS [5]
- ФИЛИПИНИ · PHILIPPINES (3)**
 Теоди БОЈЛИЕ ПЕРЕЗ · Teody BOYLIE PEREZ [1]
 Вилијам ГРЕГОРИО · William GREGORIO [3]
 Шиела Мае ОЛИВЕРОС · Shiela Mae OLIVEROS [4]
- (96-105) **ПОЛСКА · POLAND (34)**
Манфред БАТОР · Manfred BATOR [2]
Лукаш ЦИВИЦКИ · Lukasz CYWICKI [3]
 Свјатлана ЏЕМИДОВИЧ · Sviatlana DZEMIDOVICH [1]
- **Агата ГЕРТХЕН · Agata GERTCHEN [1]**
Лукаш ГЕРЛАК · Lukasz GIERLAK [3]
 Јержи ГОРБАС · Jerzy GORBAS [10]
 Војтек ГОРСКИ · Wojtek GORSKI [8]
Себастиан ГРОЧОЦКИ · Sebastian GROCHOCKI [3]
 Марек ГТОВАЦКИ · Marek GTOWACKI [2]
Јацек ЈУСТБЕРЕНС · Jacek JOOSTBERENS [3]
Дариуш КАЦА · Dariusz KACA [1]
Марта КОСИЕВИЧ · Marta KOSIEWICZ [1]
 Агата КОСМАЛА · Agata KOSMALA [5]
- (19) **Александра КОСОН · Aleksandra KOSON [1]**
Антони КОВАЛСКИ · Antoni KOWALSKI [1]
 Лукаш ЛЕВАНДОВСКИ · Lukasz LEWANDOWSKI [1]
Патриција ЛОНГАВА · Patrycja LONGAWA [5]
Јануш МАРЦИНИАК · Janusz MARCINIAK [10]
 Томаш МОРЕК · Tomasz MOREK [1]
 Магдалена НОВАК · Magdalena NOWAK [1]
Матеуш ОТРЕБА · Mateusz OTREBA [2]
Зофиа ПАЛУЧА · Zofia PALUCHA [2]
Шимон РИЦЕК · Szymon RYCZEK [1]
 Роберт САРЛЕЈ · Robert SARLEJ [8]
 Ана СЕП · Anna SEP [5]
Пјотр СМОГОР · Piotr SMOGOR [6]
 Доминика СТАНИАЖЕК · Dominika STANIASZEK [3]
Ана СВИТАЛСКА-ЈОНЧИК · Anna SWITALSKA-JONCZYK [5]
 Адриана ШВЕДКОВИЧ · Adrianna SZWEDKOWICZ [1]
- **Павел ВАРХОЛ · Pawel WARCHOL [1]**
Катаржина ВЕСЈОТЕК · Katarzyna WIESIOTEK [3]
Марцин ВИДЖИНСКИ · Marcin WYDRZYNSKI [3]
 Клаудиа ЗАВАДА · Klaudia ZAWADA [3]
- (24) **Доминика ЗЛОБИНСКА · Dominika ZLOBINSKA [3]**
- (106) **ПОРТУГАЛИЈА · PORTUGAL (1)**
Изабел БАРАОНА · Isabel BARAONA [3]
- (107) **РОМАНИЈА · ROMANIA (7)**
 Јакабхази АЛЕКСАНДРУ · Jakabhazi ALEXANDRU [1]
Калин-Раул АНТОН · Calin-Raul ANTON [6]
Јулиа-Мариа ИГНАТ · Iulia-Maria IGNAT [10]
 Андор КОМИВЕС · Andor KOMIVES [2]
Адриана ЛУКАЧИУ · Adriana LUCACIU [2]
 Овидиу ПЕТКА · Ovidiu PETCA [5]
 Доина Валерија МИХАИЛЕСКУ · Doina Valeria MIHAILESCU [2]
- (107) **РУСИЈА · RUSSIA (3)**
Лев ДУТОВ · Lev DUTOV [2]
 Олга МИКАШЕВА · Olga MIKHASEVA [1]
 Олга ШАЈУНОВА · Olga SHAYUNOVA [1]
- (108) **ШКОТСКА · SCOTLAND (1)**
Џон КАЛДЕР · John CALDER [3]

(108-115) СРБИЈА · SERBIA (67)

- Мујо АЛАГИЌ · Mujo ALAGIC [2]
Арион АСЛАНИ · Arion ASLLANI [7]
(19) **Бранислав БРКИЌ · Branislav BRKIC [1]**
Лилиан КАРЛАНД МАЛБАСИЌ · Lillian CARLAND MALBASIC [1]
Ана КОСОВИЌ · Ana COSOVIC [2]
Ана ЦВЕЈИЌ · Ana CVEJIC [5]
Андријана ДАНИЛОВИЌ · Andrijana DANILOVIC [2]
Пал ДЕЧОВ · Pal DECOV [3]
Јадранка ДИМИТРИЈЕВИЌ · Jadranka DIMITRIJEVIC [2]
Мате ЃОРЃЕВИЌ · Mate DJORDJEVIC [3]
Вера ЃУРКОВИЌ · Vera DJURKOVIC [2]
Сејма ФЕРЕ · Sejma FERRE [1]
Мишо ФИЛИПОВАЌ · Miso FILIPOVAC [2]
Ивана ГРУБИЌ · Ivana GRUBIC [3]
Катарина ЈАКОВЉЕВИЌ · Katarina JAKOVLJEVIC [1]
Милош ЈАНЈАНИН · Milos JANJANIN [2]
Добривоје ЈЕВТИЌ · Dobrivoje JEVTIC [7]
Живослав ЈОВАНОВИЌ · Zivoslav JOVANOVIC [2]
Снежана КЕЖЕЛЕ · Snezana KEZELE [10]
● **Тијана КОЈИЌ · Tijana KOJIC [2]**
Предраг КОВАЧИЌ · Predrag KOVACIC [3]
Зорица Дора КЉАИЌ · Zorica Dora KLJAIC [1]
Бранка КРСТИЌ · Branka KRSTIC [2]
Владимир ЛАЛИЌ · Vladimir LALIC [1]
Милица ЛИЛИЌ · Milica LILIC [3]
Љубиша МАНЧИЌ · Ljubisa MANCIC [1]
Мирјана МАРИНШЕК НИКОЛИЌ · Mirjana MARINSEK NIKOLIC [2]
Слободанка МАРЈАНОВИЌ · Slobodanka MARJANOVIC [1]
Ана МАРКОВИЌ · Ana MARKOVIC [5]
Саша МИЦКОВИЌ · Sasa MICKOVIC [1]
Дорис МИЛЕСЕВИЌ · Doris MILESEVIC [1]
Небојша МИЛИЈАШЕВИЌ · Nebojsa MILIJASEVIC [2]
Билјана МИЉКОВИЌ · Biljana MILJKOVIC [2]
Далибор МИЛОЈКОВИЌ · Dalibor MILOJKOVIC [2]
Јована МИТИЌ · Jovana MITIC [10]
Мирко МОЛНАР · Mirko MOLNAR [2]
Мирослав МУНИЖАБА · Miroslav MUNIZABA [2]
Ирена НИКОЛИЌ-МИЦКОВИЌ · Irena NIKOLIC-MICKOVIC [2]
Евица НИКСИЌ · Evica NIKSIC [2]
Влади ЊАРАДИ · Vlado NJARADI [1]
(26) **Ирена ПАУНОВИЌ · Irena PAUNOVIC [2]**
Милица ПАВЛОВИЌ · Milica PAVLOVIC [2]
(29) **Рајко ПОПИВОДА · Rajko POPIVODA [3]**
Јован ПРОКОПЉЕВИЌ · Jovan PROKOPLJEVIC [1]
Стефица РАДОВАНОВ · Stefica RADOVANOV [2]
Љиљана РАДОВАНОВИЌ · Ljiljana RADOVANOVIC [2]
Милица РАКИЌ · Milica RAKIC [1]
Јелена САЛИНИЌ ТЕРЗИЌ · Jelena SALINIC TERZIC [4]
Мирослав САВКОВ · Miroslav SAVKOV [3]
Маја СИСОЈЕВИЌ · Maja SISOJEVIC [1]
Марко СТАЈИЌ · Marko STAJIC [2]
Љиљана СТЕВАНОВИЌ · Ljiljana STEVANOVIC [2]
Драгана ШКОРИЌ · Dragana SKORIC [2]
Бранислав СТЕФАНОВИЌ · Branislav STEFANOVIC [2]
Снежана СТЕФАНОВИЌ · Snezana STEFANOVIC [5]
Јелена СТОШИЌ · Jelena STOSIC [2]
Мирјана ТИЈАНИЌ · Mirjana TIJANIC [1]
Томислав ТОДОРОВИЌ · Tomislav TODOROVIC [2]
Тања ТОДОРОВИЌ · Tanja TODOROVIC [3]
Мирјана ТОМАШЕВИЌ · Mirjana TOMASEVIC [1]
Саша ВАСИЉЕВИЌ · Sasa VASILJEVIC [6]
Ивана ВИДИЌ · Ivana VIDIC [5]
Александар ВУЧЕНОВИЌ · Aleksandar VUCENOVIC [3]
Жарко ВУЧКОВИЌ · Zarko VUCKOVIC [4]
Горан ВУКАДИНОВИЌ · Goran VUKADINOVIC [2]
Љубомир Ж. ПЕТРОВИЌ · Ljubomir Z. PETROVIC [3]
Ивана ЖИВИЌ ЈЕКОВИЌ · Ivana ZIVIC JEKOVIC [2]

(116-117) СЛОВАЧКА · SLOVAKIA (3)

- Ева ХНАТОВА · Eva HNATOVA [2]**
Милан ХНАТ · Milan HNAT [5]
Власта ПЕЛЦНЕРОВА · Vlasta PELTZNEROVA [2]

(116-117) СЛОВЕНИЈА · SLOVENIA (5)

- **Јоже ЦИУХА · Jozе CIUHA [5]**
● **Стане ЈАГОДИЌ · Stane JAGODIC [3]**
Тања СПЕНКО · Tanja SPENKO [4]
Слађана МАТИЌ ТРСТЕЊАК · Sladjana MATIC TRSTENJAK [1]
Алојз КОНЕЦ · Alojz KONEC [3]
ЈУЖНА АФРИКА · SOUTH AFRICA (1)
Далеин МЕКИНТОШ · Dalene MCINTOSH [2]

(117) ЈУЖНА КОРЕЈА · SOUTH KOREA (1)

- **Јеонгмин СУХ · Jeongmin SUH [2]**

(118) ШПАНИЈА · SPAIN (2)

- Хектор ФЕРНАНДЕЗ · Hector FERNANDEZ [2]
Шозо СОМЕКАВА · Shozo SOMEKAWA [2]

ШВЕДСКА · SWEDEN (1)

- Емир КРАЈИШНИК · Emir KRAJISNIK [4]

(118) ТАЈВАН · TAIWAN (1)

- Хјун-Јин КИМ · Hyun-Jin KIM [3]**

ТАЈЛАНД · THAILAND (1)

- Ваватум ТЕНГАИ · Wavathum TENGYAI [5]**

ТУРЦИЈА · TURKEY (5)

- Ајлин БЕЈОГЛУ · Aylin BEYOGLU [1]
Негрис ЧАНАК · Negris CANAK [1]
Кевнеј ЕНСАР · Kevney ENSAR [10]
Хава МЕРЈЕМ ИМРЕ · Hava MERYEM IMRE [1]
Јусуф НУС · Yusuf NUS [2]

(119) ОБЕДИНЕТО КРАЛСТВО · UNITED KINGDOM (8)

- (23) **Соња БЕНСКИН МЕШЕР · Sonja BENSKIN MESHER [7]**
Марија БЕРТОЛОНЕ · Maria BERTOLONE [2]
Кимберли БЕВАН · Kimberley BEVAN [4]
Егле ГЕЛАЗИУТЕ-ПЕТРАУСКИЕНЕ · Egle GELAZIUTE-PETRAUSKIENE [2]
Арина ГОРДЕНКО · Arina GORDIENKO [1]
Фабиен КИАЛ · Fabienne KHIAL [3]
Алин МАЛХОЛАНД · Alyn MULHOLLAND [1]
Стивен МУМБЕРСОН · Stephen MUMBERSON [10]

УКРАИНА · UKRAINE (4)

- Михаел МАЈЕВСКИ МИША · Michael MAYEVSKY MISHA [10]
Петро МАЛИШКО · Petro MALYSHKO [5]
Тарас МАЛИШКО · Taras MALYSHKO [2]
Валери НАСТЕНКО · Valery NASTENKO [2]

(120-121) САД · USA (9)

- **Роберт ДАНДАРОВ · Robert DANDAROV [1]**
Ал ДЕНИЕР · Al DENYER [1]
Беки ГУТИН · Becky GUTTIN [1]
(20) **Игор ЈОСИФОВ · Igor JOSIFOV [5]**
● **Виталиј КОМАР · Vitaly KOMAR [1]**
Амалиа НАНЕ ТУМАНИАН · Amalya NANE TUMANIAN [4]
(16) **Ана ПЛАВИНСКАЈА · Anna PLAVINSKAYA [1]**
Росарија ПУГЛИСЕ · Rosaria PUGLIESE [1]
Марсија РАМОС-ПЕРЕЛО · Marcia RAMOS-PERELLO [1]

ВЕНЕЦУЕЛА · VENEZUELA (1)

- (30-31) **Алирио Хозе ИНФАНТЕ ЛОПЕЗ · Alirio Jose INFANTE LOPEZ [1]**

● Авторите се добитници на награди, соработници и пријатели на ОСТЕН – уметност на хартија. Нивните дела се дел од колекцијата на ОСТЕН Музејот на цртеж (www.ostenmuseum.mk).

● The artists are awarded artists on the World Gallery of Drawing, cooperators and friends of OSTEN – art on paper. Their artworks are part of the collection of OSTEN Museum of Drawing (www.ostenmuseum.mk).

Издавач

ОСТЕН Скопје
8-ма Ударна бригада 2, Скопје, Македонија
www.osten.com.mk; www.ostenmuseum.mk

За издавачот

Мице Јанкуловски
директор на ОСТЕН Скопје

Уредник

Корнелија Конеска
ОСТЕН Скопје

Автор на текстот за Марина Абрамовиќ
Светлана Ракичевиќ

Лектура на македонски
Маја Атанасова Стојановска

Превод на англиски јазик
Дарко Путилов

Фотографија

Корица; стр.6-7; стр.120-131 - фотографиите се сопственост на Архивот на Марина Абрамовиќ, Галеријата Лиа Рума, Галеријата Лучиана Брито, Галеријата Ги Бартши, Галеријата Лисон, Галеријата Шон Кели
Останати фотографии во каталогот - Ладислав Кинг

Графички дизајн

Корица; стр. 6-7; стр.120-131 - Хуго Хуерта Марин
Останатиот дел од каталогот - Игор Сековски

Асистент

Ирина Ивановска

Логистика

Милан Халев
Жарко Павловски

Печати

Европа92, Македонија

Тираж

700

Publisher

OSTEN Skopje
8 Udarne brigada 2, Skopje, Macedonia
www.osten.com.mk; www.ostenmuseum.mk

For the Publisher

Mice Jankulovski
Director of OSTEN Skopje

Editor

Kornelija Koneska
OSTEN Skopje

Author of the text for Marina Abramovic
Svetlana Rakicevic

Proofreading in Macedonian
Maja Atanasova Stojanovska

Translation in English
Darko Putilov

Photography

Cover; pg.6-7; pg.120-131 - Images Courtesy of the Marina Abramovic Archives, Galeria Lia Rumma, Galeria Luciana Brito, Galerie Guy Bartschi, Lisson Gallery, Sean Kelly Gallery
The rest of the photos in the catalog - Ladislav King

Graphic design

Cover; pg. 6-7; pg.120-131 - Hugo Huerta Marin
The rest of the catalog - Igor Sekovski

Assistant

Irina Ivanovska

Logistics

Milan Halev
Zarko Pavlovski

Print

Evropa92, Macedonia

Circulation

700

Посебна благодарност до Марина Абрамовиќ и компанијата Абрамовиќ ДОО: Марина Абрамовиќ, Хуго Хуерта Марин, Алисон Брејнард, Џулиано Арџенциано, Поли Мукаи-Хајт, Сидни Расел

Special Thanks To Marina Abramovic and Abramovic LLC: Marina Abramovic, Hugo Huerta Marin, Allison Brainard, Giuliano Argenziano, Polly Mukai-Heidt, Sidney Russell

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

ISBN 978-608-65577-7-5

I. World gallery of drawing (42 ; 2014 ; Skopje) види Светска галерија на цртеж (42 ; 2014 ; Skopje)
а) Цртеж - Современа уметност - Изложби
COBISS.MK-ID 96974346

NARODNI MUZEJ CRNE GORE
ATELJE DADO

